

"גאווה יהודית שלא מנסה להתרפס בפני אף אחד": על הגאון הרב מאיר מאזוז זצ"ל, שהלך השבוע לעולמו ← יוסף ארנפלד

למה אני מתקומם על
הדרך שבה מונחל זיכרון
השואה במערכת החינוך
← הרב ליאור אנגלמן

הקצין המצטיין רבי־סרן נ',
שהודח מתפקידו, הוא עוד קורבן
שהגישה צמרת צה"ל לגורמים
בין־לאומיים ← **יוני רוטנברג**

העומדים בראש צריכים למצוא דרך יצירתית לשחרור החטופים בלי לוותר על הכרעת המערכה

מול מנגנון ההשתקה, תחקירי
'הקול היהודי' חושפים את הפנים
והשמות של קורבנות משוחררי
העסקה האחרונה ← **חגית רוזנבאום**

סכנה מרחפת

ביד אחת ישראל נלחמת בנחישות נגד מערך ההברחות של חמאס ברפיח, אך ביד השנייה היא מגלה אוזלת יד מול מערך הברחות אווירי מסיני לפזורה הבדואית בנגב, שמספק גם אמצעי לחימה לתוך רצועת עזה. צה"ל, שב"כ ומשטרת ישראל מגלגלים אחריות מאחד לשני, והמברחים מגלים יותר ויותר תעוזה // **זאב קם**

צילום: יניב נדב, פלאש 90

יום חמישי | ג' אייר
12:00 | חורשת סעד
יחד נעשה היסטוריה!

להרשמה לסיוורים (חובה) ולפרטים: *3051

חוגגים שצמאות

במאהל ההתיישבות בעזה

מכירה וקנייה של רכבים חדשים ויד שניה מכל הסוגים בשיתוף פעולה עם כל חברות הרכבים הגדולות בארץ

ליווי אישי והכוונה • מינימום מחיר, מקסימום שירות

תנאי מימון נוחים • אפשרות עד 100% מימון • טרייד אין לכל הרכבים • קילומטראז' נמוך
כל הרכבים שמורים ומטופלים • חיסכון לצרכן ומחירים מיוחדים • רכישות רכבים

קיה XCEED,
2020
יד 01, פרימיום,
70,000 ק"מ,
74,000 ₪

קיה סורנטו 2022,
יד 1 פרטי, 64,000 ק"מ,
פרימיום, 7 מקומות

מיצובישי אטראג' 2019,
יד 1 פרטי,
16,000 ק"מ,
59,000 ₪

סוזוקי קרוס אובר,
יד 1 פרטי, 2019,
מנוע 1.4 טורבו,
76,000 ק"מ,
75,000 ₪

סוזוקי קרוס
אובר 2022, היברידי,
יד ראשונה,
77,000 ק"מ,
טסט 4/26
95,000 ₪

יונדאי איוניק 2018, יד 1
פרטי, סופרים,
60,000 ק"מ, טסט
89,000 ₪, 8/25

מיצובישי אוטלנדר
2024, יד 1 פרטי,
אינסטייל, 7 מקומות,
1,000 ק"מ!!!
182,000 ₪
(חדש 125,000 ₪)

סוזוקי ויטארה היברידי,
2022, טסט 4/26
39,000 ק"מ!!!
108,000 ₪

סקודה קאמיק 2022,
יד ראשונה,
51,000 ק"מ,
טסט לשנה,
92,000 ₪

מיצובישי ASX
2022, יד ראשונה,
67,000 ק"מ,
טסט לשנה, 98,000 ₪

אֵלֵינוּ

מור
HOMERON

אלו הֵיָה רק ישוב טוב - דֵיִינו!
אלו הֵיָה רק בית דו-משפחתי - דֵיִינו!
אלו הֵיָה רק גִּינָה פְּרָטִית לִילָדִים - דֵיִינו!
אלו הֵיָה רק נוף פְּתוּחַ לְהָרִים - דֵיִינו!
אלו הֵיָה רק שְׂכֻמָּה קהלתית מחִבֶּקֶת - דֵיִינו!

דֵיִי נוּ, יֵשׁ הַכֹּל בְּמַעֲלֵה אִפְרַיִם!

פנטהאוזים וצמודי קרקע

החל מ- 1,665,000 ₪

www.h-shomron.com | 073-3328777

ירושלים הוגגת עצמאות

אירועי ערב עצמאות 2025 | רביעי, ב' באייר 30.4

במה מרכזית גן העצמאות

21:00-3:00

איתן דרי, נועם צוריאלי, איציק קלה, לירן דנינו
יסמין מועלם, מ' המסתערב, סקאזי, עדן חסון
מנחה: אלעד עמדי

במת ג'וראלי

21:00-3:00

אור בן עטר, ענבל ביבי, אלין גולן, דודו אהרון
שרית חדד, נס וסטילה
מנחה: תמיר בן ברוך - תמיקס

במת ספרא

21:00-3:00

אמיר שרייבר והגרוב הישראלי, טיפקס
הרקדת ריקודי עם, מרקידים: שלמה ממון, חתן פרס ישראל
למחול לשנת 2025
הילה מוקדסי, מימי קוגן ושרית דורון
מנחה: מוטי פרנסיס

במות J.M

22:00-3:00

כיכר ציון | יפו פינת ראול ולנברג | מדרחוב פינת בן הלל | סמטת דרום
בן סירא כיכר החתולות | רחבת המשביר הישן (טליתא קומי)
כיכר וולרו | יפו 105

הקרנות וידאו על בניינים - MEJADRA EYES

עצמאות במינהלים הקהילתיים

במות אמנים, מתחמי ילדים,
פעילויות למשפחה,
מתנפחים, הפעלות,
דוכני מזון, יצירה ועוד.

גילה מרכז גבהים
חומת שמואל רחבת הסופר פארם
יובלים פארק דניה
תלפיות מזרח טיילת ארמון הנציב
פסגת זאב כיכר פסקל, טוניק
מיתרים הרב מימון
קטמון ח'ט' במגרש מבט

אירועים נוספים למשפחות:
בית הכרם, גבעת מרדכי,
הגבעה הצרפתית,
הרובע היהודי, גוננים,
בקעה, רמות אלון, גנים

פרטים במינהלים הקהילתיים

עצמאותה

18:30

פארק מדי,
חוצות היוצר

שיחה בין זיכרון לעצמאות,
תפילה עם להקת חברים לניגון
שירה בציבור עם דניאל זכאי
מסיבה עם דיג'יי שוהם
כניסה על בסיס מקום פנוי

מסיבת טכנו

עצמאות

למרגלות המגדל

23:00-07:00

גן מיטשל

אדם טן, עומרי סמדר, דרקו,
מגית קקון, אליאן, ריוו ועוד.

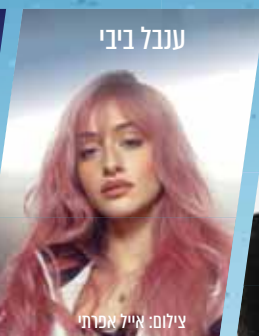
הטבת ירושלמי לחיילים
משוחררים ירושלמים

לכל האירועים:

77 שנים ועדיין מתרגשים!

אירועי יום עצמאות 2025 | חמישי, ג' באייר 1.5

הטבריה | גל אורן טכס

עצמאות במוסדות התרבות

בית עגנון
 מוזיאון המדע
 מוזיאון מגדל דוד
 מקהלת החזנים הירושלמית
 סינמטק ירושלים
 קבוצת התיאטרון הירושלמי
 רננות
 תיאטרון קומקום
 תיאטרון האינקובטור
 מוזיאון חצר הישוב הישן
 מוזיאון על התפר
 חיבה - התנועה למורשת ישראל
 מוזיאון ארצות המקרא
 בין שמיים וארץ
 בית מזיא לתיאטרון
 תיאטרון הקרון
 מרכז מורשת בגין

* האירועים יתקיימו בחינם
או בעלות סמלית של 10 ש.

מינהל קהילתי גנים, פארק מקסיקו

12:00-15:00

מופע אש, להטוטים ופעילויות לכל המשפחה

מינהל קהילתי גילה, ורדינון 14

10:00

סמי הכבאי

מוזיאון חי

בסימן גיבורי תרבות

15:00-19:30

כשקמו השכונות אבן ישראל, מזכרת משה ואוהל משה בנחלאות,
 החל עידן חדש ובו סיפורים ערכיים על גיבורי תרבות, אשר צמחו על אהבת
 אדם, מולדת וניצחון הרוח.

הקהל יפגוש את: הרב אריה לוין, בנימין זאב הרצל, דוד בן גוריון,
 יצחק נבון, שמוליק קראוס, יהורם גאון וגיבורים רבים נוספים, באמצעות
 עשרות שחקנים, הרכבי מחול, מוסיקה ובעלי מלאכה המשחזרים את התקופה.

מופע סיום

19:30-20:30

משפחת גרינגליק "החיים ממשיכים לנגן"

בגן הצמוד לגן התות, מול אוהל משה 11

עצמאים בשמח - פעילויות למשפחות

10:00-14:00

גן בלומפילד, עמק הצבאים, עינות תלם, הגן הבוטני ועין יעל

סדנאות יצירה מהטבע, נגני רחוב, הצגות ילדים, מוזיקה, סיורים בטבע ועוד.

הכניסה ללא עלות בהרשמה מראש

כולנו מתחת לדגל אחד

9:00-17:00

גבעת התחמושת

מעגלי מתופפים, הדרכות מורשת, מוזיאון ששת הימים, סדנאות יצירה,

מיצג אור קולי, דוכני מזון

כניסה חופשית על בסיס מקום פנוי

בס"ד

כ-30,140 חללי צהל ונרצחים כ-30,140 פרקי תהילים ומסכתות יוקדשו

לזכרם ולעילוי נשמתם

ישנם הרבה חללים שאין מי שיגיד עליהם קדיש... אין מי שינציח...

עמותת תכלית הקימה כולל

כולל ערב
"נשמת כל חי"

שבו לומדים עשרות אברכים לעילוי נשמתם של כל הנופלים,
החללים, והנרצחים שאין מי שיגיד עליהם קדיש

**בואו ונכיר טובה ניצחית
לאלו שמסרו את נפשם למעננו**

תכלית
ל ת ת ז ה ל ק כ ל

לתרומות באתר
תכלית

JGive
SUPPORT

למסירת שמות ולתרומות *6031

www.tachlit.org.il | info@tachlit.org.il

בנק הפועלים

נְשִׁיפְתָּחוּ שְׁעֵי פְּרִנְסָה

בנק הפועלים מאחל
לכל בית ישראל פרנסה ברווח

לכתחילה פועלים

דרושים
עובדים/ות

כלים
חד פעמיים

שלווה

לאירוח ואירועים

סירופ
גלוקזה

מקלות
לשערת סבתא
30 ס"מ

ארוח 50 יחידות
DA-12994

מגוון
בוסות
לפופקורן

מגוון
דגלים

כלים
חד פעמיים
ליום
העצמאות

ספריי
שלג
וחוטים

סט מנגל נירוסטה

15⁹⁰

מתקן להדלקת פחמים

10⁹⁰

מדליק פחם מוצק

3⁹⁰
10⁹⁰

רשת לצליית דגים

5⁹⁰

מברשת למנגל

5⁹⁰

שק פחם איכותי

59⁹⁰

זוג רידי אלומיניום

5⁹⁰

כוס יהלום גדולה

4⁹⁰
10⁹⁰

כוס פלסטיק

5⁹⁰
10⁹⁰

מפת אל בד 25 מטר

15⁹⁰

דלי מטליות

10⁹⁰

נייד טואלט

29⁹⁰
48 מילים
בקינה מעל 150
שימוש 1 בלבד
חובה להציג בקופה
קוד קופון
7092227
אין לפצל קופה לטובת קופונים בכחף להחזרת
בתוקף עד 30.04.2025

סכו"ם דמוי וינטג'

2⁷⁰

רידי אלומיניום ענק

2⁹⁰
15⁹⁰

נר נשמה פחית

10⁹⁰
10⁹⁰

להבונים

2⁹⁰
10⁹⁰

צלחות דקל

10⁹⁰
24⁹⁰
19⁹⁰
15⁹⁰
10⁹⁰
5⁹⁰

גביעים "אמריקאי"

15⁹⁰
13⁹⁰
11⁹⁰

צלחת בינונית צבע

5⁹⁰
10⁹⁰

מרקיה צבע מתחלף

5⁹⁰
10⁹⁰

צלחת קטנה צבע

7⁹⁰
10⁹⁰

קסרול צבעים

8⁹⁰
10⁹⁰

ליפתניה צבעים

10⁹⁰
10⁹⁰

חניה
בשפע
חינם

נסך
שומר
שבת

שלווה מתרחבת
זכיינות

לפרטים לשלוח SMS למספר
054-5688304

סניף בילו: רח' בوسي סנט ג'ורג' 3

עקרון 2000 שלווה קרית עקרון

פתוח: א'-ה' 8:00-21:00, יום ו' 8:00-14:00

08-9410-704

סניף חונים קונים

חונים קונים לישנסקי 9 ראשל"צ

פתוח: א'-ה' 9:00-20:00, יום ו' 8:00-14:00

*המחירים עד גמר המלאי *מלאי מינימום 100 יחידות מפרט *החנות רשאית לעדכן מחיר בכל עת *טלח*

*המחיר תקף בקניה לצרכן בלבד *התשלום במזומן או בכרטיס אשראי בלבד *התמונות להמחשה בלבד *המחירים בתוקף עד 30.04.2025

שלווה כלים חד פעמיים

ביחד, באהבה. עצמאות שמח!

מבצעי
עצמאות ב- **פעמית סטור**
מארחים ואוהלים

מארז צלחות בועות (16 יח')
ב-15.90 ₪

כוס נייר כחול לבן (40 יח')
3 חב' ב-12 ₪

גליל אלבד דגל (10 מ')
ב-19.90 ₪

גביעים ארוזים (1000/500/270)
3 ב-15 ₪

סירי אלומניום
השני ב-40% הנחה

ספריי שלג/ חוטים
2 ב-14.90 ₪

מפיות עצמאות (20 יח')
השני ב-40% הנחה

כוסות שתייה קרה (100 יח')
4 חב' ב-10 ₪

צלחת 7,9' מתכלה (40 יח')
השני ב-30% הנחה

לפתניה/קסרול (18/20 יח')
6 חב' ב-10 ₪

מיכל 1 ליטר+מכסה
7 יח' ב-10 ₪

קוצץ ירקות
ב-34.90 ₪

נרות נשמה בפחית
4 יח' ב-5.90 ₪

ניילון נצמד נתלש
ב-12.90 ₪

סכום מדיום (40/50 יח')
3 חב' ב-11.90 ₪

תבניות 105
22 יח' ב-11.90 ₪

שקיות אשפה נשלפות
2 ב-25 ₪

מפות מקופלות
2 יח' ב-10 ₪

מוצרי יום העצמאות - 3+1 מתנה

פריטי 'על האש'

מגוון בוצרים מעץ
30% הנחה

מדליק פחמים גפרוד
ב-5 ₪

שיפודים (25/30 ס"מ)
השני ב-30% הנחה

סדרת ידידות עץ
השני ב-40% הנחה

נפנף
2 ב-5 ₪

פחמים 2 ק"ג
ב-12.90 ₪

מלקחיים
ב-3.50 ₪

מנגל + רשת
ב-24.90 ₪

פתוח במוצ"ש

פעמית סטור
מארחים ואוהלים

אתר פעמית סטור אונליין בכתובת:
www.peamitstore.co.il

תל אביב יגאל אלון 110 סגור מוצ"ש מחלקת OUTLET גדולה	פתח תקווה פינטו 20 סגור מוצ"ש	חולון המלאכה 18 סגור מוצ"ש	בני ברק רבי עקיבא 74 סגור מוצ"ש	בני ברק כהנמן 92 סגור מוצ"ש	נתניה גיבורי ישראל 24 אזה"ת פנל סגור מוצ"ש	חיפה המסילה 22 תל חסן סגור מוצ"ש	צ' קרית אתא BIG קרית סגור מוצ"ש	בית שמש קניון נעים קומה 8 סגור מוצ"ש
טבריה טבריה עילית מרכז BIG	ירושלים בית הדפוס 7 גבעת שאול סגור מוצ"ש	ירושלים יד חרצים 13 סגור מוצ"ש	ירושלים שנגר 27 סגור מוצ"ש	מודיעין מתחם ישפח סנטר סגור מוצ"ש	נתיבות שדרת ירושלים 17 סגור מוצ"ש	באר שבע גרנד קניון קומה 2- סגור מוצ"ש	באר שבע מתחם B7 סגור מוצ"ש	חמת אונליין www.peamitstore.co.il

401-502-700-1 | שעות פתיחה א'-ה' 9:30-21:00 ו' 8:30-13:00 מוצ"ש 45 ד' מצאת השבת ועד 22:30. התמונות להמחשה בלבד. מוצרים שבמבצע מינימום 500 יח' במלאי מכל מוצר. המחירים חושבו לאחר הנחות ומבצעים, המכירה במארוזים שלמים. תוקף המבצע 03/05/2025 או עד גמר המלאי. היות והמחירים עשויים להשתנות מסניף לסניף, מחיר לפני הנחה מוצג בסניפים. ייתכנו מבצעים ומחירים שונים בין הסניפים לאתר האינטרנט. מגוון הפריטים והמבצעים אינם תקפים בסניפי האאוטלט. החברה רשאית להפסיק או לשנות את המבצעים בכל עת ט.ל.ח.

פיצחת
קודים בסייבר?

בואי **להכיר** להם את
הקסם שבמתמטיקה

חינוך האתגר הבא שלך!

בהרצוג תקבלו כלים, ידע וליווי
שיהפכו את החינוך לדרך החיים שלכם

הסבת
אקדמאים
להוראה

תואר
שני

תואר
ראשון

יום
היכרות
י"ד אייר
12.5.25

הרצוג. לדעת. לחנך.

להרשמה: 077-9915237 או היכנסו לאתר המכללה: herzog.ac.il

שובעים ושפע

חוגגים עצמאות בשפע ברכת השם

תוקף המבצעים: 27.04-03.05 כ"ט ניסן - ה' אייר

לחברי מועדון ומצטרפים חדשים

הצטרפות ללא עלות

שישייה קוקה קולה 1.5 ליטר

בקניה מעל 250 ₪
מוגבל ליחידה 1 ללקוח
לכל תקופת המבצע
לחברי מועדון בלבד

29.90 ₪

פילה סלמון
קפוא ללא עור
רוזנרס פיש

74.90 ₪ לק"ג

מיני אסאדו
עם עצם בלדי
בד"ץ תורת
חיים וחסד/
חב"ד

39.90 ₪ לק"ג

ואפיון

שישייה בירה
קרומבר פילס
330 מ"ל
כולל פיקדון

בקניה מעל 50 ₪
מוגבל ל- 3 יח'

19.90 ₪

שישייה בירה סטלה
ארטואה 330 מ"ל
כולל פיקדון

בקניה מעל 50 ₪
מוגבל ל- 3 יח'

19.90 ₪

ערק 700 מ"ל
יקבי כרמל

בקניה מעל 75 ₪
מוגבל ליחידה 1

39.90 ₪

המבורגר/קבב
מחפוד

17.90 ₪

קמח חיטה לבן
1 ק"ג
טחנת רוט

10 ₪

39.90 ₪

עוגיות מזרחיות
400 גרם

11.90 ₪

קוקומן חום/לבן/
כדורים
375 גרם

בקניה מעל 50 ₪
מוגבל ל- 2 יח'

9.90 ₪

קורנפלקס
קריספי
500 גרם

7.90 ₪

נייר טואלט
מולט
30 גלילים

19.90 ₪

שמן קנולה
1 ליטר

בקניה מעל 50 ₪
מוגבל למימוש 1

70 ₪ 12 ב-

טחינה גולמית
1 ק"ג אחוה

בקניה מעל 50 ₪
מוגבל ל- 2 יח'

9.90 ₪

רביעייה טונה
בשמן
140*4 גרם

33 ₪ 3 ב-

אצלנו מכבדים כרטיסי: כארד שופ שפע כארד | היימיש כארד | מזון ומחיה | עיון הפרשה | אידיש כארד | אש"ל ירושלים | חסדי יעקב ע"ר | מוסדות קבר רחל | תווי מזון משרד הפנים | כרטיסי אשראי | כמות התורה | ביחד בשבילך | נופשונית | בהצדעה | הבינלאומי ביונד ואסותא | שווה | Cash back

שפע בבית, ברכה בכיס!

האומן 14, תלפיות

תיתכן שונות במחירי המוצר לפני ההנחה בסניפי הרשת מחירם הקודם של המוצרים מוצג בסניפים | אין מכירה סיטונאית | תוקף המבצעים 27.04.25-03.05.25 | או עד גמר המלאי המוקדם מביניהם | המבצעים מוגבלים למימוש 1 / 3 יח' / 3 ק"ג או שצויין במבצע אחרת | כל המוצרים בקניה מעל לא כולל המוצר שבמבצע התמונות להמחשה בלבד | לא ניתן לממש מבצעי מועדון בתשלום של שוברים/תוי קניה | הרשת רשאית לשנות, להגביל ולהפסיק את המבצעים בכל עת. ט.ל.ח.

כפיר מאחלת חג עצמאות שמה

**לטובת המבלים, כפיר הרכבת הקלה תפעל לאורך כל הלילה
בין רביעי וחמישי 30.4-1.5.25 ב'-ג' באייר תשפ"ה**

* הרכבת תעבוד במתכונת חלקית בין השעות 20:30-04:00 בין התחנות: תחנת נווה יעקב - צפון עד תחנת העירייה בשני הכיוונים • התחנה המרכזית עד תחנת הדסה עין כרם בשני הכיוונים. למידע נוסף היכנסו לאתר החברה.

| *2779 | www.cfir.co.il

הקלה בדרך

BERGER
TOWERS

לגור בחברה טובה

Building premium living.
Creating good company.

 BERGER
יזמות • מגורים • נכסים

*9876

מבצע שלם וקח

30% הנחה
על כל התצוגה

בתוקף עד 18.04.2025 | לא כולל ארונות | ללא כפל מבצעים והנחות

מעצבים את הבית עם בננה שופס

₪5,790

דגם איב
ספה פינתית בעיצוב
אקלקטי בשילוב עץ

₪3,290

דגם אביחן
ספה מודרנית עם
נגיעות בעיצוב כפרי

₪2,890

דגם שרית
ספת רביצה דו מושבית
בעיצוב מודרני ומפנק

₪2,490

דגם טופי
כורסא מודרנית
בעיצוב עוטף ונוח

₪2,449

דגם מרי
מיטת נוער עם קפיצים,
מבודדים ומיטת חבר

₪4,790

דגם ברקת
ספה פינתית בעיצוב
שמתאים לכל סגנון

₪5,490 החל מ-

(המחיר אינו כולל כסאות)

דגם חרמון שולחן אוכל עגול בעיצוב אקלקטי מדהים ומשדרג את הבית | עד 16 סועדים

ט.ל.ח. • בכפוף לתקנון • התמונות להמחשה בלבד

מוזמנים להגיע אלינו ולהתרשם מהרהיטים שלנו באחד מסניפינו:

BANANASHOPS
הקינג קונג של הרהיטים

קיסריה
לשם פארק התעשייה 11
04-9031601

כרמיאל
החרושת 13 (קומה 1)
04-9829112

ראשון לציון
יוסף לישנסקי 18
03-3748648

תודה

ל-2000 מבקרים

שסיירו בבית הציונות הדתית בחול המועד פסח

תודה למחלקת 'קהילות' בעיריית ירושלים
בהנהגת סגנית ראש העיר חגית משה,
ובניהולה של חן גלזר מנהלת מחלקת קהילות
שדאגו לסיורים לקהילות רבות מירושלים

**ניתן להזמין סיורים
לקבוצות**

ימי הולדת,
אירועים משפחתיים
בכל ימות השבוע

**סיורים נוספים פתוחים
לקהל הרחב**

ביום העצמאות,
ל"ג בעומר
ימי שישי

הסיורים בבית הציונות הדתית מוכרים לתוכנית גפן במשרד החינוך

הרשמה באתר: <https://bzd.org.il> | טלפון: 052-4111650

ותקין | בוטיק

המדשדש לא מנצח

הלחץ הכבד מצד סמוטריץ' וסטרוק וחבריהם הוא הגורם העיקרי שעשוי לחלץ את נתניהו מההסכנות והדחיינות האופייניות לו, ולהכריח אותו לחתור לניצחון בעזה כל עוד התנאים האופטימליים מאפשרים את זה

→

האם הרמטכ"ל החדש יחזור על שגיאות קודמו? רב־אלוף זמיר עם רב־אלוף הרצי הלוי

צילום: יונתן זינדל, פלאש 90

יהיו כאן לנצח. להתמשכות המלחמה יש מחיר כלכלי כבד, וגם חיילי המילואים ומשפחותיהם משדרים אותות מצוקה. גם צמרת צה"ל, שמונתה על בסיס של מחויבות לניצחון, מתחילה לגלות סימנים מדאיגים של רפיון רוח ועלוה לחזור לסורה.

5 העמדה שהציגו הרמטכ"ל זמיר והאלוף רסאן עליאן השבוע בישיבת הקבינט בעניין חידוש האספקה לעזתים היא אות אזהרה מדאיג במיוחד. כאילו לא למדנו כלום, בכירי צה"ל הציגו תוכנית שלא מציעה שום פתרון להשתלטות חמאס על האספקה ושימוש שלו בה כדי להתחזק, לשלוט באוכלוסייה ולמלא את קופתו. בצלאל סמוטריץ', שמחויבותו הבלתי מתפשרת לניצחון במלחמה בולטת מעל לכל חבריו השרים, יצא בחריפות נגד התוכנית ההרסנית הזאת, שבמסגרתה צה"ל בידו האחת נלחם בחמאס ובידו השנייה מחזק את האויב ומעביר לו אספקה. אבל בניגוד למה שהצטייר בחלק מהדיווחים בתקשורת, סמוטריץ' לא היה הפעם לבד. שרים רבים הביעו התנגדות לתוכנית, ובכירי צה"ל נשלחו להכין שיעורי בית ולהציג תוכנית חלופית שבה האספקה מחולקת לא על ידי חמאס. צריך לקוות שהרמטכ"ל החדש זמיר יתעשת ויבין שלא יושג ניצחון ללא כיבוש מלא של הרצועה, הקמת ממשל צבאי, מניעת אספקה מחמאס וניתוק הקשר השלטוני שלו עם האוכלוסייה.

6 בצלאל סמוטריץ' ואורית סטרוק נאבקים כמעט לבדם על העמדה שדורשת להכריע ולהשמיד את חמאס, ומטילה וטו על כל עסקת חטופים שבמסגרתה שלטון חמאס בעזה יישמר. במלחמתם למען הניצחון המוחלט הם מתייצבים בקו האש של התקשורת ומטה החטופים, ומשלמים מחיר לא קל על עמדתם הלא פופוליסטית. נתניהו עלול להמשיך לדשדש כל עוד הוא לא מוכרח להחליט, ומה שיכול להכריח אותו להחליט זה לחץ פוליטי מצד חברי הקבינט מהציונות הדתית, שבלעדיהם לא תהיה לו קואליציה. המאבק שלהם נעשה בשם בוחריהם, בשם הלוחמים, ובשם כל מי שדורש לסיים את המערכה הזאת בניצחון, והם ראויים לתמיכה על כך. גם אם יש כעס על שגם סמוטריץ' נכשל במינוי רב ראשי ציוני או חוסר הסכמה עם עמדתו ביחס לחרדים, צריך להבין שבנושא הקריטי של הניצחון במלחמה אין משענת אמינה, חזקה ומשפיעה בממשלה כמו סמוטריץ' וסטרוק וחבריהם. אבל כדי לעמוד מול הזרם העכור והמבולבל, לא די בכך שהצדק איתם. הם זקוקים גם לתמיכת הציבור. ■

העמדה שהציגו הרמטכ"ל זמיר והאלוף רסאן עליאן השבוע בישיבת הקבינט בעניין חידוש הסיוע לעזתים, היא אות אזהרה מדאיג במיוחד. כאילו לא למדנו כלום, בכירי צה"ל הציגו תוכנית שלא מציעה שום פתרון להשתלטות חמאס על האספקה

שזה יקרה: הלחץ הפוליטי והציבורי בנושא גיוס החרדים, שמאיים לפרק את הקואליציה; מחאת עצומות "המילואימניקים" ששוב מאיימת לפגוע בצה"ל ולהכניס לשורותיו דמורליזציה עד כדי סרבנות גיוס; משפט נתניהו, שהזמן שהוא גוול בעיתוי הזה מהווה פגיעה בביטחון הלאומי; מלחמת המאסף של רונן בר נגד פיטוריו, שמכניסה מתיחות הרסנית בין הממשלה לשב"כ ופוגעת גם היא בביטחון הלאומי; העימות הבלתי פוסק בין הממשלה למערכת המשפט, ומעל לכול, הלחץ מצד משפחות החטופים ומטה החטופים, שרוצחי חמאס יודעים ללבות אותו בלוחמה פסיכולוגית מתוחכמת.

4 מדוע נתניהו ממשיך להתעכב ולדשדש גם עכשיו? שונאי טוענים שהוא לא רוצה שהמלחמה תסתיים, כי המשכה מאפשר את המשך שלטונו, ובסיומה הוא יידרש ללכת. תומכיו גורסים שהוא מעוניין להמשיך לנסות ולמצות כל סיכוי לשחרר חטופים, כל עוד הדבר לא כרוך בהסכמה על סיום המלחמה. אבל ייתכן שיש לדשדוש הזה סיבה יותר פרוזאית: נתניהו, כרגיל, מתקשה להיות החלטי. הוא מעדיף לצעוד בצעדים מינוריים מאשר לקבל החלטה דרמטית ונועזת ולסיים את המלחמה באבחת הסתערות עוצמתית, על אף החשש מהמחיר הכרוך בכך. אגב, זו לא חייבת להיות הסתערות שתעלה בקורבנות רבים, כמו בסבב הלחימה הקודם בעזה. בצפון מול חיזבאללה עשוינו את זה במחיר הרבה יותר נמוך, עם הרבה אש מהאוויר. אבל נתניהו חייב להבין שאין לו זמן לדשדש, להתלבט ולהמשיך לדחות עוד ועוד. אף אחד לא יכול להבטיח שהתנאים האופטימליים העכשוויים

מכאן ואילך, העיקרון של ניצול ההצלחה הכריח את ישראל לצאת למתקפה כוללת, לפגוע אנושות בכוחו של חיזבאללה, לחסל את הנהגתו ולהשיג במידה רבה, גם אם עדיין לא מלאה, את היעד של החזרת תושבי הצפון אל בתייהם. אלמלא החשש שמלכודת הביפרים תיחשף, ייתכן ששיטת "המגננה ההתקפית" עם חילופי האש וההרס משני צידי הגבול הייתה נמשכת עוד זמן רב.

3 ההסכנות, החששנות והדחיינות של נתניהו בולטות במיוחד בימים אלו בחזית עזה. יש לו כעת חזית צפונית רגועה הרבה יותר, שר ביטחון לויאלי, רמטכ"ל ואלוף פיקוד דרום חדשים, וממשל אמריקני תומך ומאפשר שמספק לנו חימושים ולא כופה עלינו להזרים אספקה לאויב. האויב החמאסי מוכה, הנהגתו חוסלה כמעט לחלוטין, והאוכלוסייה העזתית מותשת ומיואשת. במקום לנצל את כל זה כדי לצאת למתקפה כוללת, להשתלט על עזה כולה ולסיים את המערכה בניצחון, נתניהו שוב מדשדש. גם כאשר צה"ל יוצא לאיזו פעולה התקפית חלקית בציר מורג, המטרה המוצהרת איננה למוטט סופית את האויב, אלא רק ללחוץ עליו להסכים לעוד סבב של עסקת חטופים. עסקה שבמסגרתה שוב תוכרו הפסקת אש, ישוחררו מאות רוצחים מסוכנים ותחודש האספקה לחמאס. הלחץ הצבאי ועצירת האספקה החזירו את חמאס אל שולחן המשא ומתן על עסקה חלקית. אך כשנראה היה שהעסקה קרובה לסיכום החליט חמאס לדחות את הצעת ישראל, מתוך תקווה שאם ימשיך להחזיק מעמד, ממשלת ישראל תתקפל. יש לרוצחים המתועבים האלה סיבות טובות לחשוב

1 הסיסמה 'המעז מנצח' מוכרת בארצנו כמוטו מוביל של סיירת מטכ"ל. אבל לא מדובר בסלוגן ישראלי מקורי, אלא בתרגום מאנגלית שלקוח ממורשת יחידת הקומנדו הבריטית המהוללה 'שירות האוויר המיוחד' (SAS). התעוזה היא אכן מרכיב חשוב בדרך אל הניצחון, אבל הניסיון ההיסטורי של הבריטים עצמם מוכיח שלא תמיד המעז מנצח. שתי אויבות היסטוריות חזקות ומסוכנות מאוד של הממלכה הבריטית, צרפת של הקיסר נפוליאון וגרמניה הנאצית, גילו תעוזה רבה בשדה הקרב, אך בסופו של דבר הובסו על ידי בריטניה ובעלות בריתה. לפעמים תעוזה יתרה גורמת ללקיחת סיכונים טקטיים בלתי מחושבים ומוגזמים, או להצבת מטרות אסטרטגיות בלתי אפשריות להשגה, שסופן מפלה. גם בפוליטיקה לא תמיד המעז מנצח. נפתלי בנט, יוצא סיירת מטכ"ל, הביא איתו אל הפוליטיקה את מורשת הסיירת. בנט האמביציוזי הציב לעצמו יעדים נועזים ושאפתניים, וכתוצאה מכך מצא את עצמו מחוץ למערכת הפוליטית פעמיים בתוך עשר שנים. הסיפור האישי של בנט, עוף חול פוליטי שכמותו (רפואה שלמה!), טרם הסתיים. הסקרים המתעתעים חזרו לאחרונה להחמיא, וייתכן שצפויים לו עוד ניצחונות. בכל מקרה, מסעו הפוליטי התזזיתי הוא בהחלט דוגמה לכך שלא תמיד המעז מנצח.

2 ראש הממשלה בנימין נתניהו היה כמדומני הבוגר הראשון של סיירת מטכ"ל שהגיע לפוליטיקה. אבל דרכו כמדנאי ופוליטיקאי לא מתאפיינת בתעוזה, אלא דווקא בזהירות וחששנות. נתניהו ממעט להסתכן. הוא מעדיף להתקדם בצעדים מדודים ולא לקחת פניות חדות. כשהוא מגיע לפרשת דרכים שיש בה סיכונים וסיכויים, בדרך כלל הוא יעדיף לוותר על הסיכוי כדי לא לקחת את הסיכון. ההסכנות והחששנות הצילו אותו לא פעם מטעויות והן חלק מסוד הישרדותו, אך מצד שני גרמו גם לדחיינות כרונית ולהחמצת הזדמנויות. דוגמה מציגת לכך היא הימנעותו מלחזור למערכת הפוליטית בשנת 2001, כאשר האזרח המודאג נתניהו היה יכול לכבוש מחדש בקלות את הנהגת הליכוד, אך בחר להישאר בחוץ ולראות את אריאל שרון זוכה מן ההפקר בראשות הממשלה. במקרים רבים, החשש מפני החלטה מוטעית גורם לנתניהו לעכב את ההחלטה ולשמור על כל האופציות, עד לשלב שבו המציאות לא מותירה לו ברירה אלא לבחור באחת האפשרויות. כך למשל, בדרך לניצחון המוחץ על חיזבאללה בלבנון נתניהו נקט מדיניות דפנסיבית והססנית במשך כמעט שנה, תוך השארת רבבות מתושבי הצפון במצב בלתי נסבל של גולים בארצם. ככל הנראה, מה שכפה עליו להחליט לצאת למתקפה הוא ההזדמנות להוציא אל הפועל את מבצע הביפרים. כאשר נוצר חשש שמלכודת הביפרים הנפיצים תיחשף ותנטרל בידי חיזבאללה, נתניהו עמד בפני סיטואציה של או עכשיו או לעולם לא. לא הייתה לו ברירה אלא להחליט, וייאמר לזכותו שבניגוד לדעתם של בכירים בצמרת הביטחונית הוא קיבל את ההחלטה הנכונה - לפוצץ.

"אחים לנשק" וארגוני המחאה מתכננים
להשתלט על הקונגרס הציוני. הם אלה שיבחרו
מי יעמוד בראש המוסדות הלאומיים.

ישי פרידמן | 9.4.2025

VISION

בבחירות הקרובות
מחזקים את המחנה הלאומי
ומחזקים את ישראל

מצביעים
VISION (Platform No. 2)

הקול של קרוביך וחבריך בארה"ב חשוב!
זה הזמן לדאוג שכולם יצביעו VISION

להצבעה סרקו את הברקוד >

רשימת הציונות הדתית VISION
עם ישראל, אדן ישראל ותורת ישראל!

הקונספציה עברה דירה

מדינת ישראל יודעת שחמולות בדואיות מהנגב מבריחות אמצעי לחימה בכמויות גדולות לשטח ישראל ולעזה, אך בוחרת לעצום עיניים ← גם כאשר הלוחמים תופסים מבריחים בגבול, כל גוף מגלגל את האחריות הלאה ולא ממצים איתם את הדין ← כשאיום הטבח הבא מתחיל לקרום עור וגידים, לתושבי חבל שלום לא נותרה ברירה אלא להתארגן להגן על עצמם

→
הברחות מעל הראש של התושבים
כמעט מדי יום. רחפן הברחות שנתפס

צילום: דוד

בשיעור זניח בהשוואה לכמות הרחפנים שעושה הלוח- חוזר מישראל למצרים, זה מעט שבמעט. המשמעות האסטרטגית למדינת ישראל היא שעשרות אנשים בנגב, יחד עם עשרות אנשים בתוך סיני, יודעים היטב, מתוך הניסיון שלהם עצמם, שהגבול הישראלי מחורר לחלוטין. מבעית לחשוב מה הם עוד מתכננים ושואפים לעשות עם הידיעה הזאת בעתיד.

תסמכו על חיל האוויר

בלית ברירה נאלצו הרשב"צים של בני נצרים, כרם שלום ושלומית לגייס כסף מתרומות ולקנות רכבי שטח, ובתכל'ס להקים יחידה חדשה, יחידת הרייזרים, כדי שיוכלו לרדוף בעצמם אחרי המבריחים ולנסות לעצור אותם. אבל לכולם ברור מה זה אומר כשהתושבים מתארגנים לעצור בזו רכביהם את הסחף. זה אומר שהמדינה כלל לא נוכחת באירוע. במילים אחרות, כשמספרים לכם ששבעה באוקטובר העיר את כל מי שהיה צריך להעיר, צריך להצמיד לזה כוכבית ענקית שמבהירה שלצד התעוררות בחלק מהמקומות, ישנם אזורים אחרים שנאחזים עדיין בשנת החורף שלהם. אם תרצו, הקונספציה לא באמת נעלמה, היא רק עברה דירה. תשתיות של חמאס שקיימות בתוך חצי האי סיני, או תשתיות של גורמים אסלאמיסטיים אחרים ששורצים שם, אינן מטופלות. וכך קורה לתושבים ביישובים הסמוכים לגבול עם מצרים מעידים שהם רואים בעיניים שלהם פעילים מסתובבים עם הטנדרים המפורסמים מעבר לגבול, ללא שום תגובה ישראלית. תופעה שמזכירה תמונות של טנדרים אחרים שהסתובבו חופשי בגבול אחר, לא רחוק משם, עד לפני שנה וחצי.

כשאנשי הביטחון ביישובים מפנים שאלות לצבא, הם מקבלים תשובות ששייכות לפעם, על מודיעין שאומר ככה וככה ועל הערכות שמעריכים דרגים כאלו ואחרים ועוד כהנה וכהנה תשובות מאותה משפחה. בשורה התחתונה, בצבא ובדרג המדיני יש שכנוע פנימי עמוק שהזירה המצרית תישאר שקטה ויהי מה. מספרים לתושבים שבמקרה הצורך יש מסוק קרב שנמצא בכוננות. אלא שהתושבים יודעים שגם אם יגיע מסוק, הוא לא יוכל לירות ולסייע, כי במקרה שבו נפרץ הגבול, עם המרחק הקצר של אותם יישובים מהגדר, בתוך שניות המחבלים כבר בתוך היישוב. וכשהמחבלים מופוזרים בין בתי התושבים, למסוק גם ככה אסור לירות. אם הצבא, השב"כ והמשטרה היו באמת רוצים לתעדף את הטיפול במכת הברחות הנשק, יש להם את האמצעים ואת היכולת לטפל באותן חמולות אסלאמיסטיות בתוך סיני, ובוודאי ובוודאי בחמולות הבדואיות שבנגב. ומתישהו זה אולי גם יקרה. השאלה היחידה שנותרה פתוחה היא כמה גדול צריך להיות האסון הבא כדי שגם הנגע הזה יטופל ברצינות. ■

הכותב הוא פרשן ומגיש בכאן רשת ב' ובכאן 11 ומורה דרך

מה ימנע בעתיד מרחפן נפץ עם כמה עשרות קילו חומר נפץ להגיע לאותו גן ילדים ביום מן הימים? מישוה יודע להתחייב שכמות ההברחות המטרופת הזאת אינה תשתית נשק שחמאס בונה אצלנו בתוך חלקים מערביי ישראל? אין גורם אחד במדינת ישראל שיכול להגיד אם כן או לא. אתם יודעים למה? כי אין גורם כזה שהמשימה הזאת הוטלה עליו

אבל זה עוד הכסף הקטן.

תופעה פלילית

אמצעי הלחימה שעוברים לתוך עזה בדרך הזאת הם למעשה חלק קטן ממה שנכנס ממצרים לתוך ישראל ונשאר כאן. כל האמצעים האלה נאספים על ידי אותן חמולות בדואיות בנגב, שזהו למעשה תחום עיסוקן הקבוע. רחפן גדול מסוגל לשאת עד 70 קילו של סמים או אמצעי לחימה, או גם וגם. קחו את הכמות הזאת, או כמות קטנה יותר כשמדובר ברחפנים פחות גדולים, ותכפילו אותה בתדירות של בין עשרה ל-20 רחפנים בכל לילה שנכנסים לתוך סיני וחוזרים לכאן עמוסים בכל טוב. זו כמות הברחות בהיקף עצום, שגם אם מדינת ישראל תחליט שהיא רוצה לחסום אותה, עדיין יהיה לה קשה לאתר ולתפוס את המשלוחים הללו. אלא שמדינת ישראל כמעט ולא עושה אפילו מאמץ קלוש בכיוון הזה. "לא ירחק היום שרחפן כזה גם יצא מהנגב על ידי איש התנועה האסלאמית ויגיע למצרים, שם הוא ייקח 10 קילו חומר נפץ וישליך את זה על גן הילדים בשלומית", תיאר בועז מירן, סגן הרשב"צ של היישוב שלומית, בשיחה עם חבר הכנסת עמית הלוי את הסיוט הכי גדול שעובר בראש של התושבים. ביישוב עצמו יודעים לספר שלא פעם הם אפילו רואים בשעות היום רחפנים שעוברים מעל גן הילדים אצלם ביישוב. היום אלו רחפני הברחות, אבל מה ימנע בעתיד מרחפן מטיל (כמו אותם רחפני חמאס שהשמידו את מערכות רואה-יורה של צה"ל במוצבי העוטף) או מרחפן נפץ עם כמה עשרות קילו חומר נפץ להגיע לאותו גן ילדים ביום מן הימים? מישוה

כבר שנה וחצי שאנחנו שואלים את עצמנו האם למדנו לקח. האם בעקבות זוויות שבעה באוקטובר באמת הפנמנו שכאשר יש איום וכשמתגבשת יכולת מצד האויב, אז זו רק שאלה של זמן מתי האויב ישתמש בה נגדנו? ובכן, התשובה לשאלה הזאת היא מעט מורכבת, מכיוון שהיא תלויה בשאלה על איזה גבול אנחנו מדברים. בגבולות עם עזה, לבנון וגם בסוריה נראה שאנחנו אכן בשלבי הפנמה של הלקח, כל גבול שלנו, אנחנו באירוע אחר לגמרי. על הגבול הפרוץ מול ירדן, שדרכו מוברחים אמצעי לחימה וגם קיים חשש אמיתי להסתננויות, על זה כבר שמענו. לעומת זאת, האם מישוה יודע מה קורה בגבול עם מצרים?

ואם לדייק יותר, אנחנו מדברים על קטע הגבול מהיישוב כרם שלום, שסמוך לרצועת עזה, דרך היישובים שלומית ובני נצרים, ועד למעבר הגבול בניצנה. הקטע הזה, שאורכו כמה עשרות קילומטרים, הוא האירוע. משם תיפתח הרעה ביום מן הימים, אם מדינת ישראל תמשיך לעצום את עיניה ותחזור על הטעות הטרגית וארוכת השנים שעשתה בגבול עם רצועת עזה. ולא, אנחנו לא מדברים רק על התעצמות הצבא המצרי ועל שינוע הטנקים וכוחות החי"ר שלו, שהופכים יותר ויותר לדבר שבשגרה בסמוך לגבול עם ישראל. גם הדבר הזה אמור כמובן להוסיף דאגה בקרב הדרגים המדיניים והצבאיים, כשנכון לעכשיו בשני הדרגים הללו דבקים בהערכות שאומרות שמצרים איננה מעוניינת במלחמה (מוכר לנו מאזישהו מקום?). אבל הפעם לא באנו לדבר על מצרים כמדינה, אלא על החמולות הבדואיות שממוקמות בתוך סיני וגם על החמולות המקבילות שלהן שנמצאות בחצר האחורית שלנו, ברחבי הנגב.

נתונים שהגיעו לשולחנה של ועדת החוץ והביטחון של הכנסת מספרים סיפור מחריד - הברחות נשק (וגם סמים) בקטע הגבול הזה בכמויות בלתי נתפסות. לכאורה, הגבול עם מצרים אמור להיות מהיותר מוגנים, שכן לכל אורכו הוצבה גדר משוכללת כדי לעצור את זרם המסתננים הלא חוקיים שדהר לכאן ממדינות אפריקה. את המהגרים זה אכן בלם, אבל את ההברחות מעבר לגבול ממש לא. כשמדברים עם הרשב"צים של היישובים שנמצאים בסמוך למשולש הגבולות ישראל-מצרים-רצועת עזה, מבינים שמדובר בנתונים שגורמי הביטחון במדינת ישראל - השב"כ, המשטרה וצה"ל - פשוט בוחרים להתעלם מהם, ובכך פותחים במו ידם את הדלת למחדל הביטחוני הבא.

תושבי שלומית, כרם שלום, נווה ובני נצרים רואים בעיניים שלהם שלוש פעמים בשבוע, בממוצע, רחפנים שעוברים מעל לראש שלהם, בדרכם משטח ישראל לחאן יונס שבדרום רצועת עזה. כל אדם עם ראש על הכתפיים אמור עכשיו לצבוט את עצמו למקרא המשפט האחרון. נחזור עליו לטובת אלו שלא נוהגים לצבוט: בזמן שמדינת ישראל נלחמת עם חמאס בעזה, עוברים מישראל לתוך חאן יונס אמצעי לחימה שאמורים לשמש את האויב במלחמה נגדנו. הדרך שעושה אותו רחפן מתחילה כאן בישראל, מתוך הנגב, משם הרחפן חוצה את הגבול בפעם הראשונה לתוך מצרים ונוחת שם. אחרי שמעמיסים עליו ציוד בסיני הוא ממריא שוב וחוצה בחזרה את הגבול לתוך ישראל, עוצר כאן לחניית ביניים קצרה, וממשיך לחאן יונס כדי להוריד חלק מאותם אמצעים בתוך רצועת עזה. שוב, הריטואל הזה חוזר על עצמו שלוש פעמים בשבוע.

אם תרצו

בונים חברה ציונית

בעשור האחרון השקיעו מדינות אירופה
מעל 500 מיליון שקל
בארגונים שרוצים לחנוק את ההתיישבות
הגיע הזמן לסגור להם את הברז!

בואו לקחת חלק במאבק על ההתיישבות

תמכו עכשיו ב-18 ש"ח לחודש <<

חפשו 'אם תרצו' בגוגל

שלם וקח עוד היום אצלך בבית

מיחסני חשמל

הרשת הזולה והמשתלמת בישראל

התחייבות למחיר הזול ביותר!!

SAMSUNG מסך 75" **SMART TV** Crystal UHD

75"

₪3,490

UE75DU7100

SAMSUNG OLED **SMART TV** 4K

QE55S85DA 55" ₪4,190

QE65S85DA 65" ₪4,990

QE77S85DA 77" ₪7,490

SAMSUNG QLED **SMART TV** 4K

QE50Q60D 50" ₪2,390

QE55Q60D 55" ₪2,690

QE65Q60D 65" ₪3,090

NAKASUMI מסכים **SMART TV** 4K

NE-100FLED 100" ₪5,690

NE-85FLED 85" ₪2,890

75" ₪1,890

SAMSUNG מסך 98" **SMART TV** Crystal UHD

98"

₪8,890

UE98DU9000

SAMSUNG OLED **SMART TV** 4K

QE55S85DA 55" ₪4,190

QE65S85DA 65" ₪4,990

QE77S85DA 77" ₪7,490

SAMSUNG QLED **SMART TV** 4K

QE50Q60D 50" ₪2,390

QE55Q60D 55" ₪2,690

QE65Q60D 65" ₪3,090

LG **SMART TV** 4K

86UT80006LA/B 86" ₪5,690

75UT80006LA/B 75" ₪3,490

65UT80006LA/B 65" ₪2,490

Lenovo מחשב נייד עם מסך מגע

Lenovo IdeaPad Flex 5

14IAU7 - 82R7009FHW

Core i5-1235U

256GB SSD

8GB RAM

Windows 11

14"

₪2,799

Apple מחשב נייד **Authorized Reseller**

Apple MacBook Air 13

MGN63HB/A M1 Chip

8-Core CPU

7-Core GPU

256GB SSD 8GB

Unified Memory

13.3"

₪2,999

HP מחשב נייד **3 שנים אחריות**

HP Laptop

15-fd0034nj / 9W848EA

Core i5-1334U

512GB SSD 16GB RAM

Windows 11

15.6"

₪2,399

ASUS מחשב נייד

Asus VivoBook GO 15

E1504GA-NJ084W

Core i3-N305

256GB 8GB RAM

Windows 11s

₪1,699

TCL מסכים **Google TV** 4K

55P69B 55" ₪1,490

65P79B 65" ₪2,190

75P79B 75" ₪2,790

SONY SONY PLAYSTATION 5 SLIM 1TB DIGITAL EDITION

₪1,599

SONY PLAYSTATION 5 SLIM 1TB BLU-RAY EDITION

₪1,999

משחק מתנה

ASTRO BOT

₪1,419

XBOX קונסולה **Series S** 512GB

₪1,419

קורקינט שיאומי Scooter 4 Lite

3 מהירויות נסיעה, שלדה ממתכת, מגיע למהירות עד 25 קמ"ש מערכת בלמים כפולה E-ABS גם לגלגל קדמי וגם אחורי, ישומון לשליטה מלאה

₪1,299

TCL מסכים **Google TV** 4K

55P69B 55" ₪1,490

65P79B 65" ₪2,190

75P79B 75" ₪2,790

Apple **Authorized Reseller** APPLE IPHONE 16 PRO MAX 256GB

מחיר לאחר טרייד אין

₪3,489

במקום ₪5,504

בהחזרת iPhone 15 PRO MAX 256GB משומש ותקין

Apple **Authorized Reseller** APPLE IPHONE 16 PRO 256GB

מחיר לאחר טרייד אין

₪3,281

במקום ₪5,049

בהחזרת iPhone 15 PRO 256GB משומש ותקין

Apple **Authorized Reseller** APPLE IPHONE 16 128GB

מחיר לאחר טרייד אין

₪2,341

במקום ₪3,459

בהחזרת iPhone 15 128GB משומש ותקין

SAMSUNG מחיר לאחר טרייד אין

₪3,306

במקום ₪4,889

בהחזרת SAMSUNG S24 ULTRA 256GB משומש ותקין

SAMSUNG מחיר לאחר טרייד אין

₪2,304

במקום ₪3,179

בהחזרת SAMSUNG S24 128GB משומש ותקין

JBL ביזורית ניידת

PartyBox Encore Essential IPX4 100W

₪1,289

JBL מקרן קול

Cinema SB-550 3.1Ch 250W

Dolby

₪788

BOSE אוזניות קשת אלחוטיות

Bose Quiet Comfort SC ANC

₪799

Braun מכשיר הסרת שיער לצמיתות

Braun Silk Expert Pro 3 IPL

₪990

PL3122

אלקטרה קטלן יתושים לבית ולגינה אלקטרה חסין אש עם רגליות ושלפוח

GF-7CN

₪179

LG
מקרר 4 דלתות
מקפיא תחתון
474 ליטר
GR-B470BE
5,890 ₪

אלקטרה
מקרר 4 דלתות
דלתות נירוסטה
600 ליטר
EL6610N
מקרר ענק
4,990 ₪

SHARP
מקרר שארפ
4 דלתות
ציפוי זכ' שחור
472 ליטר
SJ-8435
4,690 ₪

SHARP
מקרר שארפ
מקפיא עליון
385 ליטר
נפח נטו 315 ליטר
SJ-S430-SS
2,250 ₪

אלקטרה
מקרר מקפיא
תחתון אלקטרה
323 ליטר
EL46WR
שנות אחריות (1-9)
1,990 ₪

SIEMENS
מדיח כלים
אינטגרלי מלא
13 מערכות כלים
2,690 ₪
SN615X03EF

BOSCH
מדיח כלים
אינטגרלי מלא
12 מערכות כלים בוש
SMV41D10EU
שנות אחריות (1-2)
2,340 ₪

אלקטרה
מדיח כלים
רחב
12 מערכות כלים
EL2006BL
שנות אחריות (1-4)
1,390 ₪

SAMSUNG
מקרר 4 דלתות
מקפיא תחתון
סמסונג
664 ליטר
RF60C7012SL
20 שנות אחריות על המנוע
הובלה חינם
פיקוד שבת
7,990 ₪

BOSCH
מיבש נביסה
פתח קדמי
1-8 ק"ג בוש
קונדנסור
WTN83203
2,690 ₪

BOSCH
מכונת נביסה
פתח קדמי
1-9 ק"ג בוש
1200 סל"ד
WAN2419EPL
2,990 ₪

SAMSUNG
מכונת נביסה
פתח חזית
1-7 ק"ג סמסונג
WW7ST4043CE
20 שנות אחריות על המנוע
1,890 ₪

Whirlpool
מכונת נביסה
פתח עליון
ווירלפול
TDLR 55020L
שנות אחריות (1-4)
1,550 ₪

Tefal
מגהץ קיטור
טפאל
SV6116
הספק 2200 וואט
משאבת מים 5.3 בר
449 ₪

ELCO
מזגן עילי
Elco Inverter 170
תפוקת קירור 12,355 BTU
תפוקת חימום 10,966 BTU
7 שנות אחריות בכפוף לתקנון
1,790 ₪

Haier
מזגן עילי
Haier Harmony Inverter 11
תפוקת קירור 8,590 BTU
תפוקת חימום 9,250 BTU
5 שנות אחריות בכפוף לתקנון
999 ₪

TORNADO
מזגן עילי
Tornado KORI-INV-22X
WIFI Inverter
תפוקת קירור 18,084 BTU
תפוקת חימום 17,060 BTU
7 שנות אחריות בכפוף לתקנון
2,490 ₪

ELECTRA
מזגן עילי
Electra Coolair inverter Wifi 240
תפוקת קירור 18,356 BTU
תפוקת חימום 16,241 BTU
3 שנות אחריות בכפוף לתקנון
2,580 ₪

Sauter
כיריים גז
זכוכית קריסטלית
סאטור
SHG6002B
990 ₪

אלקטרה
תנור בנוי
משולב מיקרוגל
בנפח 50 ליטר
TV950E4EX
1,990 ₪

BOSCH
תנור אפיה
בנוי בוש
כולל מסילה
טלסקופית
HBF534EB0Q
1,990 ₪

Sauter
תנור אפיה
בנוי סאטור
תצוגה דיגיטלית רחבה
SBI640
1,390 ₪

Sauter
גרילי גז
2/3/4 מבערים
סאטור
החל מ-**599 ₪**

אלקטרה
טוסטר אובן
משולב להכנת פיצה
כולל אבן שמוט
עד 400°C
GP9023PRC
599 ₪

אלקטרה
מכונת קפה
סוחנת אלקטרה
קילו פולי קפה קדם
יחד חלב נירוסטה
מתנה!
EM3601
בצבעים קדם/שחור
990 ₪

NUTRI NINJA
מעבד מזון
+נוטרי שיקור
חכם מקצועי
1-3 NINJA
BL682
849 ₪

NINJA
נינג'ה
גריל חשמלי
EG203
790 ₪

COLDER
מצנן האוויר
Colder Poco
קומפקטי וחסכוני | קל ונוח לנייד
לוח מקשים דיגיטלי | מיכל מים
25 ליטר | שלט לשליטה מרחוק
מידות: 420x340x840
599 ₪

אלקטרה
מאוורר תקרה
קוטר 42
Matrix Wind 60W
בצבעים שחור/לבן
189 ₪

roborock
שואב אבק
רובוטי שוטף
Roborock Saros 10
5,490 ₪

DREAME
שואב אבק
ומקדח רובוטי
Dreame X40 Ultra
4,790 ₪

DREAME
שואב אבק
אלחוטי שוטף
Dreame H14
1,990 ₪

dyson
שואב אבק
אלחוטי
Dyson V8 SV25
1,590 ₪

אלקטרה
מאוורר
תלייה 16"
אלקטרה
RW-40A
129 ₪

שעות פתיחה: בימים א'-ה': 09:30-22:00 שישי וערב חג: 09:00-15:00 מוצאי שבת וחג: חצי שעה מצאת השבת עד 22:30
בתוקף עד- 30.4.25 או עד גמר המלאי, המוקדם מביניהם | ט.ל.ח. | מינימום מלאי 10 יחידות, בכפוף לתקנון המופיע בחנויות | התחייבות למחיר הזול ביותר כנגד כל הצעת מחיר רשמית על אותו הדגם ובאותם תנאים | התמונות להמחשה בלבד | פירוט ההטבה וסכום התווים על גבי המוצרים המשתתפים במבצע מוצגים בסניפים בהתאם לתקנון | המחירים אינם כוללים הובלה | אין כפל הנחות ומבצעים

במה מדליפין?

מדוע ההדלפות של עובד השב"כ א' ושל הנגד ארי רוזנפלד נחקרו בחומרה המרבית, בזמן שמאות הדלפות אחרות מעומק הסוד נופנפו בביטול על ידי היועצת המשפטית? יש לכך רק תשובה אחת, והיא קשורה לאג'נדה שההדלפה באה לשרת

←
"אני מתכוונת לשים את נושא ארון הציבור במערכת המשפטית בראש סדר העדיפויות שלי". היועצת המשפטית לממשלה גלי בהרב־מיארה

צילום: יונתן זינדל
פלאש 90

עבודתנו. ארון הציבור משמעו שהציבור הרחב המתבונן על עבודתנו, יאמין כי אנו פועלים מתוך שיקולים ענייניים, באופן מקצועי ונקי כפיים, וכי ביכולתנו כמערכת לזהות ליקויים בעבודתנו, להודות בהם, לשפרם ולתקנם".

אם לא די בכך, היועצת הוסיפה ואמרה: "ארון הציבור משמעו שהציבור יאמין כי אנו מסוגלים להתמודד באופן כן ואפקטיבי עם תקלות, לקחת אחריות על טעויות, ולהפיק את הלקחים הנדרשים על מנת שדברים לא יישנו בעתיד".

אני מודה שהקלדת הטקסט הזה של היועמ"שית גרמה לי לצחוק מרה. מישוהו ראה את היועצת המשפטית לממשלה לוקחת אחריות על טעויות, מפיקה לקחים? מחזקת ופועלת כדי לחזק את ארון הציבור בה, בשיקוליה, במקצועיות שלה ובניקיון כפיה? בהרב־מיארה היא שכפ"ץ מהלך. המילים "סליחה, טעיתי" לא יצאו ממנה גם בעינויים או תחת חקירת שב"כ. אם כבר הזכרתי את השב"כ... ובכן, בואו נדבר על ההתנהלות של בהרב־מיארה ורון בר.

בררנות בניחוח אישי

מאיפה להתחיל? הדיו במקלדת ייגמר לפני שאסיים לכתוב את הבעיות. אולי נתחיל מפרשת א' מהשב"כ. מדובר באיש שב"כ מוערך שפרש לפני שבעה באוקטובר לגמלאות, לאחר ששירת יותר משני עשורים בשירות הביטחון הכללי. בעקבות פרוץ המלחמה, הוא חזר לשרת במילואים. הוא ראה, לתפיסתו, שני מחדלים חמורים

רון בר היה גם "קורבן" ההדלפה, גם "המתלונן" עליה ליועצת המשפטית, וגם החוקר שלה לאחר שקיבל ממנה אישור. כמה נפלא. מזל שנבחרה יועצת משפטית שהחליטה לשים בראש סדר העדיפויות שלה את נושא ארון הציבור במערכת. בפועל אומנם מדובר בהדלפה לא חוקית, אך היא מאוד לא חריגה בנוף. הדבר היחיד שחריג בה הוא שההדלפה הייתה על הראש של רון בר, ולא נגד הדרג המדיני כפי "מנהג המדינה"

ירידה זו משמעה - פגיעה בשלטון החוק. ניתן לחשוב על סיבות שונות לכך, ובכלל זאת אי אפשר להתעלם מהשפעתם של אירועים חיצוניים והתקפות על מערכת המשפט ואכיפת החוק".

עד כאן תירוצי קלאסי של המערכת. הציבור לא מאמין לי ולא מאמין בי. למה לא? אירועים חיצוניים והתקפות עליי. כלומר, הרצפה עקומה. אלא שבניגוד לקודמה בתפקיד, היועמ"שית הוסיפה משפטים נוספים וחשובים מיד לאחר מכן: "אבל - לא נכון לייחס את הירידה בארון הציבור ביועץ המשפטי לממשלה אך ורק לגורמים חיצוניים".

לדבריה, "המצב מחייב חשיבה חדשה. חיוני להישיר מבט פנימה, ולבחון את עצמנו מבלי לחשוש מביקורת ומעריכת שינויים הנדרשים לשם שיפור

משלימים: שלטון החוק וארון הציבור בשלטון החוק", אמרה אז. בהרב־מיארה הבהירה: "אתחיל בארון הציבור במוסדות החוק והמשפט. ארון הציבור הוא אחד היסודות המרכזיים בתפיסת את עבודת היועץ המשפטי לממשלה ואת עבודת מערכת אכיפת החוק הכפופה לו, דבר המתחייב מכך ששמיטתה של מערכת זו היא לשרת את הציבור ואת האינטרס הציבורי. אני מתכוונת לשים את נושא ארון הציבור במערכת המשפטית בראש סדר העדיפויות שלי".

באותה תקופה הוצג סקר המלמד על צלילה בארון הציבור במערכת המשפטית. היועצת המשפטית הנכנסת ראתה לנכון להתייחס לכך. "בימים האחרונים סקרים מלמדים על ירידה מדאיגה בארון הציבור בייעוץ המשפטי הציבורי ובמערכות אכיפת החוק,

אתם יכולים ללעוג ולזלזל, לתקוף ולבקר, אבל מערכת המשפט בישראל היא באמת מערכת מצטיינת ומרשימה. אומנם לא בהכרח מהסיבות הנכונות, אבל הצטיינות היא הצטיינות היא הצטיינות. לא אחת כתבתי כאן על היכולת של מערכת אכיפת החוק ומערכת המשפט לדפוק את הראש בקיר תוך ניתוק מוחלט ומעורר השתאות מסיטואציות חברתיות וציבוריות.

בעבר אחת מהעילות לסגירת תיק חקירה הייתה "חוסר עניין לציבור". הניסוח היה קצת בוטה ולא רגיש, ולכן ברבות הימים העילה שונתה ל"מכלול נסיבות העניין אינן מתאימות להליך פלילי". על כל פנים, המערכת אכן צריכה לשקול את האינטרס הציבורי, את רגשי הציבור ואת מכלול נסיבות העניין כאשר היא מחליטה לפתוח בהליך פלילי וכאשר היא בוחרת להעמיד לדין. מה שבטוח הוא שהמערכת חייבת להקפיד על הגינות, מנהל תקין, אכיפה שוויונית, וכמובן לא לאבד את ארון הציבור.

לפני שלוש שנים (ועוד חודשיים וחצי, אבל מי סופר) התקיים טקס לכבוד כניסתה של גלי בהרב־מיארה לתפקידה כיועצת המשפטית לממשלה. בהרב־מיארה הכריזה הכרזה רבת רושם: "אני מתכוונת לשים את נושא ארון הציבור במערכת המשפטית בראש סדר העדיפויות שלי". בגלל הפער הבלתי נתפס בין המציאות לבין הכרזותיה, ראוי לדעת להביא את דבריה באותו טקס לפני שצוללים להתנהלותה כעת.

"תפיסת העולם עימה אני באה לתפקיד היועצת המשפטית לממשלה נשענת על שני יסודות מרכזיים

בהערכה ובהוקרה

למאות צירי הועידה, לקומונריות, לפעילים, לראשי הועדות,
לאישי הציבור, אנשי החינוך ושותפינו לדרך

תודה שלקחתם חלק בועידת בני עקיבא הכ"ה

תנועה אשר רוח בה

יחד נמשיך לפעול בעד"ה במעלה הדרך
למען התורה, העם והארץ

בברכת חברים לתורה ועבודה,
הנהגת תנועת בני עקיבא

←
אמצעים דרקוניים נגד מי שפוגע
בו תקשורתית. ראש השב"כ
רון בר

צילום: חיים גולדברג פלאש 90

←
של ראש השב"כ ובחר להדליפם לתקשורת
על מנת שהציבור ייחשף אליהם. העניין
האחד הוא ריגול של השב"כ, בהוראת רונן בר בעצמו,
אחר הדרג המדיני. כך לפחות על פי הפרשנות של א'
בעצמו. פרסום זה נעשה על ידי עמית סגל בחדשות
12.

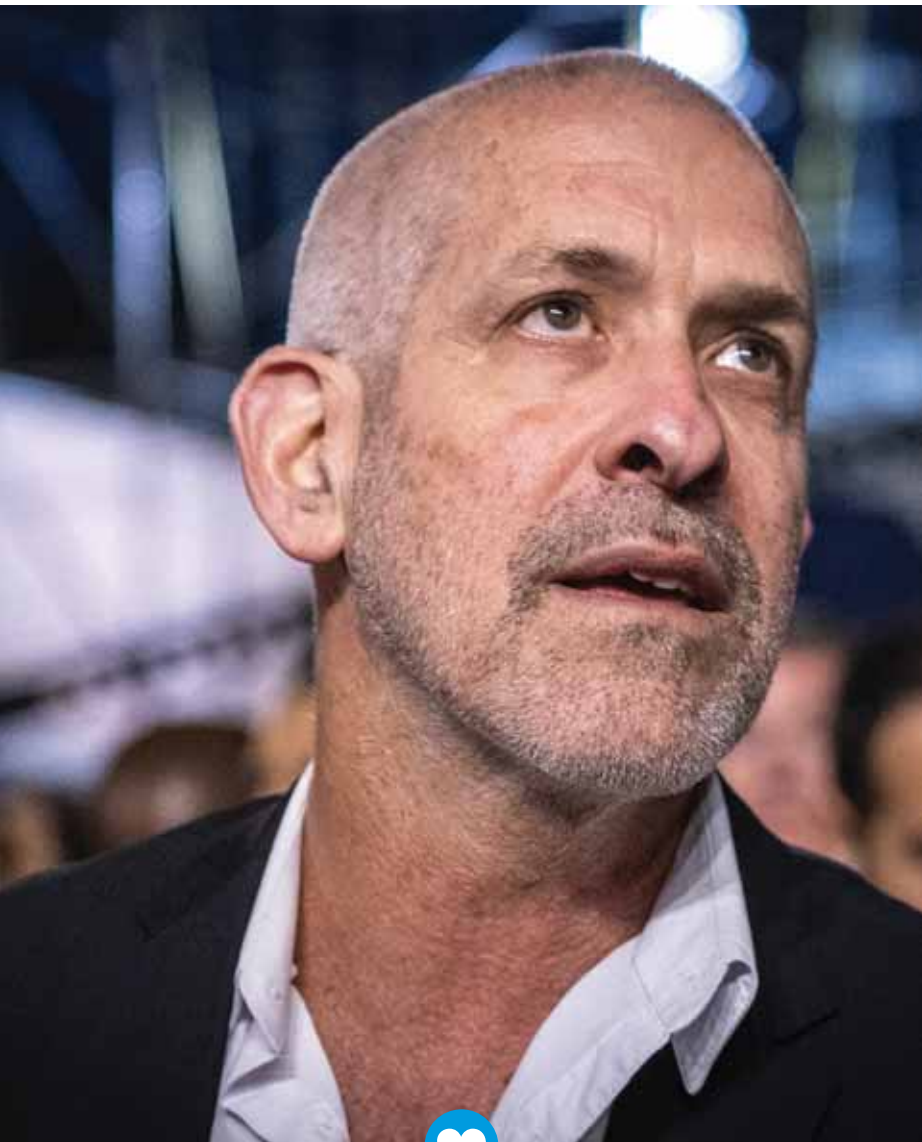
אביא את דבריו של עורך דינו, אורי קורב, בדיון
שעסק בתנאי מעצרו. "מה המידע שהוא מוסר? על
כך ששירות הביטחון הכללי ביצע בדיקה/ חקירה/
ריגול ביחס לדרג המדיני. כל אחד מבין שהרעיון
ששירות חשאי מקיים בדיקה או חקירה או מרגל אחר
דרג מדיני זו דריסת רגל מסוכנת שצריך להכיר אותה.
הציבור צריך להכיר אותה, ומתי? כשזה מסתיים".
כלומר, הוא הדליף לתקשורת שהשב"כ ערך
בדיקה בנושא השפעת בן גביר על חדירת כהניזם
לשורות המשטרה והשב"ס. הוא לא שיבש את
החקירה בעיצומה, אלא פרסם אותה לאחר שכבר
הסתיימה. השופט בדיון אמר בעצמו: "אני יכול
לקבל שזה לא מהמקרים החמורים של פגיעה
בביטחון המדינה".

מה הייתה ההדלפה השנייה? פרסום של שירית
אביטן כהן בעיתון ישראל היום מלפני פחות
מחודש. "נחשפים לראשונה: מסמכי האסטרטגיה
של רונן בר בשנים שקדמו לטבח 7 באוקטובר". לא
אצטט פה את כל הכתבה, ואסתפק בכותרת המשנה:
"המלצות ראש השב"כ כוללות חיוקן כלכלי לרצועה
והכלת חמאס • המסמכים סותרים את ממצאי
התחקיר שפורסם לציבור".

קורב התייחס לכך בדיון ואמר: "הדבר השני שהוא
עשה זה כשהוא ראה שהפרפראזה שהוציא שב"כ
מתוך תחקיר אירועי שבעה באוקטובר מסלפת
את התמונה במובן הבא: היא הצביעה לכאורה
על הדרג המדיני מבלי להצביע על השב"כ עצמו
והעומד בראשו. לא הוזכר שהשב"כ וראשו היו
עמוק בקונספציה, שסמוך לשבעה באוקטובר אמרו
שצריך לבדל זירות ולהמשיך להעביר כספים לעזה.
זה לא חומר סודי, וכך או אחרת זה דבר שהיה צריך
להעביר לידיעת הציבור".

אומנם אני כעיתונאי מתפרנס מהדלפות,
אבל אני בהחלט יכול לקבל גישה פחות סובלנית
להדלפות. בטח מגופי ביטחון ותוך כדי מלחמה.
לגיטימי. אולי אפילו יותר מזה. מה שלא לגיטימי
בשום צורה זו אכיפה בדרנית. מה ששערווייתי זו
אכיפה בדרנית עם אינטרס אישי.

מאז פרוץ שבעה באוקטובר (וכמובן גם לפני

אפשר לקבל את הטענה שהפיטורין של בר היו לא חוקיים, אבל הנקודה
אצל היועצת המשפטית היא ההגנה ההרמטית. הכשרת ההתנהלות
השערווייתית של רונן בר באי הגעתו לישיבת הממשלה כדי לשכנע
את שרי הממשלה שפיטוריו אינם מוצדקים. ההכשרה המופרכת שלה
למכתב שלו שהפורום של שרי הממשלה הוא לא הפורום המתאים
להשיב בו. ההכשרה שלה להתנהלות המגונה שלו בבג"ץ, ולכך שאפילו
לא טרח להתייצב לדיון שעסק בחוקיות פיטוריו

וגם החוקר שלה לאחר שקיבל ממנה אישור. כמה
נפלא. מזל שנבחרה יועצת משפטית שהחליטה
לשים בראש סדר העדיפויות שלה את נושא אמון
הציבור במערכת. א' מהשב"כ עבר חקירה עם
אמצעי דרקוני של מניעת מפגש עם עורך דין,
כאילו שמדובר במחבל או בפצצה מתקתקת, אף
שהודה בהדלפה. החקירה התנהלה במחשכים
באופן מוחלט, תחת צו איסור פרסום גורף שאסר
לפרסם אפילו שהוטל צו איסור פרסום. כל זה
כשבפועל אומנם מדובר בהדלפה לא חוקית, אך
היא מאוד לא חריגה בנוף. הדבר היחיד שחריג בה
הוא שההדלפה הייתה על הראש של רונן בר, ולא
נגד הדרג המדיני כפי "מנהג המדינה".

אבירי חופש העיתונות

כתב המשפט של ידיעות אחרונות, נטעאל בנדל,
כתב לאחרונה בטור כי "בסביבת היועצת המשפטית
לממשלה הוזירו עיתונאים שהממשלה הנוכחית עוד
תפעל להגביל את חופש העיתונות", וכי הם הוזירו
שהמאבק הוא לא גחמה של בהרב־מיארה ולא של
רונן בר. הם גם הוזירו שראש שב"כ לא עצמאי ייכנע
אף לתכתיבים של ראש ממשלה ויפתח בחקירה כדי
לגלות מי מדליף לעיתונאים.

חלף זמן לא רב, והיועמ"שית היא זו שאישרה
לשב"כ ולמשטרה לחקור באזהרה עורך עיתון, ולאחר
מכן אף הכפישה אותו פומבית בהודעה לא הוגנת
ומטעה, כאילו קיבל טובות הנאה מקטאר. חלף
עוד זמן קצרצר והיועמ"שית אישרה לראש השב"כ
לחקור מי הדליף מידע (שאין בו חשיפת מקורות
מודיעיניים או מידע מאוד סודי) לעיתונאים שהציג
באור שלילי את התנהלות ראש השב"כ עצמו, תוך
שימוש בכלי דרקוני של מניעת מפגש עם עורך דין
במשך ימים ארוכים.

הכתב הצבאי יוסי יהושע, שיודע דבר אחד או
שניים על הדלפות של דברים מסווגים ורגישים
ופרסומם במהלך המלחמה הזאת, כתב: "לפי כל
הנתונים עד כה, השב"כ היה יכול וצריך לסגור את
פרשת ההדלפה בדין משמעתי והרחקת המדליף
(שמוודה במעשיו ואמור לשלם עליהם מחיר כלשהו).
זה בטח לא מצדיק מעצר שב"כ ושבוע של מניעת
מפגש עם עו"ד".

ההבדל למרבה הצער מאוד ברור. ההדלפה הזאת,
בניגוד למאות רבות אחרות, הייתה נגד ראש השב"כ.
הגורם שנפגע אישית מההדלפה הוא גם הגורם
החוקר. זה עד כדי כך פשוט.

כאשר מזכיר הממשלה יוסי פוקס פנה ליועצת
המשפטית ודרש חקירה פלילית על פרסום העמדות
השונות בתוך ישיבת קבינט המלחמה על ניהול
המלחמה ועל העמדה שישאל צריכה להציג, הוא
קיבל תשובה שאין מקום לחקירה פלילית על פרסום
רכילותיו, ושלא מדובר בליבת הסוד של ישראל.

הטור תיכף מסתיים, ועוד לא דיברנו על ההגנה
ההרמטית המביכה של בהרב־מיארה על רונן בר
סביב הליך הפיטורין שלו. אפשר לקבל את הטענה
שהפיטורין היו לא חוקיים. הנקודה אצלה היא ההגנה
ההרמטית. הכשרת ההתנהלות השערווייתית של
רונן בר באי הגעתו לישיבת הממשלה כדי לשכנע
את שרי הממשלה שפיטוריו אינם מוצדקים.
ההכשרה המופרכת שלה למכתב שלו שהפורום של
שרי הממשלה הוא לא הפורום המתאים להשיב בו.
ההכשרה שלה להתנהלות המגונה שלו בבג"ץ, ולכך
שאפילו לא טרח להתייצב לדיון שעסק בחוקיות
פיטוריו. על כך ראו גם בטור הקודם. עוד לא דיברנו
על התנהלותה בפרשת 'הבילד'. על ההגנה ההרמטית
שלה לדרישה של רונן בר לתחקר בעצמו את הקלטות
ראש החטיבה היהודית בשב"כ, אף שיש לו קשר ישיר
לאירועים המדוברים, והחלטתה לא לאפשר חקירה
חיצונית של ההקלטות שהובילו את ראש החטיבה
להודיע על השעייטו. לא הזכרנו עוד הרבה דברים. כי
באמת הרשימה ארוכה.

ועכשיו תגידו "כן, אבל הממשלה". ובכן "כן, אבל
הממשלה" היא טענה נכונה. אבל היא לא טענת הגנה
רלוונטית. היא לכל היותר טענה לטיעונים לעונש.
אם בהרב־מיארה הפכה את עצמה לתמונת מראה של
התנהלות הממשלה - אין ספק שהיא מיישמת בצורה
מפוארת את הנאום שלה, ופועלת כדי לחזק את אמון
הציבור במערכת המשפט. ■

רפת עלומים 7.10.23

בצלאל, שרדנו טבח וקמנו על הרגליים ביטול המכסים ימוטט אותנו. שמור עלינו

רפת עלומים 2025

שמיל בלברמן
רפת ניר יצחק

בני קיין
רפת עלומים

אבי מויאל
רפת חלוצה

אודי שוהם
רפת סעד

אבי פריימן
רפת עלומים

מכירת הערכים מתחילה בלהיכנע לתכתיבים
שומרים על החלב הישראלי

מאז ה-7 באוקטובר מחלבות ורפתני ישראל עובדים תחת אש תוך אתגרים עצומים ודואגים לביטחון המזון של הישראלים. כעת במקום חיזוק מהממשלה - קיבלנו גזירה כלכלית וביטול מכסים שיובילו את ענף החלב לכליה. זה במשמרת של הממשלה הזו - אז אל תגידו שלא ידעתם.

יוני רוטנברג

לתגובות: yoniro770@gmail.com

כבשת הסולחה של מדינת ישראל

סיפור הדחתו של רס"ן נ', סמג"ד סיירת גולני, בעקבות ירי על שיירת הסהר האדום הוא מראה לריטואל התחקירים המעוות בצה"ל: המטרה של הדחת לוחם או קצין, מצטיין ככל שיהיה, כבר הוכתבה מראש בידי גורמים בין-לאומיים, נותר רק להחליט מי יודח

←
עשרות מקרים של מעורבות שלהם במערך הטרור של חמאס תועדו תוך כדי הלחימה. אמבולנסים של הסהר האדום

צילום: שאטרסטוק

רפואה וסיוע.

וכאן התחיל קרב הגרסאות. את כותרות התקשורת הערבית והזרה תפסו ביום שלמחרת המילים "טבח הפרמדיקים". חיילי צה"ל הואשמו ברצח מכוון של צוותי הרפואה, וכמיטב הדמיון הערבי הוספו תיאורים של כפיתות והוצאות להורג. גם עיתון הארץ אימץ, כמובן, את הנרטיב. בתחקור הראשוני שנעשה עם הכוח, טען רס"ן נ' שהרכבים התקרבו אליו בלי פנסים מהבהבים (צ'קלקות), ולפיכך לא הייתה לו אפשרות להבין אחרת. מתוך צורך להגיב מהר לפרסומים, דובר צה"ל אימץ את הגרסה הזאת בזריזות, והפיץ אותה לתקשורת הזרה. ואז קרתה התקלה.

מתברר שאחד מהעזות שנסעו בשיירה צילם את כל מהלך האירוע. הוא כנראה שיער שעתידי להיות אקשן ורצה להשיג תיעוד בעל ערך. בתיעוד שלו נראים הרכבים בשיירה עם צ'קלקות דולקות בלי צל של ספק, וקולות הירי נשמעים בתוך הסרטון. הסרטון גרם מבוכה גדולה לדובר צה"ל, ואישש לכאורה את הטענות על טבח מכוון. אישש או לא, מבחינת עיתוני העולם, ובראשם הניו יורק טיימס שהיה ראשון לפרסם את התיעוד, יש הוכחה מוחצת לטבח. גרסתו הראשונה של נ' גרמה בהחלט מבוכה רבה.

אך מה האמת? כשמתמקדים בגופו של אירוע ולא רק במלחמת גרסאות לשמה, מסתבר שגם עם צ'קלקות נ' פעל במקצועיות ומעשיו רחוקים מאוד מההאשמות שהטיחו בו. יותר מזה, גם השקר שלו כביכול אינו שקר גס כל כך. אולי ניסיון גמלוני להגן על פקודיו, אבל לא יותר מזה. בתחקיר הסופי נכתב שהצ'קלקות אומנם פעלו, אך "מפקד הכוח לא זיהה תחילה כי מדובר באמבולנסים,

במקום הדחה לסגן מפקד הסיירת הייתה צריכה לצאת מהרמטכ"ל הוראה גורפת: אמבולנס ששועט במודע לעבר כוח צבאי הוא בחזקת הטעיה של חמאס ויש לפגוע בו, אלא אם הקדים לתאם עם קציני האוכלוסייה של האוגדה. ולנהיג האמבולנס בעזה יש גישה זמינה מאוד לקצינים הללו. מי שהוכיח פעם אחר פעם שהוא משת"פ של חמאס, שלא יבכה כאשר לוחמי צה"ל מזהים אותו ככזה

יחד מה שמלמד על התארגנות יוזמה. הלוחמים בפיקודו של נ' נערכים מיד לסיבוב נוסף של לחימה, הפעם מאתגר ומסוכן הרבה יותר. כוח הסיירת הגיב לשיירת הרכבים על פי ההבנה המבצעית שהייתה לו באותו רגע. הם פגעו בדמויות שיצאו מתוך הרכבים, והרגו רבים מהם. לפי דיווחים בתקשורת, הם גם יצאו להסתערות על פי התו"ל כדי לסיים את האירוע סופית. רבע שעה לאחר מכן הגיע עוד סנדר לבן סטייל חמאס, וספג גם הוא פגיעות. עם עלות השחר, כשהסתיימה הפעילות והכוח נערך לסגירת הזירה, התגלו הממצאים (כך על פי התחקיר): 15 גופות נספרו בזירה, שש מהן זוהו בהמשך כמחבלי חמאס מוכרים. הרכבים שהגיעו במכה השנייה היו רכבי הצלה של הסהר האדום וארגוני סיוע, והרכב האחרון שהגיע בגל השלישי היה של ארגון האו"ם. חלק גדול מההרוגים היו לבושים במדים של אנשי

שהסתובבו באופן חשוד והתקרבו לכוח, ולאחר שהשתכנע שאינם מחבלים החליט לשחררם. באופן כללי, התחקיר מלמד שאמבולנסים ורכבים נסעו חופשי על הציר במהלך הלילה, וסגן מפקד היחידה לא חשב לרגע לסגור חשבונות עם הסהר האדום. הכול נעשה במקצועיות ובסטנדרט גבוה למדי. כמה שעות לתוך המארב, התקרב רכב שזוהה והופלל כרכב של חמאס. זה האירוע שהלוחמים חיכו לו, וששבבילו נערכו בנקודה הזאת. ברמת לוחמה גבוהה מאוד, הם ידעו לסגור מעגל עם התצפיות ולהבין בדיוק איזה רכב הוא המטרה, וכשהגיע לטווח הם פתחו באש וחיסלו את יושביו ביעילות. זמן קצר לאחר הפגיעה הישירה, רס"ן נ' מקבל דיווח מתצפיות שחמישה כלי רכב טסים לכיוונו בדבוקה. החשד שעולה הוא יותר ממובן מאליו: אלה לא רכבים שעברו שם במקרה, אלא במובהק נסעו אל מקום האירוע, ובנוסף הם נסעו

לילה, תל סולטאן, ציר היציאה ממה שהיה פעם שכונה מערבית של רפיח. כמעט לא תמצא כאן שני בתים עומדים על תילם בזה אחר זה, אבל בלילה של אמצע מרץ אתה כן יכול למצוא משבי רוח שמקפיאים את הדם. צוות של סיירת גולני, בפיקוד סגן מפקד היחידה רס"ן נ', שוכב צמוד לציר, מתמוזג עם השטח באופן שלא מותיר סיכוי לאיש לגלות אותו. הם מחכים שם בסבלנות, על פי מודיעין, למחבלי חמאס שמתחבאים מצה"ל במהלך היום ומתניידים בחסות החשיכה. הלילה, הם מקווים, יחסלו אותם.

לילה שמתחיל כך, עם מיטב לוחמינו שמוסרים את נפשם במערכה הארוכה והשוחקת, יכול להיגמר בהצלחה מבצעית גדולה או בהיערכות מחדש לקראת הלילה הבא. חס ושלום, הוא עלול גם להיגמר בכישלון מבצעי שיוביל לפגיעה בכוחותינו. אבל איש לא יכול היה להעלות על דעתו, ואסור שיעלה על דעתו, שהוא ייגמר בהחלטה של הרמטכ"ל להדיח את מפקד הכוח רס"ן נ' מתפקידו בבושת פנים, וזאת אחרי שחתר למגע, חיסל מחבלים וחזר עם כל הכוח בשלום. כן, גם אם בדרך נהרגו עזותים שלבשו את מדי הסהר האדום והאו"ם, ולא היו חמושים.

עיקרי התחקיר שפורסמו במוצאי שבת (את התחקיר המלא ביקשתי מדובר צה"ל, אך שם סירבו להעבירו) מעוררים תהיות לגבי הצעד החריף שנקטו הרמטכ"ל אייל זמיר ואלוף פיקוד הדרום יניב עשור נגד סגן מפקד הסיירת המוערך. מצד אחד, כשהם עוקבים אחרי הפרטים, רס"ן נ' מתגלה כמפקד מקצועי שפעל ללא רבב. הם מוכיחים כי לא הייתה שום תאוות רצח במעשיו - במהלך הלילה, לפני התקרית, הוא עצר לתשואול שני אנשים

רמת תמיר.

כאן כל רגע הוא רגע מיוחד

כי אצלנו האנשים עושים את הבית

”בעלי יצחק ואני
תמיד רצינו לעבור
לירושלים עיר הקודש,
רצינו מקום דתי
שהוא גם ציוני
את השילוב הזה
מצאנו ברמת תמיר,
האווירה משפחתית,
היחס אישי לכל אחד,
ויש לנו דירה יפה
שאנו נהנים ממנה

פרי פרידריך

ד"ר לפסיכולוגיה, מרצה בכירה
דירת הבית 'רמת תמיר'

מבצע קיץ:

מגוון מסלולים:

מסלול פיקדון רגיל
מסלול פיקדון מוקטן
מסלול חודשי ללא פיקדון

2 חודשי דמי אחזקה
מתנה!

בדיוור מוגן 'רמת תמיר' בירושלים, כל יום מלא ברגעים קסומים ומשמעותיים. החוגים, מפגשי החברים בלובי המפואר או בגינה הירוקה, שיעורי התורה והחברותות, יוצרים יום מלא וגדוש בפסיפס של חוויות לכל אחד מהדיירים בבית. הקסם הזה קורה כבר למעלה מ-30 שנה, עם אנשים כמוכם, אתם מוזמנים להגיע לביקור ולפגוש אותם. והכל במיקום מושלם בלב ירושלים הקסומה.

☆ נותרו דירות גן אחרונות במתחם החדש ☆

בית מוגן דתי לגיל השלישי
דואגים שתמיד תרגישו בבית!

יחס חם
ומשפחתי

צוות מקצועי
וטיפול רפואי 24/7

כשרות למהדרין
אוירת שבת וחגים

***6864**

למידע
נוסף:

רמת תמיר' דיוור מוגן לגיל השלישי
רחוב שפע חיים 2, ירושלים

טלח. החברה רשאית להפסיק את המבצע בכל עת. עד גמר המלאי. המבצעים בתוקף עד 1.6.2025

← החליט להדיח את נ', על אף שהעיד בעצמו כי מדובר בקצין עתיר זכויות. הרמטכ"ל אייל זמיר

צילום: יונתן זינדל פלאש 90

← בשל שדה ראייה מוגבל בשעות לילה.

כאמור, התחקיר המלא לא נמסר לי וגם הניסוחים בתקציר מעורפלים מאוד, אבל מתוך הכרת המערכת הצבאית אפשר לפרש שכוונת הדברים כך: כשמדובר בכוח מובחר כמו סיירת גולני, שיוצא למשימה לילית מוגדרת, יש לשער שכל הלוחמים מרכיבים על עיניהם אמצעי ראיית לילה בזמן המארב. בוודאי ובוודאי לקראת היתקלות. אמצעי ראיית הלילה הקיימים בצה"ל, לסוגיהם השונים, אינם יודעים להציג צבעים. בדרך כלל תראה דרכם עולם בגוני ירוק או שחור-לבן. כשהכוח רואה רכבים שועטים אליו, עם אורות מרצדים, הוא לא קולט מיד שמדובר באמבולנסים של הסהר האדום. אלה יכולים להיות רכבי משטרה של חמאס, טנדרים עם פרוו'קטור עליון שמטלטל במהמורות הכביש או סתם רכב שהצמיד לעצמו צ'קלקה. לכן הרושם שהתקבל מיד, בהתאם לנסיבות שהזכרנו קודם, הוא שמדובר בתגבורת, והתגובה המהירה הייתה בהתאם.

התחקיר הוא רק כלי

אבל כאן אני מניח לרגע את כל הפלפול אם רס"ן נ' ראה או לא ראה, ועוצר לדבר על הנושא המהותי יותר: אמבולנסים וארגוני סיוע ברצועה. עד השבעה באוקטובר התנהלה מין הצגה בהסכמת שני הצדדים, לפיה עזתי שלובש מדי אונר"א, סהר אדום או וסט עיתונאי - יש להתייחס אליו כבלתי מעורב ובעל חסינות גורפת. בזמן הטבח, כשעיתונאים ועובדי אונר"א שעטו עם המחבלים כדי לרצוח ולחטוף, החסינות המוזיפת הוסרה. ומה לגבי הסהר האדום? עשרות מקרים של מעורבות ממשית שלהם במערך הטרור של חמאס תועדו תוך כדי הלחימה, אך בתחקיר ממשיכים לדבר על צ'קלקה אדומה כסמל לשלום ודו־קיום.

ניתן שלוש דוגמאות: מיד בתחילת הלחימה, בנובמבר 2023, פרסם דובר צה"ל תיעוד של אמבולנס מבית הסהר האדום שהותקף מן האוויר, לאחר שזוהתה בתוכו חוליית מחבלים של חמאס שהשתמשה בו כאמצעי התניידות מוגן ברצועה. במאי 2024, בתחילת המערכה על רפיח, נתקל כוח של צק"ח 401 באמבולנס ששועט לעברו לא בשעות ולא בצירים המוגדרים למעבר הומניטרי, ובמזל גדול הייתה לאחד הטנקים התושייה לפגוע בו. גם שם התברר שהיה זה ניסיון תקיפה של הכוחות. באוקטובר 2024, כשאוגדה 162 שבה לפשוט על צפון הרצועה, הופץ סרטון של נהג אמבולנס פרמדיק, עובד בית החולים כמאל עדואן, כשהוא מספר לחוקר השב"כ כיצד נשלח פעם

אליהו ליבמן, בוגר סיירת גולני: "איך ייתכן שגיבור ישראל, שנלחם ונפצע ושב להילחם, שהסכים לקחת אחריות פיקודית אחרי שהסגן הקודם נפצע, מודח כך? גם אם התגלו פערים בהתנהלותו, אפשר לפתור זאת באופן אחר וראוי. יש כאן זעקה של אפליה מטורפת בין הצמרת הפיקודית של צה"ל, שגם לאחר כישלון בלתי נתפס ורשלנות ענקית המשיכו בתפקידם בלי לשלם מחיר, ובין קציני השטח שמודחים על זוטות"

ובכל זאת, אחרי שהתחקיר הצה"לי מודה שהלילה ההוא התחיל ביירוט של רכב חמאס מופלל, שהנתונים בשטח הצדיקו ירי לעבר הרכבים הנוספים, שאנחנו מכירים את ההיסטוריה של האמבולנסים בעזה ושל ארגוני הסיוע שחוטפים גופות להנאתם - הרמטכ"ל ואלוף הפיקוד מגיעים למסקנה שיש להדיח את סגן מפקד הסיירת. הם תולים את ההדחה ב"אחריותו כמפקד הכוח בשטח והדיווח החסר והלא מדויק בתחקיר". זה קלוש למדי. מה עניין "אחריותו כמפקד הכוח" אם לא נמצא דופי בתפקודו? ואותו "דיווח חסר", עד כמה שהיה מביך ברמת המריבה האינטרנטית, האם חטא מהותית למציאות? בוודאי לא ברמה של הדחה, במיוחד כשהרמטכ"ל בעצמו טרח להזכיר שמדובר ב"קצין עתיר זכויות, ששירותו הצבאי וסיפורו

האישי משקפים רוח לחימה, התנדבות ומסירות גדולה".

הסירחון עולה עד השמיים, או לפחות עד ביתו של אלוף משנה נוחי מנדל במרומי כרמי צור שבגוש עציון. הסיפורים של מנדל ונ' דומים להחריד. גם אצל מנדל, שהודח באפריל 2024 בעקבות תקרית בלחימה בעזה, התחקות אחר הפרטים מלמדת על התנהלות מקצועית שלו לאורך הדרך. מנדל, כראש המטה של חטיבת הנח"ל במילואים, עקב אחר רכבי מחבלים מופללים וחמושים, ראה כיצד הם מתפצלים לצירים שלא סוכמו עם ארגוני הסיוע, דאג לוודא מול ארגון המטבח העולמי שאנשיהם אינם חמושים, וההוראה שנתן לתקוף הייתה משותפת לעוד גורמים רבים בחטיבה ובפיקוד. רק בדיעבד התברר שאותם עובדים, בטיפשותם, החזיקו נשקי דמה. זה, כמובן, אם נאמין לגרסת הארגון (ארגונים מהסוג הזה הם כר פורה לכיסוי לסוכנים זרים, אבל לא כאן המקום להיכנס לזה). ומה הייתה מסקנתו של הרמטכ"ל דאז, הרצי הלוי? אל"מ נוחי מנדל הודח.

נראה שיש כאן ריטואל קבוע. התחקיר הוא רק כלי, כשהמטרה הגדולה מוכתבת מלמעלה. ישנם אירועים בעלי פרופיל בין לאומי גבוה, שמחייבים מבחינת דרג מסוים הדחה של שער לעזאזל. איני יודע אם זו דרישה משפטית של מי שעומד מול בתי הדין הבין לאומיים, או דרישה דיפלומטית שמעבירים מי שמעורבים במגעים האלה, או אפילו דרישה פנים צבאית שבאה מתוך תפיסה שמחויבת לתדמית בין לאומית מסוימת. מראש ברור שהתחקיר צריך להסתיים בהדחה של מישו, עכשיו רק נותר לראות מי.

אל תחשבו אותי לקונספירטיבי. לפני שש שנים, כשהפעילה החברתית שפי פז עברה גיהינום משפטי על גרפיטי קטן שריססה יחד עם מרב חג'אג' על משרד האיחוד האירופי בישראל, חשפתי מסמך שהראה שחור על גבי לבן שכך המערכת עובדת. שם היה זה מנכ"ל משרד החוץ, שהעביר למפקד"ל דרישה שהגיעה אליו מפורשות ובאופן בלתי אמצעי מנציגי האיחוד האירופי, למצות את הדין עם פז בחומרה. אז הייתה זו שערוייה, וכעת זו שערוייה לא פחות גדולה. לוחמי צה"ל בכלל, ורב-סרן נ' בפרט, שעזב חיים בחו"ל כדי לחזור לקבע ולהציל את המדינה, לא צריכים להיות כבשת הסולחה של מדינת ישראל.

ההדחה הזאת עוררה תסיסה בסיירת, וייתכן שזה לא סוף דבר. גם בציבור היא לא התקבלה בצורה טובה. אליהו ליבמן, לשעבר ראש מועצת קריית ארבע-חברון, בוגר סיירת גולני בעצמו ואביו של אליקים הי"ד שנרצח בשמחת תורה, היה אחד מהמתרעמים על החלטת הרמטכ"ל. הוא עשה מעשה ויצר קשר עם הקצין כדי לחזק את רוחו. בדברים שאמר לי השבוע ראוי לחתום: "איך ייתכן שגיבור ישראל, שנלחם ונפצע ושב להילחם, שהסכים לקחת אחריות פיקודית אחרי שהסגן הקודם נפצע, מודח כך? גם אם התגלו פערים בהתנהלותו, אפשר לפתור זאת באופן אחר וראוי.

"יש כאן זעקה של אפליה מטורפת בין הצמרת הפיקודית של צה"ל, שגם לאחר כישלון בלתי נתפס ורשלנות ענקית המשיכו בתפקידם בלי לשלם מחיר, ובין קציני השטח שמודחים על זוטות. אין לנו עודף במפקדים גיבורים, זה מחליש את רוח הלוחמים והמפקדים ולצערנו נשלם על זה מחיר". ■

צילומים: להקת מזמור שיר, דניאל מלחי | יובל טייב, משה נחמביץ

מתחם מתנכחים
ענק
דוכני מזון

חוגגים עצמאות באנפי פארק הירוק בארץ

יום רביעי
ב' אייר התשפ"ה
30.4.25
19:00 - 24:00

אורח מיוחד:
ראש ישיבת נחלת יוסף ורב
היישוב שבי שומרון
הרב יהושע מרדכי
שמידט
ותלמיד הישיבה

תפילת מנחה, ערבית
ושירי הלל חגיגיים עם להקת
מזמור שיר
ושר המורשת
הרב עמיחי אליהו

הופעה מיוחדת של
הזמר
יובל טייב

הכניסה חובשית | האירוע בהפרדה | בהשתתפות נבחר ציבור, שרים וחברי כנסת
בברכה עו"ד יניב בדלוב סגן ראש העיר

למחיר יש פנים

בזמן שאת תמונות החטופים מכירים היטב בכל בית בישראל, את תמונות קורבנות הרוצחים שהשתחררו בעסקאות האחרונות אין דרך אפילו להשיג. פרויקט "המחיר" מבית 'הקול היהודי' מבקש לתת פנים ושמות לנרצחים ולמשפחותיהם שהופקרו בעסקה, ובכך למלא את מקומה של המדינה שלא טרחה אפילו לעדכן אותם לפני השחרור

← המשפחות לא עודכנו, לציבור לא ניתנה גישה למידע. קולאז' הנרצחים של פרויקט "המחיר"

צילום: הקול היהודי

מתאבד שהתפוצץ בקרבנם. עוד ארבעה מבני משפחת נחמד המורחבת נרצחו באותו פיגוע. מול ההדחקה וההשכחה יש מי שקמו ועשו מעשה. תחקירני אתר 'הקול היהודי' בחרו למלא את הוואקום שיצרה המדינה מול המשפחות השכולות והציבור כולו ויצאו למסע ארוך, סיוזיפי ומפרך של פענוח רשימת המחבלים המשוחררים. הם ליקטו אחד לאחד את הפרטים על כל מחבל מרשימת 737 המשוחררים: השם, העבירות שביצע, הנרצחים שאת חייהם קיפד, גזר הדין שהוטל עליו ולאן השתחרר במסגרת העסקה. רשויות המדינה לא העניקו שום שקיפות של פרטי המידע האלה, והרשימה ששחרר משרד המשפטים הייתה קטועה, חלקית ומבלבלת. לא רק שהציבור הרחב לא ידע את פרטי המחיר של עסקת שחרור המחבלים, אלא גם המשפחות השכולות עצמן, שרוצחי יקיריהן יצאו כעת לחופשי, ברובן לא זכו אפילו לטלפון קצר או הודעה לקוגית ממשרד המשפטים שתעדכן אותן במתרחש. הפרויקט המושקע ורחב ההיקף של 'הקול היהודי' מבקש לעשות צדק גם עם המשפחות הללו, שכבר נתנו את היקר מכול כתוצאה מהשגיאות הפטאליות של חותמי הסכמי אוסלו, ולא קיבלו אפילו כתף חמה בתמורה.

← כדי לתקן את העוול הזה ישיק אתר

אלחנן גרנר, ממובילי הפרויקט: "הבנו שאם בזמן עסקת שליט היה מאגר כזה של המחבלים, שמציג: זה מה שהם עשו, בזה הם הורשעו, תראו מה קרה איתם אחרי זה – אולי היינו עכשיו במקום אחר והיינו מונעים את העסקה הקשה והכואבת הזאת. לכן בחרנו לצאת לדרך ולאסוף כל החומר הזה"

כעת לחופשי? רביטל אוהיון נרצחה עם ילדיה נעם בן הארבע ומתן בן החמש בידי מחבל שחדר לביתם בקיבוץ מצר; משפחת זור אביב - שלושה דורות שמתגוררים בקיבוץ יגור - יצאה לבילוי משפחתי בחיפה וסיימה אותו בארוחה במסעדת מקסים. החגיגה הסתיימה באסון. מחבלת מתאבדת פוצצה עצמה ורצחה חמישה מבני המשפחה: הסבתא ברוריה, הבן בצלאל ורעייתו קרן, ושני ילדיהם לירן ונוויה; משפחת נחמד מראשון לציון נמחקה כולה בתום שבת בר מצווה משפחתית שעשו עם קרוביהם בירושלים: האם גפנית והאב שלמה נרצחו עם בנותיהן שירז (6) ולירן (3) כתוצאה ממחבל

זוכר. אבל האם יש מי שזוכר את התינוקות שלהבת פס מחברון, שנותנה למוות בידי צלף ערבי? ואת התינוק יהונתן פלמר, שנרצח עם אביו אשר מאבן שיידה לעברם שוטר פלשתיני בעת שנסעו ברכבם? ומי זוכר את אביה מלכה בת תשעת החודשים שנרצחה בטיילת בנתניה, או את סיני קינן בת השנה שנרצחה בידי מחבל במרכז המסחרי בפתח תקווה? ורשימת הפעוטות הנשכחים עוד ארוכה. הזעזוע מרצח האם שירי ביבס על שני פעוטותיה איחד סביבו את החברה הישראלית כולה. אבל האם החברה הזאת זוכרת משפחות אחרות שנמחקו בידי אותם מרצחים שיצאו

"ונזכרו את כולם" מבטיח השיר שהפך למוטו של יום הזיכרון לחללי מערכות ישראל ונפגעי פעולות האיבה. אבל בשבוע הבא, כשתתייחד מדינת ישראל עם נופליה, ההבטחה החוזרת הזאת תקבל טעם חמצמצ. הזיכרון הקולקטיבי שמקדש את הנופלים בחר למחוק מתוכו רק לאחרונה יותר מ-700 נרצחים שנספו במיתות משונות ונוראות בידי מרצחי ארגוני הטרור בעשרות שנות אינתיפאדה. עסקת שחרור המחבלים האחרונה הייתה הכבדה ביותר מבחינת מחירה: 737 מחבלים יצאו לחופשי בצהלות ניצחון, חלק גדול מתוכם היו מובילים ומבצעים של מעשי רצח אכזריים ביהודים. אבל מישוה במדינת ישראל החליט למחוק את תג המחיר מנוסחת "בכל מחיר" שמוביל מטה החטופים ושממשלת ישראל נכנעה לה. מול חיבוקי המשפחות ליקיריהן החטופים ששבו הביתה לא הציב אף אחד טבלה שכנגד, ולו רק כדי לדעת מהו מחיר החופש: מי הם המחבלים ששוחררו, מה הפשעים שביצעו, ובעיקר - מי הם אותם 700 תינוקות, סבים, סבתות, הורים וילדים, שכבר שילמו את המחיר הגבוה ביותר, והסטטיסטיקה מוכיחה כי הוא ייגבה שוב בדמם של קורבנות חדשים. את התינוקות כפיר ואריאל ביבס, שזכרם צבע את המדינה כולה בכתום, אין מי שלא

מתחם האירועים ממילא אשדוד

- מזמין אתכם לחגוג אירוע יוקרתי
גן מרהיב
• חופה עם מפלי מים
• מנות שף משובחות
• עיצוב אישי יחס חם ומקצועי

- למזמינים הכל כלול במבצע מטורף
• תאורה והגברה • מסכים • שירותי מזיגה תוצרת הארץ
• עיצוב חופה • כסא כלה • עיצוב מרכזי שולחן

רק ב 255 ש"ח בלבד

*המבצע למינימום 300 אורחים

אס שמיילון לאצטדיון גאמיק אלז ביום

ממילא - בית אירועים וגן - מרחב יצירה לאירוע שלכם האורגים 3, אשדוד

צרו עמנו קשר: 08-6990066 משרד | רמי 053-5597757 | לורין 050-7635831

<https://mamila.co.il>

משולחנו של הרב צבי ארנון ראש אגף קדושת החיים

הוא הסתכל עלי בפליאה, התעשת ואמר בפנים רציניות: "כן, אני רוצה." הכרתי את גיא שנים רבות, היינו עונים לשלום וממשיכים הלאה. ואז גיא חלה במחלה אונקולוגית. ההתדרדרות הייתה איטית, והוא עבר טיפולים מורכבים.

ראיתי אותו כעבור שנתיים והבנתי שהכל לא בסדר. שאלתי לשלומו והוא ענה לי, "בע"ה יהיה בסדר." הוא שידר לי משהו אחר. פניתי לאשתו ולבנים, ששדרו לי אמונה וביטחון שירפא.

לאחר כשבוע ביקרתי אותו בשבת. הוא היה חיוור ושמח לראותני. בקשתי להישאר עמו לבד. אורתי עוז ושאלתי: "האם אתה רוצה לדבר על ה-10%?" כולם סביבך משדרים שתהיה בסדר, גם אני מאמין ומקווה לזה, אך קיימת סבירות העלולה חלילה להוביל אותו למקום אחר.

משפחתו אכלה בחוץ בסעודה שלישית ואנו ישבנו מעבר לקיר ושוחחנו על המוות. דיברנו על משמעות דברי חז"ל - שהעולם הזה דומה לפרוודור והעולם הבא לטרקלין, על האמונה בעולם הבא, על האפשרות לתקן ולהשפיע על הדרך בה אנו חיים.

הגעתי לערב, וגיא אמר לי בפנים רציניות: שהוא מתאשפז וישמח שנמשיך את שיחתנו. שוחחנו על פחדיו מהמוות, על דאגתו לאשתו ולילדיו. ניהלנו שיחות נפש עד שלא היה צלול, לפני פטירתו.

באזכרתו אשתו אמרה לכולם: "האמנו שגיא יחלים. הרב היה היחיד שדיבר אתו על האפשרות של המוות. כעת אני מבינה את החשיבות. הוא לא רצה לעזר אותנו, ואנו אותו, והיה בודד בתקופה הזאת." היא ביקשה שאספר על השיחות שלנו.

זו לא הייתה שאלה הלכתית שגרתי - אלא שיחה מתוך מסע ארוך לאדם שזקוק מאוד לליווי. אין זה תפקידו של הרב בלבד. זהו תפקידו של כל אדם, שיש לו את הידע, הכוח והאומץ להיות שם, לצד חולים קשים, וללוות אותם ברגעים הקשים ביותר של החיים.

כמו-כן, זהו תפקיד מובהק של העובדים סוציאליים - לדעת להבחין מבעד לשכבות את המצוקה, להבין את הצורך ולהושיט יד תומכת ואוון קשובה.

בתוך המציאות המורכבת הזו, העובדים הסוציאליים מהווים מצפן של אנושיות וחמלה. הם פוגשים את המטופלים ומשפחותיהם בצמתים הקריטיים, שם שאלות של קדושת החיים, לצד דילמות הלכתיות ורפואיות, עולות בעוצמה. המעטפת הרגשית שהם מספקים היא חיונית, היא המאפשרת למתמודדים ולבני משפחותיהם להרגיש נראים ומובנים. הם המצפן עבורם, מסייעים לנווט בתוך הסערה הרגשית ומול המורכבות ההלכתית-רפואית.

אנו מזמינים אתכם, העובדים הסוציאליים, לקורס החדש והייחודי שלנו: "המצפן לחיים" - איך לנווט את השיחה מול המציאות הקשה. בקורס ניתן כלים מעשיים להעמיק את הידע, כדי להמשיך להיות עבור מטופליכם ועבור משפחותיהם, משענת איתנה ומצפן של תקווה ברגעים המאתגרים ביותר.

הקורס מתחיל בט"ז אייר (14.5.25) בשעות הערב למשך 6 מפגשים.

לפרטים באתר פוע"ה
kdushat-hachyim.org.il
או בטלפון 079-5555955

אב לשישה וסב צעיר לנכדים, לא צפה מראש את שחרורו של המחבל שפצע אותו קשה מאוד ורצח את ינאי וייסמן הי"ד, שחש להצילו. הוא היה בטוח שאחרי התהליך המשפטי המייגע של ההרשעה וגזר הדין, המדינה תשאיר את המחבל בכלא לשנים ארוכות.

בשנת 2016 נכנס אביטל לחנות רמי לוי בשער בנימין כדי לעשות קניות אחרונות לשבת. תוך כדי שיטוט בין המדפים, חש מאחור את המכה בצוואר. "הסתובבתי וראיתי מולי שני מחבלים שהמשיכו לדקור אותי בגב. בנס גדול הסכין פספסה את העורק הראשי. התחלתי לצעוק, רצתי שלושה צעדים ונפלתי. ינאי וייסמן שמע אותי, רץ וניסה להציל אותי בידיים חשופות. הם דקרו גם אותי, ובדרך לבית החולים הוא כבר נפטר. אני נפצעתי קשה והייתי בשיקום ארבעה חודשים. ברוך ה' היום כבר חזרתי לעצמי, חוץ מזה שבחצי מהראש אין לי תחושה. למדתי לחיות עם זה, זו מזכרת לנס".

כשהסתיימה תקופת השיקום הרפואי, נכנס אביטל, יחד עם משפחתו של ינאי וייסמן הי"ד, לסחרור משפטי. שנים ארוכות נמשך המסע בבתי הדין הצבאיים עד למתן הרשעה וגזר דין לארבעת המחבלים שביצעו את הפיגוע. "בחיים לא חשבתי שהם ישתחררו. אני ומשפחת וייסמן רצנו מדיון לדיון בבתי הדין הצבאיים, בליווי עורך הדין חיים בלייכר מארגון חוננו. זה היה תהליך קשה, ראינו את המחבלים צוחקים לנו בפנים. זה סיוט שעברנו. לצערי השופט גזר בהתחלה רק 32 שנות מאסר על הרוצחים. הגשתי ערעור וציטטתי את בני שהיה אז בן 50 הוא כבר יצא מהכלא וימשיך להרוג, איך השופט משחרר אותו ככה?" הערעור התקבל ושלושה מחברי החוליה קיבלו מאסר ממושך יותר.

פרק ב' של הסיוט התרחש לאחרונה, עם החתימה על עסקת שחרור המחבלים. "אחרי שנגזר על המחבלים מאסר עולם הייתי רגוע, אפילו השופט אמר לנו שהמדינה הבינה את הטעות שעשתה בעסקת שליט ולא יהיו יותר שחרורי מחבלים". אבל אז התברר שמדינת ישראל לא הפנימה שום לקחים מהטעות, ובמוצאי השבת פתח אביטל את הטלפון וגילה לחרדתו בחדשות שנחתמה עסקה, ולידיעה צורך קישור לרשימת המחבלים באתר משרד המשפטים. אביטל נכנס בעצמו בבהלה לקישור, תר בעיניו אחרי השמות הידועים לו. בתוך זמן קצר גילה כי המחבלים שפצעו אותו ורצחו את ינאי מככים ברשימה. איש מטעם המדינה, כמובן, לא טרח לעדכן אותו ישירות. "מיהרתי להתקשר

ואף אחד לא הסכים לתת את המידע הבסיסי הזה של מה עשו האנשים ששחררו. הם לא גנבו מסטיק, אלה רביי מרצחים שנידונו למאסר עולם. יש זכויות לנפגעי עבירה לקבל את המידע, וגם זכויות לאזרחי המדינה, שנכנסים לסכנה מהדבר הזה". תחקירני הפרויקט הם גם אלה שהודיעו על שחרור הרוצחים לחלק ממשפחות נפגעי הטרור, בעקבות המידע שהשיגו בעמל. גרונר עצמו הודיע לחברת הכנסת לימור סון הר-מלך על שחרור המחבל שרצח את בעלה ופצע אותה קשה בפיגוע ירי.

גרונר מתאר את הטלטלה הרגשית שעבר במהלך העבודה על הפרויקט: "אנחנו לקראת יום הזיכרון. במהלך הפרויקט אני רואה מול העיניים מאות נרצחים ופיגועים שאף אחד לא זוכר. יש פיגועים שנצרכו בתודעה הציבורית כמו מלון פארק, משפחת פוגל ומסעדת סבארו, אבל יש עוד כל כך הרבה שמי זוכר אותם? סיני קינן, תינוקת שנרצחה בפתח תקווה, הזוג וייס שפועל ערבי שעבד אצלם בבית בגבעת זאב רצח אותם, ועוד. חוץ מהמשפחות, כמעט אף אחד לא זוכר המון מהנרצחים והפיגועים. בכל פעם כשפגשנו מה מחבל עשה, זה שרף לנו את הלב מחדש. עוד נרצח, עוד תמונה, סבתא עם תינוקת, אלה נרצחו במיטה, הנערה הזאת, הבחור ההוא, הזוג הזה. כל כך הרבה אנשים, וזו בדיוק המגמה של מי שלא פרסם את המידע, או מנע מידע מהציבור: שאף אחד לא ידון במחיר, לא יראה את תמונות הנרצחים, לא יפעיל עוד רגש ועוד שכל מעבר לדף המסרים של גורמי שמאל קיצוניים".

גרונר מבקש לציין את המתנדבים "שבליעדיהם לא יכולנו לעשות את הפרויקט. הם הקדישו יותר מאלף שעות מחקר במצטבר כדי לגלות מה עשו המחבלים, לאסוף מידע ותמונות של הנרצחים ולבנות את האתר. יוסי סרי, פנסיונר מקרני שומרון, נרתם למשימה, ומתנדבים נוספים עבדו בשעות לא שעות. כמו בעוד תחומים, נדרשנו להחליף את המדינה בחובות הכי בסיסיות שלה לאזרחיה".

כשהפרקליטה בכתה

האדישות שהפגינה המדינה מול המשפחות השכולות ונפגעי הטרור של משוחררי העסקה האחרונה הייתה הפעם כואבת במיוחד. אף אחד לא טרח ליידע אותם בשחרור, שבשבילם הוא טלטלה נפשית קשה, ועל פי רוב הם נאלצו לגלות זאת לבד בדרך מקרה או בחקירה אקטיבית. אבי אביטל, תושב תל ציון שבבנימין,

 'הקול היהודי' בשבוע הבא, בעיתוי מחושב לקראת יום הזיכרון לנפגעי פעולות האיבה, את הפרויקט שייקרא "המחיר". הפרויקט, שאותו ניתן יהיה למצוא ברשת בחיפוש "המחיר" או בתוך אתר 'הקול היהודי', יפרוש קולאז' ענקי ומצמרר של 700 תמונות הנרצחים בידי משוחררי העסקה האחרונה. במקביל מציג האתר רשימה שמית מסודרת של המחבלים המשוחררים, כאשר לכל אחד מהם מצורף כאמור המידע הרלוונטי על העבירות שביצע, הנרצחים שבאחריותו ועוד. צוות התחקירנים והמתנדבים עדיין עמל על השלמת עוד פרטים ותמונות עד להצגת התמונה המלאה.

אלחנן גרונר, ראש דסק התחקירים באתר 'הקול היהודי', מספר על מה שהניע אותו לצאת לדרך עם הפרויקט השאפתני: "ראינו את מנגנון ההשתקה, שחווינו אותו בצורה קשה כבר בעסקת שליט. רונן צור אמר את זה בלי להתבלבל", הוא מזכיר, ומצטט מאמר שפרסם צור לאחר הצלחתו בקמפיין לשחרור גלעד שליט: "חיללים בצה"ג (צבא החילוץ של גלעד) שעושים כל מה שנדרש כדי שברגע האמת תשתתקנה כל האמירות על מחיר השחרור, על סכנת הפיגועים, על המשפחות השכולות ועל שאר דברים שתפקידם להעכיר את האווירה. המבצע הצליח. גלעד חולץ. כולם שתקו".

גרונר מסביר שאותו הדבר התרחש בסבב הנוכחי: "ראינו חזרה של מכות תעמולת השמאל שהשתיקה משפחות שכולות וגם את ההיגיון הסביר של ציבור גדול, שאומר: עם כל הצער והכאב, מה שהוביל למה שקרה עכשיו זו עסקת שליט, שבה שוחררו סינוואר ואחרים. אנחנו לא רוצים עוד טבח ועוד חטופים ולא רוצים לשחרר מאות מפלצות שחוזרות לרצוח יהודים".

בתשובה לתעמולה ולהשתקה החליטו גרונר ועמיתיו לצאת לפעולה: "הבנו שאם בזמן עסקת שליט היה מאגר כזה של המחבלים, שמציג: זה מה שהם עשו, בזה הם הורשעו, תראו מה קרה איתם אחרי זה - אולי היינו עכשיו במקום אחר והיינו מונעים את העסקה הקשה והכואבת הזאת. לכן בחרנו לצאת לדרך ולאסוף כל החומר הזה".

מה החשיבות הציבורית שראיתם בפרויקט הזה?

"קודם כול, להיות פה למשפחות השכולות המושתקות. במהלך הפרויקט גילינו שמשפחות רבות כלל לא עודכנו שהרוצחים או מי שפצעו את יקיריהן משוחררים. להבנתנו זה לא קרה סתם. יש פה מנגנון השתקה. פנינו לרשויות השונות, הן זרקו אותנו מאחת לשנייה,

שרים יחד לשוב

יום שני | ל' ניסן | 28.04 | כיור החטופים ת"א

19:00 מעגלי שיח עם משפחות החטופים
20:00 שרים יחד לשוב

קופרמן הלהקה

עקיבא

התקווה 6

- ביחד עד להשבת אחרון החטופים -

מטה המשפחות להחזרת
החטופים והגוזרים

←
"המבצע הצליח. גלעד
חולץ, כולם שתקו".
שחרור גלעד שליט

צילום: אבי אוחיון לע"מ

בעזה, שניים מתוכם חיים ועוסקים בטרור בעזה, השלישי חי בקטאר. "זה מצטרף לתסכול הנורא. אנחנו 22 שנה בלי ילד, והם מבלים חופשי. זה קשה מאוד".

מישהו פנה לעדכן אתכם כעת בשחרור?

"כלום ושום דבר", הוא נחרץ, "יותר מזה: בעסקת שליט התקשרו אליי ממחלקת החנינות של משרד המשפטים לבקש מספרי טלפון של משפחות כדי להודיע להן. הם פשוט לא יודעים למי להודיע. אין למדינה אפילו בסיס נתונים איזה מחבל רצח את מי, כדי שיהיה אפשר להודיע כשצריך. זו פשלה נוראה של המדינה. דרשנו זאת בדיונים בוועדות הכנסת, אבל אף אחד לא רוצה לעסוק בזה. מדובר בעבודה של סטודנטים לכמה חודשים בסך הכול, אבל זה לא מעניין אף אחד. "אומנם לחיילים שנהרגו יש את משרד הביטחון וקציני הנפגעים שבקשר עם המשפחות, אבל למשפחות האזרחים אף אחד לא מודיע כלום. בשחרור הנוכחי אני התקשרתי למשפחות החיילים שנרצחו בפיגוע שלנו, ודרכן ידעתי שיש משהו. בכל מה שקשור לאזרחים יש זלזול גמור, התעלמות, חוסר טיפול. אנחנו פחות מעניינים את המערכת מכל בחינה שהיא, וזה מגביר את הכאב".

וכאילו כתוספת לבעיטה שקיבלו המשפחות השכולות מהמדינה, מספר צור על ירידת מדרגה נוספת ביחס: בעוד בשחרורי מחבלים קודמים ניתנה למשפחות אפשרות לעתור - אומנם רק באופן הצהרתי - נגד השחרור סמוך ונראה לביצועו, הרי שהפעם גם הזכות האלמנטרית הזאת להשמעת זעקתן בבית המשפט נמנעה מהן. השחרורים התבצעו בפעילות, והיכולת לעתור הייתה רק פעם אחת, לפני שהכול החל, ואז גלגל אותן בית המשפט מכל המדרגות בטענה שממילא התהליך לא ייעצר.

מה עמדתך באופן כללי בנוגע לעסקאות שכוללות שחרור מחבלים?

"מדובר בכיבוי של אש הטרור עם דלק. הרי השב"כ עצמו הודה שרוב המשתחררים חוזרים לטרור. כל השיח של 'בכל מחיר' הוא נורא. בעסקת שליט כבר אמרתי: אם חמאס יגיד לנו להביא חמישה יהודים ליד הגדר כדי שהם יוכלו לרצוח אותם, ותמורת זה ישחררו לנו חייל, מישהו היה מעלה על דעתו לעשות זאת? פה אתם משחררים אלף מחבלים שבוודאי יחזרו לרצוח. הרי כל ה־7.10 זה משוחררי עסקת שליט, אז מה זה 'כל מחיר'? המחיר נמצא לנו מול העיניים". ■

יוסי צור, בנו אסף נרצח בפיגוע ב־2003: "ההרגשה היא בדיוק מה שהרגשתי ביום שבו הילד שלי נהרג. יום שבו מחבלים שרצחו את בןך משתחררים, ואתה צופה בטלוויזיה בלופ בסרטוני השחרור, נפנופי הידיים מהאוטובוס והחגיגות אחר כך - זה יום של הרגשה נוראה. המדינה נכשלה פעמיים. פעם אחת כשהילד שלי נרצח, ובפעם השנייה כשהרוצחים יצאו לחופשי"

צור כעת ביתר שאת: "התחושות נוראות, זה מחזיר אותי ליום שבו אסף נהרג", הוא משתף בכאב, "ההרגשה היא בדיוק מה שהרגשתי ביום שבו הילד שלי נהרג. אתה מסתובב בתחושת הלם, חוסר יכולת לעכל ולעשות משהו. יום שבו מחבלים שרצחו את בןך משתחררים, ואתה צופה בטלוויזיה בלופ בסרטוני השחרור, נפנופי הידיים מהאוטובוס והחגיגות אחר כך - זה יום של הרגשה נוראה. המדינה נכשלה פעמיים. בפעם הראשונה כשהילד שלי נרצח, והפעם השנייה כשהרוצחים יצאו לחופשי".

במהלך המלחמה, ולפני השחרור האחרון, ביקש צור מהרשויות עדכון לגבי מצבם של שלושת המשוחררים. דווח לו כי למרות המלחמה

אבל בסרטון שלו מהשחרור עכשיו ראיתי אותו מהלל את סינוואר ואת כל השהידים של עזה".

המחיר מול העיניים

יוסי צור, תושב חיפה, שכל את בנו אסף בן ה־17 בפיגוע התאבדות בקו 37 בחיפה בשנת 2003. בפיגוע נרצחו 17 יהודים, מתוכם תשעה תלמידי בית ספר שחזרו הביתה מיום לימודים, ושני חיילים. את החוויה המפוקפקת של שחרור רוצחי בנו כבר עבר פעם אחת, בעסקת שליט, אז שוחררו שלושה מתוך ארבעת חברי החוליה. בעסקה האחרונה שוחרר המחבל הרביעי, שהיה מפקד החוליה שביצעה את הפיגוע הרצחני. התחושות הקשות מהשחרור הקודם צפו אצל

←
לאבא של ינאי, ושאלתי אותו אם מישהו דיבר איתו. הוא לא הבין בכלל על מה אני מדבר, ניסה לבדוק אם בכל זאת מישהו חיפש אותו בטלפון כדי לעדכן - אבל שום דבר. אז הודעתי לו שהמחבלים משתחררים. הוא היה בהלם".

אביטל לא שיער כמה קשה תשפיע עליו הידיעה הזאת. "לא הבנתי כמה זה משמעותי. הרגשתי בוקס בבטן. במשך יומיים לא הייתי אני, כל האירוע חזר אליי. הייתי עצבני, לא יכולתי לדבר עם אף אחד. אנשים שאלו אותי מה קרה, אפילו לא יכולתי להסביר את ההרגשה. קשה להסביר את ההרגשה בעקבות הידיעה שהמחבלים שתקפו אותך משתחררים. זו תקופה קשה".

עם כל האמפתיה לחטופים, אביטל היה מצפה מהמדינה לגלות לפחות שמינית מאותה אמפתיה גם לנפגעי הטרור. "המדינה יכולה לגלות קצת רגש. נכון, יש חטופים מסכנים, יש דעות בעד ונגד העסקה, אבל לפחות תכינו אותנו לזה, תתקשרו, תשלחו נציג. ככה אני צריך לעבור על האתר ולמצוא את השמות? לקבל הודעות מאנשים? לקח לי כמה ימים עד שחזרתי לעצמי". אגב, גם התובעת מטעם הפרקליטות הצבאית שליוותה את המשפט הייתה המומה. "היא אשת שמאל, תל אביבית, אבל כשהתקשרתי להודיע לה, אמרתי: תקשיבי, כל מה שעשינו היה לפח. היא ישבה ובכתה. היא אמרה לי: אבי, אני רוצה שהחטופים ישתחררו, אבל זו סטירה מצלצלת. היא עשתה בזמנו עבודה קשה מאוד כדי להכניס אותם לכלא והרגישה שעכשיו פשוט הכול ירד לטמיון. זו הייתה שיחה לא קלה".

אתה חושש מחזרתם של אותם מחבלים לטרור?

"אחד מהם אמר זאת בריש גלי בבית המשפט", מספר אביטל, "מול הפרצוף שלנו הוא אמר שהוא לא מתחרט, שחבל שהוא לא הרג אותי ושכשהוא יצא ימשיך להרוג. השני עשה הצגה של נכנע ומתנצל כפי שיעצו לו,

ירושלים זכרת

יום הזיכרון לחללי מערכות ישראל ונפגעי פעולות האיבה

יום הזיכרון רביעי, ב' אייר 30.4

09:00 | טקסי יום הזיכרון באנדרטאות

בשיתוף חטיבת ירושלים
 יער השלום
 אבו טור - גן העיזור
 רמת רחל - מוצב הפעמון
 ימין משה
 טיילת ארמון הנציב

09:00 | טקס יום הזיכרון בכיכר ספרא

במעמד: ראש העיר ירושלים, **משה ליאון**
 מנכ"ל העירייה, **איציק לארי**
 בהשתתפות: סגני ראש העיר, חברי מועצת העיר,
 משפחות שכולות, עובדי עירייה והציבור הרחב
 משמר כבוד
 הדלקת אבוקת הזיכרון ע"י ראש העיר ירושלים, **משה ליאון**
 יחד עם אמו של סמל **אוריאל פרץ ז"ל**, שנפל בקרב ברצועת עזה,
אתי פרץ עובדת עיריית ירושלים
 יזכור
 דבר ראש העיר ירושלים, **משה ליאון**
 דבר מנכ"ל העירייה, **איציק לארי**
 קדיש - אריה דאווי אביו של סמ"ר **רועי דאווי ז"ל**,
 שנפל בקרב ברצועת עזה
 פרק תהילים - **יוסי כהן** אביו של **עמית כהן ז"ל** שנרצח בנובה
 אימו של **עמית, אורלי כהן**, עובדת עיריית ירושלים
 אל מלא רחמים - **החזן שלמה גליק**
 הנחת זרים
 התקווה
 שירה: **לירן דנינו**
 מנחה: **עופר חדד**

12:00 | טקס יום הזיכרון לחללי מערכות ישראל ונפגעי פעולות האיבה

רח' האייל 72, מלחה
 משתתפים: משפחות שכולות וקהילה

19:30-20:00 | טקסים במינהלים הקהלתיים

קטעי שירה ונגינה, הדלקת נר זיכרון,
 הורדת התורן, הנחת זרים והקראת שמות הנפלים
 הטקסים יערכו בשכונות: בית הכרם, בקעה, גוננים, גילה,
 גינות העיר, גנים, הגבעה הצרפתית, הרובע היהודי, חומת שמואל,
 יובלים, לב העיר, מורשה, מיתרים, נווה יעקב, פת, פסגת זאב,
 קטמון ח'ט', רוממה, רמות אלון, שמואל הנביא, תלפיות מזרח.

20:30 | "שרים במרכז" בכיכר ספרא

שירה בציבור עם **דניאל זכאי**
 שרים עם האמנים: **יובל דיין, יונתן רזאל, יעל ברונשטיין,**
עלמה גוב, עמיר בניון, רחלי ואביגדור ושיר אסייג
 (רשימת האמנים לפי סדר א-ב)
 מנחה: **ענבל דקל גולדברג**
 שיחה עם **סיגי כהן** אימו של החטוף ששב אליה-**כהן**
 הקרנת וידאו ארט של **שירי ענר שפירא הי"ד**
 שנרצח במיגונית בנובה
 סרטי אנימציה, פרויקט פנים. יום. זיכרון, בית אבי חי
 כניסה חופשית, על בסיס מקום פנוי

21:30 | ערב שירי לוחמים

היכל התרבות בית העם, רח' בצלאל 11
 במעמד: ראש העיר ירושלים, **משה ליאון**
 מנכ"ל העירייה, **איציק לארי**
 שירה בציבור, קטעי קריאה ואמנים
 משתתפים: **אמיד דדון, יונתן דרור, נדב יעיש, עלמה גוב**
 (רשימת האמנים לפי סדר א-ב)
 הורים שכולים - **שרית וצבי זוסמן,**
הוריו של רס"ל (במיל') בן זוסמן ז"ל
 שנפל בקרב ברצועת עזה

הרשמה מראש באתר היכל התרבות בית העם
 החל מיום ראשון, כ"ט ניסן 27.4, בשעה 10:00
 מספר המקומות מוגבל

זרים וזוכרים

בהובלת תנועות הנוער בעיר

שני-שלישי, ל' ניסן-א' אייר 28.4 - 29.4
 הנחת זרים על ידי תנועות הנוער ב-110 אנדרטאות ולוחות
 הנצחה ברחבי העיר.

ערב יום הזיכרון שלישי, א' אייר 29.4

16:00-17:30 | עצרת זיכרון לחללי מערכות ישראל ונפגעי פעולות האיבה

בית "יד לבנים" האלוף דוד שאלתיאל 1 (צמוד לבית החייל)
 במעמד: ראש הממשלה, יו"ר הכנסת, ראש העיר ירושלים,
 שרים, חברי כנסת ומשפחות שכולות
 מנחה: **חן זנדר**

אמנים: **אסתר רדא ובניה ברבי**
 שידור ישיר בערוץ כאן 11 וערוץ 14

19:45 | טקס יום הזיכרון לחללי מערכות ישראל ונפגעי פעולות האיבה

רח' הצפירה 27, מושבה גרמנית
 משתתפים: משפחות שכולות, חיילי חטיבת הנח"ל וקהילה

20:00 | זוכרים שרים ומספרים "לאורם"

בריכת הסולטן
 במעמד: ראש העיר ירושלים, **משה ליאון**
 מנחים: **עמוס תמם ומעיין אדם**
 משתתפים: **אביתר בנאי, אגם בוחבוט, אודיה, אמיר דדון,**
הדג נחש, זהבה בן, חנן בן ארי, יונתן רזאל, מארק אליהו,
משה פרץ, נורית גלרון, נינט טייב, עומר אדם, עמיר בניון,
עקיבא, ציפי שביט, קרן פלס, שלומי שבת, שרית חדד,
ששון שאולוב
 (רשימת האמנים לפי סדר א-ב)
 ישודר בקשת 12

לכל הטקסים: JERUSALEM.MUNI.IL
 במותם ציוו לנו את החיים

מבצעי עצמאות

יוחננוף
סופרשוק לכולם

ב -

סטלה
שישייה
330 מ"ל

19⁹⁰

מוגבל ל-2 יח' בקנייה מעל 100

גולדסטאר
שישייה
330 מ"ל

19⁹⁰

מוגבל ל-2 יח' בקנייה מעל 100

*וודקה
פינלנדיה
1 ליטר

79⁹⁰

שנדי שישייה
330 מ"ל

22⁹⁰

בירה מלכה/
מרדסו/שוף/
אלכסנדר/ג'מס
330 מ"ל

3 - 30

*וודקה לג'נד
אוף קרמלין
700 מ"ל

74⁹⁰

המבורגר/קבב
טיבון ויל
בקייה
מעל 100

9⁹⁰

נקניקיות
טירת צבי
300-400 גרם

15 - 2

משקה אנרגיה
בלו
250 מ"ל

10 - 4

המבורגר/קבב/
נקניקיות מרגז
הקצביה
יוחננוף

1+2

*נקניקיות מרגז
כשרות רבנות

מגוון סלטי
אחלה
350-500 גרם

22 - 2

חומס תוספות
צבר
375/400 גרם

מוגבל
ל-6 יח'

4⁹⁰

*שולחן
מתקפל

99⁹⁰

*מנגל
ענק

59⁹⁰

*ג'וני ווקר
בלאק לייבל
1 ליטר

129⁹⁰

המבצעים בתוקף עד ה-25.05 או עד גמר המלאי, המוקדם מביניהם. *מינימום 2 יח' במלאי, בסניפים נבחרים. **הזול מבין כלל המוצרים הנרכשים במבצע. ייתכן שוני בין חנויות הרשת לגבי המחיר הקודם של כל מוצר. לפיכך ייתכנו מקרים בהם המחיר הקודם בחנות מסוימת יהיה נמוך יותר מהמחיר במודעה, והוא אינו בגדר מבצע בחנויות כאמור. כן, בחנויות בהן מדובר במחיר מבצע, המחיר הקודם בחנות יוצג על המוצר או בסמוך לו. אין מכירה סיטונאית. התמונות להמחשה בלבד. טל"ח. לפרטים נוספים ניתן לפנות לקשרי לקוחות בטל': 053-7002121. פרטים נוספים באתר: www.yochananof.co.il, בפייסבוק [f](https://www.facebook.com/yochananof) יוחננוף - סופרשוק לכולם ובאפליקציית יוחננוף.

מלאי 130
יוחננוף

צ'יפס
מילוטל
1.5 ק"ג

16⁹⁰ ₪

בצק עלים
מעדנות
1 ק"ג

24-2 ₪

משקאות פרו
יטבתה
350 מ"ל

20-4 ₪

מלפפון במלח/חומץ
בית השיטה
560 גרם

10-2 ₪

קמח לבן/תופח
מנופה
שטיבל
1 ק"ג

12-2 ₪

שמן קנולה
סוגים שונים
1 ליטר
(לא כולל
מילומור
ועץ הזית)

15-2 ₪

דגני קוקומן
תלמה
375 גרם

25-2 ₪

חטיפים מלוחים
אסם
40-80 גרם

20-6 ₪

בייגלה
יוחננוף

20-3 ₪

פסטה ריסקוזה
500 גרם

15-4 ₪

עוגיות מרבה

15-2 ₪

חטיפי הקפאה
פופלי
70 יח'

16-2 ₪

מרשמלו כרמית
150 גרם

18-4 ₪

טחינה לחיץ
בארכה
310 גרם

9⁹⁰ ₪

פרימור
1.5 ליטר

15-3 ₪

עוגיות גולד רינג
400 גרם

20-3 ₪

קרקר דק פיטנס
140 גרם

6⁹⁰ ₪

טורטיה 18.5
קמח חיטה
320 גרם

5⁹⁰ ₪

מגבות נייר
גליל כפול
סנו

17⁹⁰ ₪

כוסות יהלומים
75 יח'

10-3 ₪

צלחות חד פעמי
קשיחות
100 יח'

26-2 ₪

בורסה קפילן

סניפים בפריסה ארצית

אזהרה: צריכה מופרזת של אלכוהול מסכנת חיים ומזיקה לבריאות!

←
האיראנים דוחים
על הסף אפשרות
של פירוק מלא.
מתקן גרעיני
באיראן

צילום: stringer
רויטרס

רבקי גולדפינגר

שיחות עם אצבע על ההדק

השיחות הישירות בין ארצות הברית לאיראן בנושא הגרעין לא היו בתוכניות של ממשלת ישראל, והן צריכות להגיע בשבועות הקרובים להכרעה ברורה: הסכם חתום בין המדינות, שכמעט בוודאות לא יענה על הציפייה הישראלית, או פיצוץ של השיחות ולגיטימציה להתקפה צבאית על תוכנית הגרעין האיראנית

שיחות הגרעין, שכאמור מתוכנן לשבת.

להתחיל עם עלה של זית

אור יששכר, ראש מחלקת המחקר בתנועת הביטחוניסטים וחוקר איראן וארצות הברית, מאמין שטראמפ נכנס למשא ומתן מול איראן כשהוא מפוכח ונטול אשליות: "אני מעריך שהנשיא טראמפ נותן צ'אנס למשא ומתן אבל אין לו אשליות. אחרי הכול, אנחנו לא מדברים על ממשל ביידן ואובמה. בסוף טראמפ רוצה דבר מאוד פשוט והוא שלאיראן לא יהיה גרעין. הוא מקווה להשיג זאת בדרך

תמשך להעשיר אורניום לצורך אזרחי. יצוין כי לאחר דברים אלו מיהר ויטקוף לחזור בו מדבריו והדגיש כי ארצות הברית דורשת הפסקה מוחלטת של העשרת האורניום. אך דווקא התקדמות השיחות המהירה והשדר החיובי העולה מתוך חדרי המשא ומתן גם מהצד האיראני, יכולים לאשש במידה מה את החשש בארץ מרף דרישות שהוא נמוך בהרבה ממה שישראל מצפה שיהיה.

בינתיים ישראל הרשמית בוחרת לשתוק ופועלת מאחורי הקלעים בערוצים ישירים מול ארצות הברית. בתוך כך ארצות הברית ואיראן מתקדמות אל הסבב השלישי של

סבב השיחות השני בנושא הגרעין האיראני בין ארצות הברית לאיראן נערך בשבת האחרונה ברומא, ובסיומו שידרו הצדדים אופטימיות זהירה. בתום הפגישה הכריזה איראן כי המשא ומתן היה "קונסטרוקטיבי", לשון ההודעה. שר החוץ העומאני, מי שאמון על התיווך בין הממשלות, סיכם גם הוא את המפגש בסיפוק ואמר: "השיחות תופסות תאוצה, ועכשיו אפילו הבלתי סביר, אפשרי". גם נשיא ארצות הברית דונלד טראמפ אישר אחרי שיחות הגרעין בשבת ש"הפגישות בנושא איראן היו טובות". אי לכך המשא ומתן נמשך, ובשבת הקרובה צפוי להיערך בעומאן הסבב השלישי של השיחות, שיכלול גם את הצוותים הטכניים.

בישראל לעומת זאת ניכרת דאגה רבה מההסכם ההולך ומתגבש. בעוד הדרישה הישראלית היא השמדה מוחלטת של יכולות הגרעין האיראניות, קיים חוסר בהירות בנוגע להסכם המתגבש ובשאלה עד כמה ישרת את האינטרסים הישראליים. אומנם הנשיא טראמפ שב ומציין כי הוא "באותו צד עם נתניהו" ומבהיר כי במידה והשיחות לא יבשילו לכדי הסכם הוא עומד לממש את איומיו לתקיפה באיראן, אבל בכל זאת לא ברורה מידת נחישותו להתעקשות מול איראן על תנאים שיביאו לפירוק מוחלט של תוכנית הגרעין האיראנית.

רמז ליעדי המשא ומתן ניתן אולי ללמוד מדבריו של שר החוץ העומאני, שהבהיר בשבת כי מטרת השיחות היא להגיע להסכם ארוך טווח וכובל שיבטיח שלאיראן לא יהיה נשק גרעיני אך שתוכל לשמור על יכולתה לפתח אנרגיה גרעינית "למטרות שלום". הדברים הללו מתחברים לדבריו של שליח ארצות הברית למזרח התיכון סטיב ויטקוף, שציין רק לאחרונה כי ארצות הברית תסכים בתנאים מסוימים שאיראן

הטובה ולא בדרך הרעה. אבל הוא לא ייתן להם למרוח אותו בלי סוף. ישראל מעדכנת אותו כל הזמן, וגם לו יש את ההבנה שאיראן משתמשת במושא ומתן כטקטיקת השהייה".

האיראנים הם אלופי תרבות המשא ומתן, ובסופו של דבר הכניסה למשא ומתן משחקת לטובתם.

"צריך להבין שבתקשורת שלהם האיראנים מתבטאים בצורה שאינה משתמעת לשתי פנים. יש להם לפעמים דרך קצת עקיפה לדבר ולנסח את הדברים, אבל כיום נשמעות הרבה התבטאויות על לא יכתיב לנו תנאים. יש כלי תקשורת שאומרים שאיראן היא המנצחת בשיחות ושהמערב מנסה לרמות את איראן, ולא ניתן לזה לקרות. האמירות הן מאוד לוחמניות", הוא מציין. "ארצות הברית מצפה, וטראמפ אומר את זה מאוד ברור, שמטרת המשא ומתן בסוף היא שלאיראן לא יהיה נשק גרעיני, ומבחינת האיראנים עושה רושם שהכוונות מאוד שונות. האיראנים רואים במשא ומתן כלי להתנגחות באמריקנים או להסרת הסנקציות מעליהם, אבל הם לא מסכימים לוותר על האינטרסים הבסיסיים שלהם, ובהם תוכנית הגרעין".

אז מה בכלל הטעם במשא ומתן?

"טראמפ אומר: אני לא רוצה להתחיל ישר בדרך הרעה. אני מושיט לאיראנים עלה של זית, מושיט להם יד. אם הם לא ירצו - אז אני כבר יודע מה לעשות. הוא אומר: אני מעדיף לא ללכת מההתחלה בדרך הרעה, אבל אם יהיה צורך נעשה את זה. בכך טראמפ משדר גם לשמרנים ולבדלנים אצלו: הגרעין האיראני הוא סכנה חמורה ומיידית לביטחון הלאומי של ארצות הברית - ככה הוא מתאר את זה ולא כסכנה רק של ישראל - והנה אני מנסה להגיע להסכם, אבל אם לא הצלחתי בדרך הטובה אני בוחר בדרך של התקפה צבאית. להערכתי, המשא

צילום: יוני רייך, ויקיפדיה

**פרופ' איתן שמיר,
ראש מרכז בגין
סאדאת למחקרים
אסטרטגיים:**

"טראמפ בפעם הראשונה שם אקדח טעון על השולחן. הוא ריכז באזור סביב איראן כוחות אמריקניים משמעותיים ביותר שמוכנים מיידית לתקיפה. זאת אומרת שטראמפ גם שלח מסר ברור לאיראן: האופציה הצבאית קיימת. אני יכול לפתוח בהתקפה ברגע שאבחר"

מאכילים
בשבת תזריע מצורע
3,800 משפחות
כצוותו!

100 שנה לפטירת הצדיק

חסד צרות

זה בדוק! מחלקים סלי מזון ורואים ישועות

ממשיכים את דרכו של הרה"ק ר' ישעיה בן ר' משה מקרעסטיר, מחלקים בדרך כבוד
ביום ההילולה ג' באייר, מארזי אוכל למשפחות נזקקות - **ורואים ישועות!**

בתרומת 18 סלים
התמונה המהודרת
"מעל דרך הטבע"
בשילוב
הקמיע הקדוש

בתרומת 12 סלים
הקמיע הקדוש
בנרתיק
מהודר מעור

בתרומת סל למשפחה
קוויטל ביומא
דהילולא

חופתים וישועות בטלפון אחד, מתקשרים ותורמים סלי מזון

1800-20-10-59

בקשות לקבלת סלי מזון יש לשלוח למייל זה בלבד! D1800201059@gmail.com

← ארצות הברית מרכזת כוחות גדולים באזור המפרץ הפרסי. נושאת מטוסים אמריקנית

צילום: שאטרסטוק

← ומתן הזה לא יסתיים בתוצאות שטראמפ מכון אליהן, ולא תהיה לו ברירה אלא לצאת לפעולה צבאית". אתה למעשה מעריך שאין סיכוי להגיע להסכם עם איראן?

"יש כאן שתי עמדות שלא ייפגשו: האיראנים רוצים להמשיך בהעשרה ופיתוח הגרעין, וטראמפ רוצה לפרק להם את הגרעין. זה לא מתכנס לכדי הסכם". אבל בדברים שלו לאחרונה, אף שאחר כך הסתייג מהם, ויטקוף הכריז שיהיה מקום לפשרות עם האיראנים. אולי זה איתות לכך שהאמריקנים כן מוכנים להתגמש?

"איראן מחויבת לאמנת ה-NPT, אמנה בין לאומית למניעת הפצת נשק גרעיני. איראן חתומה עליה ויש לה בעיקרון את הזכות לחקור ולהשתמש ביכולת גרעינית למטרות מחקר מדעי, רפואה וכו'. למרות זאת, אני חושב שאיראן איבדה את הזכות הזאת ברגע שהיא החלה מאיימת להשמיד את מדינת ישראל ומפתחת ומעשירה אורניום ברמות מאוד גבוהות ונוקטת צעדים שאף מדינה שחוקרת למטרות רפואה ומדע לא משתמשת בהם".

מה כן ייחשב בעיניך הסכם טוב מבחינת ישראל? איך לא מגיעים למצב שבו נקבל הסכם גרוע יותר מההסכם של 2015?

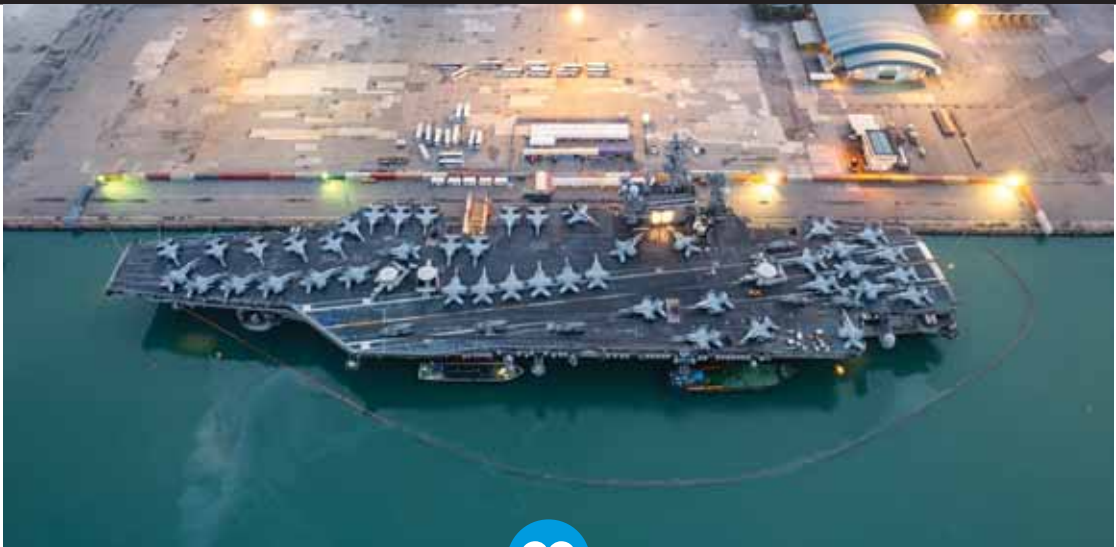
"ישראל צריכה להגדיר מסגרת להסכם שיהיה טוב מבחינתה. אם טראמפ מכון שתוכנית הגרעין של איראן תתפרק לחלוטין - וזה אומר שהם משמידים את החומר המועשר שבידיהם, משמידים את יכולות ההעשרה שלהם ומאפשרים ביקורים בכל מקום ובכל זמן ובניגוד להסכם הקודם שהיה בנוי מהתננויות והתננויות, ואיראן מתחייבת שהיא לא מפתחת יותר גרעין לעולם, ויש ערבויות בין לאומיות שניתן יהיה לפקח ולוודא שזה באמת מתממש - זה הסכם טוב. אבל איראן לא תסכים להסכם כזה, אין סיכוי", הוא מבהיר, "מהסיבה הפשוטה, שאין באיראן אפשרות לוותר על תוכנית הגרעין. לכן ישראל פה במלכוד".

אז מה הסיכוי שישראל תתקוף את מותקני הגרעין בלי ארצות הברית?

"קודם כול, אני חושב שישראל תמיד צריכה לשמור לעצמה את האפשרות הזאת", הוא מדגיש. "ובסוף ממשל טראמפ הוא לא ממשל בידן. אני מאמין שאם ישראל תבחר בפעולה צבאית, נקבל מטרמפ אור ירוק לתקוף. נוכל להצדיק את הפעולה הזאת בגלל הסכנה הברורה והמיידיית מהגרעין לקיומה של מדינת ישראל. זה יקרה כשנהיה עם הגב לקיר. כרגע איראן היא עם הגב לקיר, כי היא בעמדה הכי חלשה שלה אי פעם, ואם ישראל שוקלת פעולה צבאית, הרי שהתנאים לכך היום טובים מאי פעם".

זה ברור, ומכאן החשש שנחמיץ את ההזדמנות ההיסטורית הזאת.

"זה החשש שלי", הוא אומר בכנות.

אור יששכר, 'הביטחוניסטים': "מדובר באיום גרעיני. אי אפשר לשחק כאן. לא מדובר כאן על אי הסכמה על מרחבי דיג או על סוגיות מהסוג הזה. ברגע שאיראן מפתחת נשק גרעיני ומצהירה שהיא רוצה בהשמדתה של ישראל - אין מקום לפשרות, מלבד פירוק הגרעין בדרך הטובה או בדרך הרעה, זה מאוד פשוט"

בהיקף כוחות כזה אתה לא יכול להישאר במקום לאורך זמן".

גם שמענו את האיום של טראמפ שייפתחו שערי הגיהנום, איום שעד עכשיו אין לו כל כך כיסוי.

"טראמפ יש הרבה דיבורים באוויר, אבל דווקא במקרה של איראן, כמו שראינו ברמה המעשית, הוא פעל, והאיום שלו רציני לחלוטין".

אז למה בעצם הוא דוחף גם למשא ומתן?

"צריך להבין שהיו כמה התרחשויות שהובילו את ארצות הברית אל שולחן הדיונים: האחת זו הקבוצה בקרב האנשים הקרובים לו שאומרת: בוא ננסה לדבר ולהגיע להסכם עם האיראנים. כמו כן חיל האוויר האמריקני הגיש תוכנית לתקיפת איראן, שהייתה כל כך מסורבלת עד שזה גרם לרתיעה מתקיפה. וישנו השיקול של קבלת לגיטימציה על ידי הפוזיציה של עשינו הכול, ניסינו להגיע להסכם ולא נותרה לנו ברירה. אלה הדברים שהובילו את ממשל טראמפ כן לדבר עם איראן. מה תהיה התוצאה לשיחות הללו קשה עדיין להעריך".

כאסטרטג, מה ישראל אמורה לעשות כדי לשמור על האינטרסים שלה?

"קשה מאוד להשיב על השאלה הזאת בלי לדעת באופן מלא מהן האופציות לפעולה שנמצאות על השולחן ומה למשל מידת הנזק במתקני הגרעין שניתן לגרום בפעולה צבאית אם נתקוף. אני מניח שאם יש לנו את היכולת לעכב את תוכנית הגרעין בצורה משמעותית ולפגוע במרכיבים הקריטיים שלה - ישראל בהחלט שוקלת ברצינות הוצאה לפועל של מתקפה. אנחנו הולכים ומתקרבים לרגע האמת, ומאוד יכול להיות שרגע האמת קרוב מאי פעם".

בינתיים מבזבזים זמן יקר, ואיראן לא עומדת במקום אלא ממשיכה במרוץ לגרעין.

"כולם מבינים שנצטרך לקבל החלטה בקרוב מאוד. בכל מקרה אנחנו חייבים הסכמה, אפילו הסכמה שבשתיקה,

מהאמריקנים. אי אפשר לצאת למתקפה כזאת בניגוד לדעת האמריקנים. בכל אופן אני לא חושב שטראמפ יעצור אותנו, אבל ברור שישראל מעדיפה להגיע לנקודה הזאת כשיש תמיכה אמריקנית מאחוריה ואולי בכלל שהאמריקנים הם אלה שיתקפו לבד או ביחד איתנו".

יש כאלה שתומכים בחתירה להסכם בטענה שגם אם נשמיד את כל מתקני הגרעין, היכולת תישאר בידי האיראנים והם יוכלו להשתקם מחדש.

"אחרי התקיפה לאיראנים לא יהיו את התנאים האופטימליים לבנייה מחדש. אחרי שנהרוס את הגרעין נוודא שהם יתקשו לבנות מחדש. ואם הם יתחילו לבנות, זה יהיה בקצב שבו לשם כך יידרשו להם עוד 30 שנה, ועד אז אלוקים גדול. בכל מקרה מתקפה עוצמתית ומשמעותית תוריד אותם על הברכיים, והם יהיו מאוד חלשים. האם ישראל תיקח את הסיכון? מה יצא מהמשא ומתן? איך טראמפ יקבל את ההסכם שיתגבש? אלו דברים שבשלב הזה לא ניתן לחזות".

האמירות של ויטקוף שארצות הברית תסכים בתנאים מסוימים שאיראן תעשיר אורניום למטרות אזרחיות, אף שתזור בו, הן משהו שאמור להדאיג את ישראל?

"זה חלק מהמשא ומתן. בסוף ויטקוף הוא לא מדינאי אלא איש עסקים, ויש עליו עומס אדיר. הוא אמור לטפל במשא ומתן עם איראן, המשא ומתן לעסקת חטופים והמשא ומתן בין רוסיה לאוקראינה. יש פה עומס ואחריות שלא ברור איך ניתן להטיל אותם על אדם אחד, מוכשר ככל שיהיה. כל אחת מהסוגיות האלה מחייבת צוות שלם של אנשים מוכשרים ומנוסים שיקדישו את זמנם ומרצם לזה".

הרצון של האמריקנים בהסכם מול היתרון האיראני בניהול משאים ומתנים עלול להוביל להסכם שהוא גרוע בהרבה מההסכם הקודם של 2015.

"אני כן מאמין שגם אם תהיה פשרה אמריקנית, ההסכם יהיה יותר טוב מההסכם הקודם. האמריקנים לא יאפשרו לעצמם להיות בסיטואציה מביכה כזאת, שהם יהיו ללעג ולקלס. ארצות הברית פרשה בשנת 2018 בהוראת הנשיא טראמפ מההסכם הקודם, ובסוף הם יחזרו למשהו גרוע ממנו? קשה לי להאמין. אני לא מאמין שטראמפ ירשה לעצמו להיות במצב שיגידו לו: אתה הנושא ונותן הגדול ביותר בעולם כפי שאתה מעיד על עצמך, ויצאת עם הסכם גרוע מההסכם של אובמה".

זה ההסכם שטראמפ עצמו תיאר כהסכם הגרוע בהיסטוריה.

"בדיוק. לכן קשה לי להאמין שנגיע לשם. אבל במנועד שבין הסכם יותר טוב באופן מסוים שעדיין ישראל לא תהיה מרוצה ממנו לבין כל דבר אחר - יש המון אפשרויות. הוא גם יכול לצאת ולומר: נתתי לאיראנים הזדמנות, ולמחרת תהיה תקיפה אמריקנית מסיבית. הכול באמת פתוח, ובשבועות הקרובים הדברים יצטרכו להתברר". ■

דירות אחרונות
בשלב א'
מחיר מיוחד

חג עצמאות שמח
בע"ה יחד ננצח

אחוזת יונתן

פרויקט קהילתי לבני +55 ביישוב יד בנימין
הפרוייקט המבוקש והמדובר במגזר!

- דירה מרווחת במיקום מרכזי על שמכם בטאבו (ללא פיקדון)
- קהילה פעילה ואיכותית של אנשים טובים, כמוכם
- מ. מסחרי במתחם, מרכזי קניות, תרבות ובריאות במרחק הליכה
- בית כנסת, בית מדרש ושיבה גבוהה

חפשו בגוגל: אחוזת יונתן יד בנימין
www.ahuzatyonatan.co.il

יד בנימין מ.א. נחל שורק
055-989-1199 | דינה: 054-4978133

אחוזת יונתן
החיים החדשים שלכם

←
התחייב שפירוק
החיזבאללה
ייעשה תוך דיאלוג
עם הארגון. נשיא
לבנון ג'וזף עאון

צילום: רויטרס

ניצן קידר

רוחות חדשות מנשבות, כך לפחות באופן פומבי, בארץ הארזים בתקופה האחרונה. נשיא לבנון ג'וזף עאון הכריז כי שנת 2025 תהיה שנת ריכוז הנשק בידי המדינה באופן בלעדי והוצאתו מחזקת ארגוני טרור. הוא הדגיש כי פירוק הנשק של חיזבאללה "ייעשה בדיאלוג" ושהוא מקפיד להרחיק את המדינה ממלחמת אזרחים. לדבריו, הקשר מול הארגון "טוב וישיר", ו"התוצאות ניכרות בשטח". כמו כן ציין עאון כי כוחות הצבא סוגרים מנהרות, ומחרימים ומשמידים מחסני תחמושת של חיזבאללה. הוא גם אמר שמבחינתו השילוב של חיזבאללה בצבא לבנון יהיה לפי מתכונת של יחידים. עם זאת, בלבנון נשמעת ביקורת חריפה על תוכניתו של הנשיא עאון לשלב גורמים מחיזבאללה בצבא לבנון. ווהבי קאטישה, קצין לבנוני בדימוס בדרגת תת-אלוף, הבהיר כי שילוב אנשי חיזבאללה בצבא הוא "בלתי אפשרי", מאחר שצבא לבנון פועל בסמכות המדינה ואילו מחבלי חיזבאללה נאמנים אך ורק למנהיג העליון של איראן, האייתוללה עלי ח'אמנאי ולא למדינת לבנון. הוא הוסיף כי לצבא לבנון אין את המשאבים הכלכליים לספק את צורכיהם של אנשי חיזבאללה,

קונה לפירוק

על פני השטח, הצהרת נשיא לבנון על פירוק החיזבאללה מנשקו והצעדים המעשיים שנקט בעקבותיה נראים כמו הצלחה מסחררת של המלחמה, מעבר לכל הציפיות. האם אכן מדובר בשינוי טקטוני ובסופו של הארגון שמירר את חייו תושבי הצפון עשרות שנים, או שזה עוד תרגיל הטעיה לצורך קניית שקט והתארגנות מחדש? בישראל עוד מתלבטים אם לקנות את ההצהרות

שמספרם עולה על סדר הכוחות של הצבא. צבא לבנון הודיע ביום ראשון כי סיכל חולייה שתכננה לשגר רקטות לעבר ישראל, וכי המעצרים בוצעו בעקבות שיגור שני מטחי רקטות מדרום לבנון לעבר ישראל בחודש שעבר. מקור לבנוני מסר כי חוליית הרקטות שנתפסה משתייכת לשלוחת חמאס במדינה. המעצרים מגיעים לאחר הצהרה של נשיא לבנון ג'וזף עאון, שבה

התחייב "ליישם את ההחלטה להגביל את הנשק בידי המדינה", והדגיש כי "האינטרס של לבנון חייב להיות הגורם העליון בשמירה על השלום הציבורי". הוא אמר את הדברים בתגובה להצהרת מזכ"ל חיזבאללה נעים קאסם שלפיה "לא נאפשר לאף אחד לפרק את נשק חיזבאללה או את הנשק של ההתנגדות. פירוק חיזבאללה מנשק - תוציאו את זה מהלקסיקון שלכם. הנשק הזה הוא זה

ד"ר ז'ק נריה, המרכז הירושלמי לענייני חוץ וביטחון: "יש שינוי אחד עיקרי בחיזבאללה. עד המלחמה הנוכחית חיזבאללה לא התייעץ עם אף אחד בלבנון, ובעצם הקים מדינה משלו. בגלל המכה שהוא חטף במלחמה הוא נאלץ לבלוע הרבה צפרדעים. הצפרדע הראשונה היא הנשיא ג'וזף עאון, שחיזבאללה לא רצה, והשנייה - נואף סלאם, שנבחר לראש הממשלה"

שנתן חיים וחירות לעמנו, הנשק הזה הוא ששחרר את ארצנו". בתוך כך, לצד הדיונים הגוברים בלבנון על פירוק חיזבאללה מנשקו, מקור דיפלומטי מאמריקה הלטינית דיווח לערוץ הסעודי 'אל חדת' כי כ-400 מפקדי שטח בארגון חיזבאללה עזבו ויעזבו את לבנון למדינות בדרום אמריקה, בהן ברזיל, קולומביה, ונצואלה ואקוודור. לפי הדיווח, 200 מפקדים כבר הגיעו לדרום אמריקה, והיתר צפויים לעזוב את לבנון בתקופה הקרובה. עוד טען הגורם הדיפלומטי כי חיזבאללה הורה למפקדי השטח לעזוב את המדינה מחשש שירדפו אותם אם וכאשר תפורק התשתית הצבאית של הארגון. לחיזבאללה, מיותר לציין, יש כבר תשתית טרור בדרום אמריקה, ובתוך כוח של כמה רבבות מחזיק בסדר כוח של כמה רבבות מחבלים.

צבא בבגדים אזרחיים
האם השינוי המסתמן בלבנון והשיח על החלשת חיזבאללה הוא אמיתי, או סוג של פייק שמטרתו להסיט את תשומת הלב הציבורית מלבנון אחרי המכה הקשה שספג חיזבאללה במלחמה האחרונה? אלוף משנה (בדימוס) ד"ר ז'ק

אירועי יום העצמאות ה-77 למדינת ישראל בהיכל שלמה, תשפ"ה

יום חמישי | ג' באייר התשפ"ה | 1.5.25
 14:00 – 7:00 | המלך ג'ורג' 58, ירושלים

תזמורת הלאדינו הישראלית בניצוחו של
 ד"ר אריאל לזרוס

יהודה כץ והמעגל

שלמה בר

המוזיאון
 לאומנות יהודית

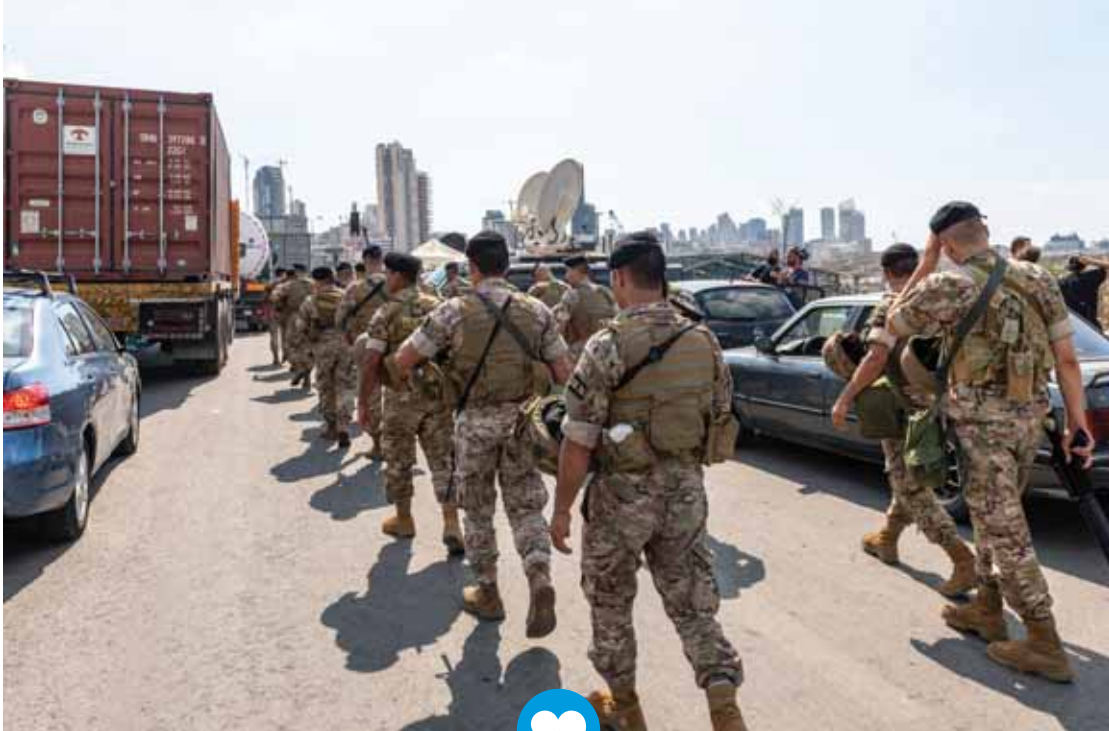
גליה עוז
 קרדיט: יובל חן

אנסמבל קדני "כעת"
 קרדיט: נטשה שחנס

← הרבה מהחיילים באים ממשפחות שיעיות שמחוברות לחיזבאללה. צבא לבנון

צילום: שאטרסטוק

לבנון על הדרך ליציאה מהתבנית של מדינה כושלת - החיבור לערב הסעודית ולאיחוד האמירויות יחד עם חזון טראמפ לארכיטקטורה אזורית חדשה יכול להוביל לשינוי במערכת היחסים בין ישראל ללבנון. זה לא יהיה מייד, אבל יכולה להיות התקדמות על ציר הזמן, ובוודאי אחרי הסכם עם ערב הסעודית זה יכול להתרחב ללבנון ולסוריה.

“אני חושב שבהתייחס למה שקורה בלבנון אנחנו אופטימיים ורואים הבשלה של הישגים מאוד משמעותיים והתפתחויות חיוביות כתוצאה מהצעדים שישראל נקטה ומהמכות שישראל הכתה את חיזבאללה. המהלכים הללו היו טריגר להתפרקות משטר אסד בסוריה, שהיה עורף אקוטי לחיזבאללה ולאיראן. בשפה האסטרטגית ישראל חוללה שינוי מסדר שני, שהוא שינוי של המערכת, להבדיל משינוי מסדר ראשון שנעשה בתוך מערכת קיימת. כתוצאה משבעה באוקטובר ישראל הובילה שורה של מהלכים ואסטרטגיה שיצרו שינוי של כל המערכת האזורית על מבנה הכוח שלה. מדובר בהישג מאוד משמעותי שמעצמות עולמיות לא הצליחו ליצור.”

המציאות המורכבת בלבנון עוד צריכה פרק זמן כדי לבחון את השינויים שמנסה, בפועל או בקריצה, הממשל החדש לעשות. בעוד מערכת הביטחון בוחנת כל צעד וצעד בקפדנות ומכינה את עצמה לכל תרחיש, בישראל היו רוצים להאמין שהפעם, בניגוד לפעמים קודמות, לבנון תרצה מספיק בשינוי כדי להפוך את חיזבאללה לפחות ופחות רלוונטי. עם זאת, הניסיון עם הלבנונים מוביל בדרך כלל לחזרה לנקודת ההתחלה שבה חיזבאללה מצליח לשקם את כוחו. הפעם, נוכח ההישגים הישראליים, זה יהיה הרבה יותר קשה מבעבר, אבל יש במערכת המדינית מי שאופטימיים ומקווים שהשינוי שנוצר באזור יצליח לא רק להביא ביטחון לתושבי הצפון לאורך זמן אלא גם שקט רב שנים. ■

פרופסור קובי מיכאל, מכון משגב: “היעדרו של נסראללה, חולשתו של המנהיג הנוכחי נעים קאסם, והעובדה שיש נחישות של הנשיא עאון, התחזקות של צבא לבנון, הידוק שיתוף הפעולה בין ישראל ולבנון מתחת לשולחן - ומאחורי הקלעים מעורבות אמריקנית עמוקה - מייצרים מומנטום שמגביר את היחלשות חיזבאללה”

צילום: דוברות מכון משגב

בוודאי קיימת, וגם התופעה של השתלטות צבא לבנון על מאגרי אמל"ח של חיזבאללה ודירות מסתור. הזירה הלבנונית מתנהלת אחרת, וזו התפתחות מאוד חיובית שלא ראינו כמוה שנים.”

וגם אם אני נדבק באופטימיות שלך, אל לנו לטעות - לא מדובר בשינוי שמוביל לאהדת ישראל באופן כלשהו?

“תמיד חשוב לחשוש, לא לקבל דבר כמובן מאליה ולא לנוח על זרי הדפנה. יחד עם ארצות הברית, צרפת, סעודיה, איחוד האמירויות ובערוצים החשאיים צריך לעודד את לבנון להמשיך לפעול. ישראל ממשיכה גם להכות את חיזבאללה מדי יום בסיכולים ממוקדים ואינה עוברת לסדר היום על כל הפרה, קלה כבחמורה. זו התנהלות שמחזקת את מגמת ההיחלשות של חיזבאללה.

“אין ספק שאיראן עושה מאמץ גדול כדי למנוע את זה, כי המשך ההיחלשות של חיזבאללה בלבנון יחליש את האיראנים. חיזבאללה היה היהלום בכתר של הפרוקסיו. חשוב לשמור עם האצבע על הדופק ולא לתת למגמה להתהפך.”

אתה רואה את ישראל ולבנון בעידן הנוכחי משיגות נורמליזציה ביניהן, או שאל לנו להגזים?

“אני בהחלט חושב שנורמליזציה עם לבנון אפשרית, ולדעתי טראמפ עובד על כך. עם המגמה של היחלשות חיזבאללה והתבססות המשטר החדש בלבנון, ועלייה של

סלאם, שנבחר לראש הממשלה. גם ממשלת לבנון הנוכחית מרגיזה את חיזבאללה, שלא הוכנס לתוכה בזמן שהמערכת הכלכלית שלו קורסת. כרגע הם מלקקים את הפצעים ומנסים להשתקם.”

שינוי מסדר שני

פרופ' קובי מיכאל, חוקר בכיר במכון משגב ובמכון למחקרי ביטחון לאומי (INSS), דווקא מזהה שינוי של ממש בלבנון וחושב שמדובר בבשורה אמיתית. “מאז בחירתו של הנשיא עאון והמעורבות של צרפת, סעודיה ואיחוד האמירויות, נראה שדברים משתנים בלבנון. בוודאי לאחר מה שקרה בדרום המדינה, משם גורש חיזבאללה. ארגון הטרור מוכה ופגוע. יש לכידות גוברת בקרב העדות האחרות בלבנון שמחלישה עוד יותר את חיזבאללה.”

ישראל מנצלת את המצב הזה?

“היעדרו של נסראללה, חולשתו של המנהיג הנוכחי נעים קאסם והעובדה שיש נחישות של הנשיא עאון, התחזקות של צבא לבנון, הידוק שיתוף הפעולה בין ישראל ולבנון מתחת לשולחן - ומאחורי הקלעים מעורבות אמריקנית עמוקה - מייצרים מומנטום שמגביר את היחלשות חיזבאללה.

“הדיווחים על בריחה של כמה מאות מפקדים בחיזבאללה לדרום אמריקה אמיתיים. המגמה הזאת

חמאס. בתנאים הנוכחיים צבא לבנון לא יעז לפרק את חיזבאללה מנשקו. 60 אחוזים מצבא לבנון הם שיעים שיש להם משפחות בדרום לבנון. אם יפגעו בציבור הזה, שעדיין מזדהה עם חיזבאללה, הדבר עלול להביא למלחמת אזרחים. הנשיא עאון יודע זאת והוא מדבר על החלשת חיזבאללה בדיאלוג. בזמן הזה חיזבאללה אומר שהוא מוכן להתפרק מנשקו אם ישראל תיסוג מלבנון.

“במקביל יש הצעה שכוחות חיזבאללה ישתלבו בצבא לבנון ובעצם ישתלטו עליו. את זה לא מקבל הנשיא הלבנוני וגם האמריקנים. בינתיים הסעודים, הקטארים והאמריקנים מניפים את שוט השיקום ואומרים - רוצים כסף לשיקום? קודם תטפלו בחיזבאללה.”

מה באשר לדיווחים על מחבלים שנמלטים לדרום אמריקה?

“דרום אמריקה הייתה תמיד 'האב' של חיזבאללה והיא מופצצת במחבלים. המסחר של הסמים פורח באזור הזה. אם יש כמה פעילי חיזבאללה שמצאו שם מפלט - זה לא משמעותי. לא מדובר במאות.

“יש שינוי אחד עיקרי בחיזבאללה. עד המלחמה הנוכחית חיזבאללה לא התייעץ עם אף אחד בלבנון, ובעצם הקים מדינה משלו. בגלל המכה שהוא חטף במלחמה, הוא נאלץ לבלוע הרבה צפרדעים. הצפרדע הראשונה היא הנשיא ג'וזף עאון, שחיזבאללה לא רצה, והשנייה - נואף

נריה, קצין מודיעין בכיר לשעבר, יליד לבנון וחוקר בכיר במרכז הירושלמי לענייני חוץ וביטחון, חושב שמדובר בהתנהלות שמשחזרת את העבר בלבנון ולא בשינוי אמיתי וממשי. “אני חושב שאסור לטעות ואסור להתפס לכל מיני דברים שקורים בלבנון. חיזבאללה רחוק מלהתפרק מנשקו, ועושה את כל מה שצריך כדי להכין את הקרקע למקרה שהקרבנות מול ישראל יתחדשו”, אומר נריה.

הוא מוסיף כי “הדבר הכי בולט שהוא עושה בשטח, משום שהוא לא רוצה להופיע כיחידות הצבאיות, הוא הקמת 'פלוגות התנגדות' שמחליפות את הנראות הצבאית של חיזבאללה - אך מדובר ביחידות צבאיות, שמפטרלות ומקיימות את הקשר של חיזבאללה עם הכפרים בדרום לבנון.”

חיזבאללה עדיין נותן את הטון בלבנון באופן כלשהו, למרות חולשתו?

“אסור ליפול למה שהלבנונים משדרים. אכן, הורידו את השלטים של חיזבאללה, של נסראללה ושל חמינאי, אבל לא הגיעו עד לדאחיה בביירות. בדאחיה חיזבאללה הקים מחדש את המחסומים שלו, ואיש לא נכנס לשכונה, כולל נציגי ממשל. יש שם ועדה ביטחונית, ורק איתה דנים על הדברים.

“באחרונה גם נחשפה באירופה רשת חיזבאללה שעסקה ביבוא חלקים להרכבת כטב"מים ללבנון. בחיזבאללה יש מאבק בין שתי קבוצות - אחת של נעים קאסם, שהוא חסר כל יכולת אמיתית ובעד להתפשר ובעד להשתלב במערכת הפוליטית הלבנונית, וישנה הקבוצה שמוביל המחבל וופיק ספא, שאותו לא הצלחנו לחסל במלחמה, והוא נוקט קו נוקשה.”

ומה לגבי המעצר של חוליה שניסתה לפגוע בישראל?

“אנחנו נאחוזים בכל מיני פעילויות של לבנון כולל מעצר החוליה בתחילת השבוע, שבכלל לא הייתה של חיזבאללה, אלא מורכבת מסורים, לבנונים וכנראה גם ממוזיה

חוגגים עצמאות

מעין 2000
הסל המשתלם!

קרב / המבורגר קפוא הרב מחפוד 55- 3	סטייק זוגות / סטייק עם עצם קפוא הרב מחפוד 89.90- לק"ג	חמום מועשר הסידרה המובחרת 400 גר' 20- 2	נקניקות 800 גר' הרב מחפוד 19.90-
פחמים כ-2 ק"ג 20- 2	מנגל + רשת פחמי הלהבה 24.90-	תפו"א לבן / בצל לבן 3.90- לק"ג	נרות נשמה 24 שעות 10- 8
מאגדת קרח נסטלה עשיריה 22- 2	טחינה מסורתית 500 גר' 8.90-	מלפפונים במלח/בחומץ גודל 7/9 10- 2	מרשמלו 150 גר' 10- 2
בירה קורונה 330X6 מ"ל כולל פיקדון 59.80- 2	בירה גולדסטאר / מכבי 7.9 330X6 מ"ל כולל פיקדון 54.80- 2	פינלנדיה 700 מ"ל כולל פיקדון 64.90-	בירה שנידי / מכבי 330X6 מ"ל כולל פיקדון 24.90-
משקה פרינג 1.5 ליטר כולל פיקדון 19.90- 3	קוקה קולה / זירו 330X6 מ"ל כולל פיקדון 39.80- 2	משקה XL 250 מ"ל מוגבל ל-24 יח' ללקוח כולל פיקדון 18- 6	חיטולי האגיס בקניה מעל 100 ש"ח מוגבל ל-3 ללקוח 100- 3
משקה פריגת 1.5 ליטר כולל פיקדון 19.90- 3	נייר מגבת שישייה נקול 20- 2	משקה נביעות + 1.5 ליטר כולל פיקדון 19.90- 3	

המבצעים בסניפים: ירושלים: ים סוף 101 | ים סוף 17 | ירמיהו 2 | חכם שמעון 14 | הילל 14 | שמואל הנביא 35 | בית ישראל 17 | רמת שלמה דרוק 54 | נווה יעקב אביר יעקב 2 | גבעת מרדכי שחל 58 | מרכז כלל אגריפס 40 | הר חוצבים המרפא 1 | גילה יהושע ברחי 2 | מורדות גילה אבנר חי שאקי 27 | רחביה קק"ל 12 | הר חומה מנחם ברש רועי 1 מעלה אדומים: 03 פרי מגדים 19 | קניון קרסו הרנס 31 | 07 הצור 36 | כיכר יהלום 1 שער בנימין: אזור תעשייה פסגת זאב: מאיר גרשון 46 | משה דיין 160 | השישה עשר 39 טבריה: הנשיא וויצמן 65 | מיכאל 7 חריש: טופס 1 | התאנה 19 רכסים: אזור תעשייה מגדל העמק: הית 1 באר שבע: טבנקין 76 | יוחנן הורקנוס (גילת) 1 | ברנפלד 17 בני ברק: גן ורשא רבי עקיבא 94 | סמנת אד"ר העליה השנייה 6 | הרב קוק 5

אזהרה! צריכה מופרזת של אלכוהול מסכנת חיים ומזיקה לבריאות

החברה רשאית להפסיק את המבצע בכל עת | התמונות להמחשה בלבד | הרשת רשאית להגביל כמות המוצר במבצע | יתכן שהמחיר הקודם של המוצרים במבצע שונה מסניף לסניף והוא מוצג בסניף | המבצעים תקפים עבור הברקודים המשתתפים במבצע בלבד | אין כפל מבצעים | המבצע כפוף למלאי/המגוון המוצרים הקיים בכל סניף אין מכירה סייטונאית | מלאי מינימום של 2 יחידות למוצרים שבמבצע שמחירים מעל 50 ש"ח

המבצעים בתוקף: 22.04-03.05.25 כ"ד ניסן עד ה' אייר | ט.ל.ח

←
"אנחנו שומרי הסף
האמיתיים של
מדינת ישראל".
לוחמי האוגדה
בסיום מסע

צילום: דו"צ

אומר ה'.
זה השפיע על קבלת ההחלטה להתמנות
לסמח"ט דווקא בזמן הזה?
"לא. אני הייתי בחו"ל בתקופה שלפני
המלחמה, וחזרתי לארץ לביקור בסוכות
עם כרטיס טיסה חזרה ב-9 באוקטובר,
כשכולנו יודעים מה קרה בסוף יומיים לפני
כן. הבת שלי ניצלה, תודה לא-ל, ממסיבת
הנובה. שני הבנים שלי גויסו מיד לצפון
ולדרום. זה מכניס לפרופורציות. היה לי
ברור שהתגייסות לתפקיד משמעותי
במילואים דווקא עכשיו זאת לא שאלה של
האם, אלא מתי. ברגע שקראו לי בחטיבה
הדרומית חזרתי מיד לפעילות, מבלי
שהשאלה כיצד השירות שלי משפיע על
החיים באזרחות משחקת תפקיד".
ד', החשש מפני הגבלות הטיסה לחו"ל
מקשה על גיוס חיילים לחטיבות החדשות?
"לפי התחושות שלי, לא הייתי אומר
שזה משחק תפקיד יותר מדי. יש המון
אנשים שבאים ורוצים להצטרף לפרויקט
הזה ולהפוך לחיילי מילואים. במשך
שנים לצערי נושאי האלונקה הזאת הלכו
והצטמצמו, ועכשיו צריך להחזיר אותם
חזרה. ראינו שזה לא עובד. אי אפשר
להזניח יותר את הזירות הללו, חייבים עוד
כוח אדם, והציבור מבין את זה. אני רואה
אותו מדי יום מצטרף למשימה החשובה
הזאת. בסוף אנחנו, אלה ששומרים על
הגבולות, אנחנו שומרי הסף האמיתיים של
מדינת ישראל", אומר ד'.

"אי אפשר להתכונן
למלחמה הקודמת"

←
הדברים שאומרים שלושת

אלוף משנה א',
מפקד חטיבת תל חי:
"החשיבות בהבאת
חיילים שחיים בגזרה
היא לא רק בשביל
מהירות התגובה
וההגעה לגזרה בשעת
חירום, אלא גם בשל
ההיכרות איתה.
כשאדם חי במקום
מסוים הוא מכיר
אותו יותר טוב. זה
משהו אינטואיטיבי,
ולא בהכרח משהו
שאפשר להגדיר אותו
במילים"

ייצור מקומי

אוגדה 96 היא הצעירה מבין אוגדות צה"ל בפער גדול, אך ממוצע הגילים של הלוחמים בה הוא דווקא מהגבוהים. כחלק מלקחי שבעה באוקטובר החליט צה"ל על הקמת האוגדה שתעסוק בהגנה על יישובי הספר, כשהיא מתבססת על לוחמי מילואים מקומיים. מפגש מיוחד עם ארבעה ממפקדיה הבכירים

להתבייש בזה שאני מגן על הבית שלי".
ע', תושב קיבוץ אורטל שברמת הגולן, כמו חבריו בדרגי הסמח"טים באוגדה, הוא משרת מילואים ולא איש קבע. לכולם יש עבודות ועסקים באזרחות. ע' הוא חקלאי, דור שלישי לחקלאים. ד', תושב קיבוץ טירת צבי, הוא הבעלים של חוות סוסים טיפולית. את צה"ל עזב לפני 22 שנה כמפקד מחלקה בחטיבת הנח"ל. מאז בשירות המילואים שלו טיפס בדרגות עד לתפקיד סמח"ט, ובפרוץ המלחמה מצא את עצמו סמח"ט חטיבה 12. ה' מתגורר כיום בראשון לציון. הוא מנכ"ל של חברת ניהול פרויקטים בין-לאומיים. בעבורו לאיום בהגבלת תנועה ובצווי מעצר יש השלכות רבות ביותר.
לי זה קרה בפועל. הפעילות שלי בחו"ל הופסקה למשך תקופה לא קצרה משום שאני ישראלי, אפילו לא חייל מילואים. אני אפילו לא ידעתי על זה בחלק לא קטן מהזמן, אבל כן מדובר באירוע משפיע",

חטיבת תל חי אלוף משנה א', ושלשה סמח"טים מהאוגדה: סגנו של א' בתל חי, סגן אלוף ע', סמח"ט חטיבת יורעאלי סגן אלוף ד', וסמח"ט חטיבת נגבה, סגן אלוף ה'. לאור הנחיות צה"ל, ונוכח איומים על רדיפת חיילי מילואים בחו"ל, כולל העמדתם לדין על פשעי מלחמה, לא ניתן בימים אלה לכתוב את שמם המלא.
ההגבלה על פרסום שמם של משרתי מילואים נמצאת במחלוקת, גם בקרב משרתי מילואים בכירים. "אני וחבריי נלחמים כבר 20 שנה על הארץ הזאת. אני לא חושב שיש לנו במה להתבייש, והייתי שמח להופיע בשם שלי, ולא רק באות ע'", אומר סמח"ט תל חי, ע'. "באופן אישי, ואני רואה את זה גם אצל חברים רבים שלי, אנחנו התבררנו מהחששות של מה מותר ומה אסור להגיד. מה שאנחנו עושים הוא גם נכון, גם ראוי, וגם צריך לשמוע אותו בכל מקום. כן, בעיניי מדובר בטעות, ויש כאן גם משהו טיפה מעליב. אני לא צריך

אסף משניות

בתהליך הסקת המסקנות של אירועי 7 באוקטובר הוחלט על הקמת אוגדה מרחבית חדשה, לראשונה זה 30 שנה בצה"ל. מדובר על האוגדה המזרחית, אוגדת מילואים חדשה שתהיה אמונה על הגבול הארוך ביותר שיש לישראל: הגבול המזרחי, ממשולש הגבולות באילת ועד לקצה החרמון.

התפיסה שהובילה להחלטה על הקמתה של האוגדה החדשה ועל מבנה הפעילות שלה, מעידה על הסקת מסקנות רחבת היקף ממחדלי 7 באוקטובר. בפרוץ מלחמת חרבות ברזל יישובי העוטף מצאו עצמם ללא כוחות צבא לידם, לאחר שצה"ל עצמו הפך את צבא היבשה ואת מערך המילואים לגוף קטן יחסית ולא מאומן כנדרש, ושעות רבות חלפו עד שהכוחות הגיעו לעוטף. האוגדה החדשה נועדה למנוע את כל המחבלים הללו. האוגדה אמורה למנות 5 חטיבות שכוח האדם שלהן יגיע במסגרת הגדלת מעגל משרתי המילואים, ולא על חשבון חטיבות מילואים אחרות. לאוגדה הוצבו שתי מטרות על: הראשונה, שהחיילים בה יהיו מהאזור הגאוגרפי שהיא מוצבת בו. לדוגמה, בחטיבת תל חי, שאמונה על הגליל והגולן בדגש על הגבול הסורי, ישרתו חיילי מילואים שמתגוררים באזור. השנייה, טווח ההזנקה של החטיבות לא יהיה שעות ארוכות, שיכולות להגיע אף לימים, אלא במסגרות זמן מיידיות של עד שעתיים לפני כניסה לפעילות.

בימים אלה, כשהאוגדה נמצאת בשלבי הקמה מתקדמים ומתקרבת לשלב המבצעי, ישבנו לשוחח עם מפקד

הלצאות
אחרונה

בואי להוביל שירות לאומי משמעותי באשכולות

הדרכת יהדות

מרכזי תודעה

מסלול

- מרכז תודעה ידע המקדש
- מרכז תודעה נצרים
- מרכז תודעה עפרה

הדרכת טיולים

מרכזי סיור ולימוד

מסלול

- מרכז סיור ולימוד סוסיא
- מרכז סיור ולימוד ציוני דרך
- מרכז סיור ולימוד מדרשת הדרום
- מרכז סיור ולימוד קשת יהונתן
- מרכז סיור ולימוד אורות הגליל
- מרכז סיור ולימוד שער הגיא
- מרכז סיור ולימוד בקעת הירדן
- מרכז סיור ולימוד מדרשת חברון
- מרכז סיור ולימוד שומרון
- מרכז סיור ולימוד כנרת
- מרכז סיור ולימוד בית מוריה

@eshkolot17

אשכולות מרכזי הסיור
והתודעה של ישראל

לפרטים: שקד 058-6600429

www.eshkolot-il.com

← עד שעתיים מהקפצת אמת ועד כניסה ללחימה. לוחמי האוגדה באימון

צילום: דו"צ

שמדובר באנשים מכל חלקי האוכלוסייה ובכל הגילים. דתיים וחילונים, ימנים ושמאלנים, אנשים שלפני שנה ושנתיים השתחררו מצה"ל, ומשום מה הוחלט לא לצרף אותם למערך המילואים, ובני 35 ומעלה שהיו בפטור. הבנת החשיבות של האוגדה ושל השירות הזה חוצת מגזרים, חוצת עמדות פוליטיות וחוצת גילים. כולם חיים ביחד, כולם משרתים יחד, וכן, גם מתווכחים יחד. כמו שצריך להיות, וכמו שבמשך שנים ידענו להתנהל. זה מקור גדול מאוד לתקווה".

אתה מדבר על אנשים בני 35 ו־40 שמתגייסים מחדש. הם יכולים להיות לוחמים? הרי רמת הכשירות שלהם שונה מאוד משל לוחמים צעירים בשנות ה־20 שלהם.

"יש לנו מדדים מאוד ברורים בקביעה מי יכול להיות לוחם ומי לא. יש מבחני כשירות אחידים שצריך לעבור, והגיל הוא לא פקטור בהחלטה אם אותו אדם עבר את המבחנים או לא. יכול להיות אדם בן 25 שלא יעבור את המבחנים, ואדם בן 40 שיעבור אותם, והכול במדדים אובייקטיביים. מי שלא מתאים ללחימה, אנחנו מנסים למצוא לו תפקיד אחר, מתוך הבנה שישנם הרבה תפקידים חשובים מאוד בחטיבה, לא כולם תפקידי לחימה. רק בודדים לא מתאימים כלל".

כאמור, מטרתה העיקרית של האוגדה היא התמודדות מול איומים שעד היום בצה"ל בפרט ובמערכת הביטחון בכלל, לא ייחסו להם חשיבות מרובה, כשהדגש הוא הגבול הירדני. מרבית הציבור הישראלי כלל לא הכיר את האיום ממזרח, ורק לאחרונה מתחיל להיחשף אליו. עבור ד', שגר כל חייו באזור, לא מדובר באיום חדש, אלא בנושא שהוא ושכניו מכירים מקרוב שנים ארוכות.

"זה שינוי תפיסה במערכת הצה"לית, אבל כתושב זה משהו שגדלנו עליו. אני תושב דור שלישי פה, ואשתי גם. הסבים והסבתות שלנו סבלו מהיתקלויות מול הלגיון הירדני ונאלצו לחסל מחבלים כבר לפני עשורים. אומנם החיים כיום הם לא זהים לאלו שבעבר, אבל גם לנו יש אתגרים רבים במישור הזה. מבחינתי זה לא איום שמתגבש, אלא איום חי, קיים ובעוט, בין שמדובר במבריחים, במסתננים ובין בשאר ענפי הפעילות. גם כשהתגייסתי בשנת 99' והייתי יוצא שבתות הביתה, הייתי על הגדר בשמירות כי היו חדירות מחבלים", אומר ד'.

איך אתה מסביר את העובדה שהציבור הישראלי לא מכיר את האיום הזה, אף שהוא קיים שנים ארוכות?

"זה קשור להרבה מאוד דברים. קודם כול, זה לא צף ועולה בחדשות. כשלא מדברים על זה, איך מי שלא חי במקום יוכל לדעת על כך? צריך לומר, לאורך השנים היו איומים הרבה יותר קריטיים בהיקפם שתפסו את השיח הציבורי, ואני יכול להבין את זה. אבל אנחנו כבני המקום מעולם לא חיינו באשליות וידענו בדיוק מול מה אנחנו מתמודדים יום יום. זה גם היתרון של החטיבות החדשות שמתבססות על בני המקום, שיודעים בדיוק מה האיומים ומה הסכנות שאנחנו צריכים להתמודד איתן, כי אנחנו חווים אותן על בשרנו כבר שנים ארוכות". ■

סגן אלוף ע', סגן מפקד חטיבת יזרעאלי: "יש אתגר גדול בהבאת כוח האדם לאוגדה, כי הרצון שלנו הוא לא לקחת חיילים מחטיבות אחרות או ממערכים אחרים, כמו כיתות כוננות, הגמ"רים וכן הלאה. ובמקביל לכך אנחנו רוצים להביא אנשים שחיים בגזרות הללו. מדובר בקהל חופף. נאהב את זה או לא, בפריפריה יש יותר משרתי מילואים"

פעילים. מדובר בעיקר במפקדים שאין להם תפקיד, אז הם לא מגיעים ליחידות האם שלהם, ואותם אנחנו מושכים אלינו. כשנמצא את שלושת המקורות הללו, נצטרך לפנות למקורות חדשים".

"יש אתגר גדול בהבאת כוח האדם לאוגדה", אומר ע', "כי הרצון שלנו הוא לא לקחת חיילים מחטיבות אחרות או ממערכים אחרים, כמו כיתות כוננות, הגמ"רים וכן הלאה. ובמקביל לכך אנחנו רוצים להביא אנשים שחיים בגזרות הללו".

למה שני הרציונות מתנגשים זה בזה?
"כי מדובר בקהל חופף. נאהב את זה או לא, בפריפריה יש יותר משרתי מילואים. בטח אם מרחיבים את המעגל לכיתות כוננות. אבל אנחנו רואים פה שינוי גדול, ועוד ועוד אנשים מגיעים להתגייס. כאשר אתה שומע את הסיבות לכך, אתה מבין שמדובר באנשים ערכיים מהמעלה הראשונה. אמירות כמו לא יכולנו להישאר יותר בבית או אנחנו חייבים לשמור על הבית שלנו נשמעות שוב ושוב".

איך אתה מסביר את זה?
"אני יכול להגיד לך מה אני הבנתי באופן אישי, ואני מרגיש שרבים הבינו את זה גם כן. גורלנו נמצא בידיים שלנו, ולא של אף אחד אחר. אנחנו לא יכולים לסמוך על חברינו שמעבר לים שייגנו על הבית שלנו. כוחות בין־לאומיים לא באמת שווים יותר מזי. ראינו כמה מוצלחים הם היו בלבנון, ביהודה ושומרון וכמוכן באסון שקרה לנו בדרום. בסוף יותר ויותר מאיתנו מבינים שאם אנחנו לא נגן על הבית שלנו, על המדינה שלנו, אף אחד לא יעשה זאת במקומו. זאת הבנה שאני הולך לישון איתה כל לילה וקם איתה כל בוקר".

"בהתחלה ניסיתי לפלח מי האנשים שמגיעים להתגייס", אומר ה'. "האם יש להם מכנה משותף או לא. ובעשרות הראשונים אולי היה אפשר להצביע על מכנה משותף, אבל מהר מאוד הבנתי

עשתה במשך שנים.
"אין ספק שאנחנו כל הזמן עם עין פקוחה לנעשה בסוריה. כרגע המצב יחסית רגוע, אבל בשנייה הוא יכול להתהפך. גם בלבנון הראשונה, כשכבשנו חלקים מדרום המדינה, זרקו עלינו אורז, ותוך כמה חודשים האורז התחלף במטעני חבלה. גם בסוריה יכול לקרות אותו דבר, וגם אם כרגע אנחנו שולטים בגזרה ללא מאמץ מיוחד, בן לילה המצב יכול להתהפך ולהפוך לאזור לחימה על מלא ליד תושבים", אומר א'.

לחטיבה יהיו כלים להתמודד עם האיום הזה? בסוף אתם חטיבת מילואים בהקמה.
"זאת המטרה. צריך לזכור שחטיבה היא לא דבר שנבנה בן לילה, וגם לא בחודש. וזה נכון על אחת כמה וכמה לגבי חטיבות מילואים. לצד זה, בהיבט של הזמינות יש לחטיבת מילואים יתרון, שכן הסדיר לא יושב ומחכה להפעלה. תמיד יש לו משימה כלשהי. הדינמיקה היא שמגייסים כוח מילואים שיחליף את הסדיר שנמצא במשימה אחרת, ואז הסדיר מגיע לגזרה. זה תהליך שלוקח במקרה הטוב כמה שעות, לעיתים כמה ימים. כוח מילואים, במיוחד אם החיילים גרים בגזרה, יכול להגיע הרבה יותר מהר".

לשם כך צריך כוח אדם רב. מאיפה הוא אמור להגיע? הרי אנחנו יודעים שגם ככה חסרים לצה"ל אלפי לוחמים.
"הכוונה היא להגדיל את העוגה, ולא למשוך חיילים ממקום אחד למקום אחר. אנחנו פנינו לחיילים בגילי המילואים, אבל במסגרת בניית הצבא בעבר הם קיבלו פטור, ובעצם החזרנו אותם לשירות. חלק לא קטן מהם פנה אלינו בשביל לחזור לשירות. מקור אחר יהיה באמצעות העלאת גיל המילואים, זה יביא עוד חיילי מילואים ויוסיף לסד"כ. מקור שלישי הם אנשי מילואים שכבר כמעט ולא קוראים להם, למרות שהם משרתי מילואים

ולהגיד שאנחנו מתכוונים למלחמה הבאה. אחרי מלחמת יום כיפור בנו את צה"ל מחדש, אבל כדי להתמודד עם טנקים מצריים וסוריים. רק שמאז, למעט אירוע חריג פה ושם, כוחות צה"ל לא נאלצו להתמודד מול צבאות מצרים וסוריה. במקום זאת נאלצנו להתמודד בגזרות אחרות ועם אופי לחימה אחר, ולזה לא היינו ערוכים. בכל פעם שהסקנו מסקנות, למעשה לא נערכנו למלחמה הבאה. הפעם עובדים אחרת. מבינים שהאיומים הם לא בהכרח מה שהכנו, ולא בהכרח מהגזרות שהכנו עד היום. כך למשל אנחנו מבינים שמהחזית המזרחית, לכל אורכה, יש איומים כבדי משקל על ישראל".

עד כמה מדובר באיומים שונים? הרי כבר שנים ישנן הברחות אמצעי לחימה וגם מסתננים דרך הגבול הירדני. מי טיפל בזה עד היום?

"האיום שאנחנו מדברים עליו הוא לא רק הברחות נשק, אלא דברים הרבה יותר חמורים. מדובר על תמונת מראה של מה שהתרחש בעוטף ב־7 באוקטובר. באותה מתקפת פתע לא הייתה נקודה בגבול שלא היה כוח של האויב שתקף בה. הרעיון היה לאתגר את מערכות ההגנה שלנו, והם הצליחו בצורה מזעזעת. אנחנו מבינים שמול ניסיונות כאלה אנחנו נצטרך להתמודד, ואנחנו בונים את צה"ל כדי להתמודד מול תרחיש הייחוס הזה. זאת המחשבה שעומדת מאחורי הקמת האוגדה המזרחית".

להגדיל את העוגה

כאמור, חטיבת תל חי מופקדת על הגבול המערוער ביותר שיש כרגע לישראל, הגבול הסורי. מאבקי השליטה על המרחב הסורי בעידן פוסט־אסד לא עוצרים לרגע, כאשר טורקיה מנסה לתפוס שליטה רחבה יותר ויותר, כפי שאיראן

הסמך"טים מקבלים משנה תוקף כשמסתכלים במבט־על, ומתארים את האתגרים והמשימות של כל אחת מהחטיבות באוגדה החדשה. חטיבת נגבה נפרסת על השטח הארוך ביותר, מים המלח ועד לאילת, אך היא מגיעה גם ליישובי העוטף. חטיבת יזרעאלי אמונה על אזור עמק המעיינות והגליל המזרחי והמערבי, לאורך חלקים נרחבים מהגבול עם ירדן. מדובר בגבול שבמשך שנים תפס מקום נמוך למדי בסדרי העדיפויות של צה"ל, שלא בצדק. בעקבות המלחמה התקבלה בצה"ל ההבנה כי את אותה פלישה שהתבצעה מרצועת עזה לעבר יישובי העוטף ניתן יהיה לבצע גם דרך ירדן, בשל ההגנות החלקיות שיש בגבול הזה. אלא שכאן יהיה מדובר בפלישה לכל אורכה של מדינת ישראל, כאשר אפשרויות המילוט של המחבלים לא נעצרות במנהרות חמאס, אלא חוצות את כל העולם הערבי והאסלאמי, כולל איראן. חטיבת תל חי אחראית על האזור הנפיץ ביותר, והמערוער ביטחונית ביותר, והוא הגזרה הסורית. מלבד שלוש החטיבות הללו ישנן שתי חטיבות נוספות, חטיבת יהונתן וחטיבת אורי.

"כל מה שאנחנו עושים בתהליכי הקמת האוגדה החדשה הוא חלק מלקחי 7 באוקטובר. הצבא הבין שיש לחשוב מחדש על שורה של הנחות יסוד שהובילו את תפיסת הביטחון של מדינת ישראל", אומר מפקד חטיבת תל חי, אלוף משנה א'.

מהן אותן הנחות יסוד?
"יש כמה דוגמאות. אחת הבולטות שבהן היא סד"כ שיכול להגיע במהירות לגזרה. מדובר בשינוי דרמטי שכולל שינוי תפיסה רחב של צה"ל. זה אומר שהימ"חים (יחידות מחסני חירום) צריכים להיות קרובים יותר לגזרות. זה אומר שחלק מהציוד נמצא בכלל אצל המילואימנים, כך שבמקרי חירום לא תמיד הם יצטרכו ללכת לימ"חים, וזה גם אומר שהחיילים בכל גזרה צריכים לבוא מהאזור. זה גם מוביל לשינוי תפיסה נוסף. החשיבות בהבאת חיילים שחיים בגזרה היא לא רק בשביל מהירות התגובה וההגעה לגזרה בשעת חירום, אלא גם בשל ההיכרות איתה. כשאדם חי במקום מסוים הוא מכיר אותו יותר טוב. זה משהו אינטואיטיבי, ולא בהכרח משהו שאפשר להגדיר אותו במילים. בסוף, לכוך מפתיע תמיד יש יתרון, אבל הדרך שלך לבלום אותו בנויה רבות על יתרון שיש לך ולו אין: היכרות צמודה עם הקרקע. הנחת היסוד הנוספת שהשתנתה זה האיום שמולו אנחנו מתמודדים".

כיום מהו האיום שאתם מתכוונים אליו, ולמעשה הוקמתם בעבורו?
"האיומים שמגיעים מהגבול המזרחי. אחד הדברים שהבנו מהמלחמה זה שאי אפשר יותר להתכונן למלחמה הקודמת

ממשבר לתקווה

לציון 11 שנים לכטירתו של חתן פרס ישראל
ומייסד מכון פוירשטיין,
נקיים יום עיון לזכרו ולכבודו של
**פרופ'
ראובן פוירשטיין**

**יום רביעי 07.05.25 | ט' באייר תשפ"ה
מכון פוירשטיין דיסקין 17**

הערב יעסוק בנושא המשבר והתקווה,
אבן יסוד בתפיסתו החינוכית והטיפולית
של פרופ' פוירשטיין.

17:30 - 21:00

קבלת פנים

הרב ד"ר רפי פוירשטיין
'משולש התקווה'

חתן פרס ישראל, **פרופ' משה אידל**
תקווה

גב' חוה דרדיק פוירשטיין
מהיכן שואבים את התקווה?
שיח מטפלים-מטופלים

גב' איריס חיים
באור ולא בבור,
סיפורו של יותם חיים ז"ל

מספר המקומות מוגבל

רשת מרכזי שיקום לפוסט-טראומה: ירושלים - ראש"צ - שדרות - באר שבע

אשרד

תלפיות - הבית שלך לשנת השבתון

**מורים בשבתון? מחפשים לימודי תעודה
שמוכרים גם לגמול השתלמות?**

הצטרפו אלינו כבר עכשיו
ובחרו את הקורסים בהם תרצו לקחת חלק
בשנת השבתון.

AI וטכנופדגוגיה
בהנחיית: מר שלמה זלביץ

מוכנות לכיתה א'
בהנחיית: ד"ר יפית מורדוף

אימון הפרעות קשב
בהנחיית: גב' דנה קינד

**אימון קוגניטיבי
התנהגותי**
בהנחיית: גב' דנה קינד

הוראה מתקנת
בהנחיית: יפית מורדוף

הנחיית הורים
בהנחיית: גב' דנה קינד

NLP ברוח היהדות
בהנחיית: גב' צביה ברונשטיין

**CBT כלים יישומיים
בהוראה**
בהנחיית: ד"ר אורי נויבירט

**ניתוח התנהגות יישומי
בהתאם להנחיות ABAI**
בהנחיית ד"ר שלומית זילברנגל
(לימודים פרונטליים)

מיינדפולנס
בהנחיית גב' עינת אייל

פתוח
לקהל הרחב

לימודים
בזום

מימון מלא של
קרן ההשתלמות

תלפיות
המכללה האקדמית לחינוך בחולון

מרכז ייעוץ והרשמה:

rishum@talpiot.ac.il

1-800-071-500

www.talpiot.ac.il

054-9656631

← ידע נרחב בעולם התורה, ההלכה והמעשה. ראש ישיבת 'כסא רחמים' רחמים' ומוסדותיה הרב מאיר ניסים מאזוז זצ"ל

צילום: עזרא טרבלסי

גדלותו התורנית של הרב מאזוז הייתה לשם דבר. "היה אפשר לראות את זה בשיעורים השבועיים שלו. הייתה לו בקיאות בכל עניין", מציין בהערכה הרב טרבלסי. "מעבר לגדלות בספרי ש"ס ובפוסקים, הרב היה בקיא באסטרולוגיה, מתמטיקה והיסטוריה. היה לו זיכרון פנומנלי. בשיעורים שלו הוא ידע לשלב גם דוגמאות מחיי היומיום וגם אנקדוטות היסטוריות מרתקות. ברוך השם בעם ישראל יש הרבה רבנים בעלי ידע בתורה ובהלכה, אבל היכולת להתאים את הלימוד בצורה מסקרנת ונעימה לאון הייתה מיוחדת אצלו. את העלונים שיצאו מתוך השיעורים הוא הגיה בעצמו וביקש לשמור על השפה המדויקת שאמר בשיעור, בשכתוב מדויק ואותנטי. לא לחינם היה לעלון ביקוש עצום".

הרב מאזוז נולד בי"ג בניסן תש"ה בתוניס, בן לרב מצליח מאזוז הי"ד, מראשי יהדות תוניסיה ומייסד ישיבת 'כסא רחמים'. אומנם הרב מאיר ניסים מאזוז היה ידוע בהשקפותיו הימניות הבלתי מתפשרות, אך הוא עלה ארצה מתוניסיה רק בשנת תשל"א, לאחר רצח אביו בידי מחבל מוסלמי בשו בו לביתו מתפילת שחרית. "הוא דגל בגישה שעדיף להישאר חרדי בחוץ לארץ, מאשר לעלות לארץ ולהישאב לאורחות מתקדמות. הרצח של האבא זעזע את המשפחה, עד שעזבו הכול ועלו ארצה". למעשה, הקמת הישיבה בבני ברק נועדה להמשיך את הישיבה שהקים אביו בתוניסיה. "אחרי הרצח, הבנים ראו בהקמת הישיבה מעין צוואה להמשיך את מורשתו, בדרך שבה לימד, בעיקר גמרא והלכה. הקמת הישיבה בבני ברק, אף שלא הייתה ריכוז חרדי־ספרדי באותם ימים, הגיעה בעקבות הרב שמואל

הרב ששון טרבלסי, נאמנו של הרב מאזוז: "היה אפשר לראות את גדלותו התורנית בשיעורים השבועיים שלו. הייתה לו בקיאות בכל עניין. מעבר לגדלות בספרי ש"ס ופוסקים, הרב היה בקיא באסטרולוגיה, מתמטיקה והיסטוריה. היה לו זיכרון פנומנלי. בשיעורים שלו הוא ידע לשלב גם דוגמאות מחיי היומיום וגם אנקדוטות היסטוריות מרתקות"

"עמוד האש שמאיר לפנינו"

ראש מוסדות 'כסא רחמים' הרב מאיר ניסים מאזוז, שהיה מגדולי הרבנים של עולם התורה הספרדי, הלך לעולמו בשבת האחרונה. רבבות ליוו אותו בדרכו האחרונה ← ידענותו וגדלותו בתורה היו לשם דבר, והוא הותיר אחריו מורשת רוחנית וספרותית עצומה בהיקפה ← הרב מאזוז היה ידוע בעמדותיו הניציות הבלתי מתפשרות, ומעולם לא היסס להשמיע את דעתו הנחרצת בשלל נושאים מדיניים שעל הפרק, גם אם הייתה בניגוד לעמדת רבנים אחרים

בהתאם לכך, בניגוד לשיבות אחרות שבהן סדר צהריים מוקדש ללימודי גמרא בבקיות, בישיבת 'כסא רחמים' סדר צהריים מוקדש ללימודי הלכה בעיון. "אם למשל בבוקר התלמידים למדו מסכת שבת, בצהריים הם ילמדו הלכות שבת. התפיסה שלו הייתה שמעבר ללימוד הגמרא, חשוב לדעת את ההלכה הפשוטה".

התורני. היה לו חשוב שילמדו בישיבה את התורה של חכמי צפון אפריקה ואת צורת הלימוד שלהם. כך למשל בכל הכיתות יש שיעור יומי שבו אחד התלמידים מכין ומוביל את השיעור, במטרה להגיע לעומקם של דברים". כמו כן הרב מאזוז השתדל במיוחד שהלימוד בישיבה יהיה אליבא דהלכתא.

יוסף ארנפלד

אבל כבד נפל על עולם התורה הספרדי עם היוודע דבר פטירתו של הרב מאיר מאזוז זצ"ל, ראש ישיבת 'כסא רחמים' ומוסדותיה וממנהיגי הציבור הספרדי בישראל. בן 80 היה במוותו. רבבות ליוו אותו בדרכו האחרונה אל בית העלמין פוניבז' בבני ברק, שם נקבר סמוך לרעייתו. בשל מנהגי חודש ניסן ובשל צוואתו לא נערכו הספדים, ובמקום זאת נשאו רבנים דברי התעוררות ופרידה. הלוויה אף הועברה בשידור חי בכלי תקשורת רבים, כולל של המגזר הדתי־לאומי, לצד הספדים כמעט בכל קצות החברה הישראלית. ראש הממשלה בנימין נתניהו מסר: "אני דואב עמוקות עם רבים מאוד בעם על פטירתו של הרב מאיר מאזוז זצ"ל, מגדולי התורה בדורנו, ראש ישיבת 'כסא רחמים' ומעמודי התווך של עולם ההלכה והמסורת של יהדות ספרד. זכותי להיפגש ולשוחח עם הרב מאזוז, ותמיד התרשמתי מחוכמתו, מתבוננתו ומצניעותו. הרב מאזוז נשא בגאון את מורשת יהדות תוניסיה, והעמיד דורות של תלמידים שממשיכים את דרכו".

מפעל חייו היה הישיבה ומוסדותיה

אף שחלק מהציבור התוודע אל הרב מאזוז עם תחילת מעורבותו בשדה הפוליטי, הרב ששון טרבלסי, נאמנו של הרב מאזוז, מרגיש בשיחה עם 'בשבע' כי עיקר מפעל חייו היה ישיבת 'כסא רחמים' ומוסדותיה. "ישיבה שלומדים בה גם נביא, דקדוק, תיקון סופרים, פרשנים של חכמי ספרד. הוא שם דגש על הצד העדתי במובן

www.arievents.co.il

בס"ד

חדש בבאר שבע!

אולמי ארי

מנת ברית

כשרות
בד"ץ

160 החל מ-

עד
550
איש

חפשו אותנו ב - f @

050-8633101

צבי טאוב 6, ק.יהודית

**3 ימים
אחרונים**

עד 60% הנחה

עד 12 תשלומים

שו"ת בר אילן במחיר מיוחד!

יריד הספרים הגדול בעולם
כ"ב - כ"ט בניסן • 20-27.4

**עם
הספר
מה: תחזק
ומתחדש**

עשרות
ספרים
חדשים!

רחוב הרב מימון 1 ירושלים, א' - ה' 10:00 - 22:00,
מוקד הזמנות: ו' 10:00 - 13:00, מוצ"ש 21:30 עד חצות

www.mosadharavkook.com
m@mosadharavkook.com

02-6515592

תנ"ך • ראשונים • רמב"ם • הלכה • הגות • חסידות • ספרי עזר • אישים • קבלה • תפילה • חגים

←
"הוא היה איש אמת שלא ירא מפני איש". רבבות במסע הלוויה השבוע בבני ברק

צילום: חיים גולדברג פלאש 90

←
עידן, שעבד באותם ימים בסוכנות היהודית, עזר להם להיקלט בארץ ומיקם את הישיבה בפאתי העיר, הוא משחזר.

"אין ספק שהרצח הקשה של אביו חידד את ההשקפה שלו. הוא היה ימני ואפילו קיצוני בדעות הימניות שלו", קובע הרב טרבלסי. "הוא עמד בקשר הדוק ואישי עם הרב עובדיה יוסף זצ"ל והעריך אותו כגאון בתורה, מרא דאתרא שקובע ומוביל, אבל כשהגיעו הסכמי אוסלו, הוא יצא נגדם בתוקף, למרות הקשר שלו עם הרב עובדיה. הוא התבטל כלפיו כמעט בכל נושא, חוץ מאשר בנושא ארץ ישראל. הוא כתב לו מכתבים ובהם ביקש שישקול שנית את העניין, וכמעט בכל פורום התבטא קשות נגד ההסכמים".

במהלך ההלוויה העיד על כך גם בנו יחידו הרב גדעון מאזוז בהספדו: "מאהבת ישראל הגדולה שבערה בך, אתה היחיד שבזמן הסכמי אוסלו האומללים אמרת לי בוז הלשון: 'אתה עוד תראה כמה דם של אלפים יישפך מעם ישראל'. בזמנו פרסמתי את הדעה שלך בעיתונות, זה מה שיכולתי לעשות. כמה שצדקת אבא, וחבל שצדקת. אם לא היית צודק, היית שמוח, אבל לצערנו הרב צדקת. אני מקווה שהשנה וחצי האחרונות יהיו הסוף והקץ לכל צרותינו".

על אף הגדלות התורנית שלו, אחרי פטירת הרב עובדיה הרב מאזוז לא הוכתר כמרח. "הרב מאזוז ברח מכבוד כל עוד נפשו בו", מסביר הרב טרבלסי. "רוצע לו להשתלב בהנהגה של מועצת חכמי התורה, אבל הוא סירב. ייתכן שהוא לא רצה להרגיש מחויבות שתגרום לו אי נוחות בהבעת דעה כזאת או אחרת. הוא העדיף להיות עצמאי וללכת עם האמת שלו. הוא לא חשב פעמיים".

האמת שלו היא שהובילה אותו גם כששימש מנהיגה הרוחני של מפלגת יחד, שהוקמה לקראת הבחירות של 2015. "זה לא היה מול ש"ס", הוא מאבחן. "הרעיון המקורי היה הרצון להביא את העם שבשדות להצביע בעבור אינטרסים חרדיים. זאת הייתה המטרה הושרשית, הפוליטיקה גלגלה את זה למקום אחר". אלי ישי, שעמד בראש מפלגת יחד באותם ימים, מוסיף אף הוא בשיחה עם 'בשבע' כי "הרב מאזוז הלך על זה, כי הוא ראה שגם ש"ס וגם יחד זה להגדיל תורה ולהאדירה. הוא ראה שזאת דרך נכונה להמשיך את המורשת של הרב עובדיה ולשמור על הימין כמובן", ומבקש שלא להרחיב בעניין. בין אלי ישי, שאף מחזיק בתואר יושב ראש מפלגת ש"ס לשעבר, לבין הרב מאזוז שורה היכרות ארוכת שנים. "כבר כשהגיע

אלי ישי, יושב ראש מפלגת ש"ס לשעבר: "נתניהו התקשר אליי בחצות הלילה, וסיפר שהאמריקנים בלחץ. הוא ביקש שנכריז על הקפאת בנייה בירושלים. כשהרב מאזוז שמע על כך הוא נחרד. זה היה אחד המפגשים הכי מרגשים שהיו לנו. הוא זעק מקירות ליבו ובכה 'שלא יעשו את הדבר הזה'. לא היו אצלו משחקים פוליטיים. זה היה מעומק הלב"

הלב".

אליבא דיש, המורשת העיקרית שהרב מאזוז השאיר אחריו היא הקמת דור של מורי הוראה, העיון הספרדי, שיטת הפסיקה, דרך הלימוד וכמובן האמת והענווה הגדולה שהיו לו. "הוא השאיר אחריו מורשת מופלאה של יהדות ספרד המעטירה. הידע שלו ושיטת הלימוד שלו תופסים כיום מקום חשוב בעולם התורה". יחד עם זאת, ישי מציין את הפשטות והעממיות שאפיינו את הרב מאזוז. "הוא היה מתיחס ועונה לכל אחד. היה לו זיכרון נדיר ביותר. הוא היה מזכיר לי דברים שאמרת לי לפני שנים עם התאריך המדויק, דברים שאפילו אני לא זכרתי. היו באים אליו עם שאלות מסובכות, והוא על המקום היה עונה עם מראי מקומות".

ראש ישיבה ואב רחום לתלמידיו

איתו אחרי התפילה. "כשהחלטתי להתמודד לכנסת, התייעצתי איתו על הדרך, והוא תמך בי בתהליך. כשנכנסתי לכנסת התדירות פחתה, כי כבר לא הייתי מגיע לאזור יותר מדי, אבל מפעם לפעם, בהזדמנויות שהייתי יכול להיכנס אליו, הייתי מגיע, מדבר איתו, שומע ממנו מה דעתו", הוא משתף.

"הכאב שהוא עזב אותנו גדול, אבל התורה שלו והדרך שלו ימשיכו להאיר אותנו", הוא מבקש להתנחם. "ההנהגה שלו לא הייתה ללמד אותך, להאכיל אותך בכפית, אלא ללמד אותך איך לחשוב, מה קשה לרש", איך ללמוד, איך לקבל החלטה, איך לכתוב שאלה ותשובה. התלמידים של הרב מאזוז הם לא קהילה חסידיית שמסתופפת סביב האדמו"ר, אלא רוכשים את הכלים להנהגה ויוצאים פורצים החוצה ומנהיגים קהילות בכל הארץ. הוא עמוד האש שעדיין מאיר לפנינו. אלו דברים שאין במקומות אחרים. זו ישיבה שבה לומדים על חוכמת העיבור, דקדוק, לשון, תנ"ך ופיוטים, וכשמגיעים בגמרא לסוגיות מתמטיות, הרב יודע להסביר שזה בעצם משפט פיתגורס".

על תמיכת הרב מאזוז בהתמודדותו לכנסת במסגרת רשימת הליכוד, מפלגה שאינה דתית או חרדית, מסביר קרעי כי "עמדתו הייתה שאנשים יראי שמיים, אוהבי תורה ושומרי מסורת צריכים להיכנס לכל מקום. לא להשאיר את הזירה לאחרים. אפשר לראות מה שקורה היום באקלים הפוליטי במדינת ישראל, יש מוסדות שלא הצלחנו לחזור אליהם כמעט; התקשורת, מערכת המשפט, האקדמיה, התרבות. לאט לאט אנחנו נכנסים בכוח, והם נאבקים על חייהם. אבל תאר לך שאנשים טובים, אנשים שחושבים אחרת, היו נכנסים לכל המקומות האלה - לא הייתה לנו מלחמה

עם שלטון צללים שלא מוכן לקבל את ההכרעה הדמוקרטית של העם, כי גם בתוכו היינו שזורים, גם דתיים, גם ימנים, גם שמאלנים", הוא מתאר את הרציונל. "בעומק המחשבה שלו, הרב הבין שזה דבר נפלא, שנהיה שזורים בכל מקום. בכל מיני סוגיות אני מביא את ההשקפה התורנית שלמדתי בבית אבי ובישיבה. כשמדברים על חוק הגיוס למשל, אני אומר שאפשר להתווכח, אבל צריך לזכור את המורשת שלנו, עומדות היו רגלינו במלחמה, בזכות שעריך ירושלים שעוסקים בתורה. זה צריך ללוות אותנו כשאנחנו מדברים על סוגיות שנוגעות לאורח החיים של ציבורים שלמים במדינת ישראל. זאת המורשת שלקחתי מהרב".

אחד הכלים המהותיים שקיבל קרעי מהרב מאזוז הוא ללמוד איך לקבל החלטות. "בעשייה הציבורית לפעמים שואלים אותי, שאלת את הרב? הרב אמר לך לעשות ככה? הרב לימד אותי את ההשקפה ונתן לי את הכלים. אף פעם לא שמעתי ממנו ביקורת שעשיתי משהו לא בסדר. הוא היה אומר לי, 60 יועצים יהיו לך, אבל בסוף תשמע בקול עצמך. האחריות היא שלך. למדתי אצלו איך יהודי שומר תורה ומצוות צריך לקבל החלטות, שלא לחשוב שהרב זה אורים ותומים. גם כשהיו באים אליו ומבקשים ברכה, הוא לא היה מברך בקלות אלא אומר, תתפלל לקדוש ברוך הוא, הוא מקור הברכה, מה אתה צריך אותי?".

בניגוד לרוב הרבנים החרדים הספרדיים, שמאוגדים תחת ש"ס, הרב מאזוז היה עצמאי. "שנים ארוכות הוא היה קרוב מאוד לרב עובדיה יוסף זצ"ל ויחד עם תנועת ש"ס, אבל אחרי פטירת הרב עובדיה הדרכים נפרדו", הוא מדייק. "האמירה שלו הייתה לבחור בכאלו שיפעלו למען החלשים ולמען לומדי התורה. כשפניתי לאנשים בבקשה להתפקד בשבילי לליכוד, שאלתי אותו אם מותר לשלם על כך ממעשר כספים. הוא ענה לי: 'אם בתפקיד שלך אתה הולך לעזור לחלשים, להרים את קרן התורה ולפעול למען לומדי תורה, אוכלוסיות חלשות, רעבים, יתומים ואלמנות, אז יש מצווה בדרך שלך, ומי שעוזר לך יכול לשלם גם ממעשר. דעתו הייתה שצריך להתעורר ולהיות חלק מכל שדרת העם היהודי, לא להתכנס בתוך עצמנו, להאיר את מה שיש לנו ולתת לאחרים, אם זה בפיוטים, ואם זה בקריאת התורה, במבטא, בלימוד או בהשקפה. בכל דבר שאנחנו יכולים צריך לתת", הוא מוסיף. "הרב היה איש אמת, שלא ירא מפני איש. הוא היה אומר את הדברים עם שכל ישר. הוא הבין שהאויבים מסביבנו רוצים לכלותנו ואי אפשר להישאר אידישים. אי אפשר לומר בוא ניתן להם מתנות, בוא נסתלק מחבלי ארצנו כדי לרצות אותם, הם רוצים להשמיד אותנו. אלה דברים שהיו ברורים אצלו. הוא אמר את הדברים בצורה פשוטה אך ברורה, ובכל דבר הוא צדק. הוא יצא נגד הסכמי אוסלו ויצא בחריפות נגד הגירוש מגוש קטיף, ובכל פעם שהיה משהו שניסה ללכת ולהתרפס ולהיכנע, הוא יצא נגדו בלי לחשוש. הייתה לו גאווה יהודית שלא מנסה לרצות ולהתרפס בפני אף אחד. הוא היה איש אמת, זה הדבר שהכי אפיין אותו". ■

ועד ההורים המרכזי של
בית הספר התורני "חומת שמואל"

מברך את הרב יהונתן פרדה על זכייתו בפרס מורה ה-100 לשנת תשפ"ה

הרב יהונתן פרדה בשיתוף עם מנהלת בי"ס,
הגב' שרונה שם-טוב,
מובילים תורניות וערכיות.
מעוררים בקרב התלמידים תשוקה ללמוד
תורה ונוטעים בהם אמונה ויראת שמים.
מחדירים בתלמידים מחויבות ורצון להתחזק
במידות בחזקת "שיהא שם שמים מתאהב על ידך".

בדרכך החינוכית הינך מקיים את דברי
הרב צבי יהודה הכהן קוק "באהבה ובאמונה".
הינך מופת ודוגמה באהבת ישראל ומתוך כך זוכים
ילדינו, תלמידך, בערכים ומידות הטובות שהן
הבסיס והיסוד ללימוד התורה.

אשרי התלמידים שאלו רבותיהם
עלה והצלח בכל מעשה ידיך!

דין מריה

הביטוח הלאומי

הביטוח הלאומי מחבק את המשפחות שאיבדו את יקיריהם

הדליקו נר זיכרון לחללי פעולות האיבה באתר ההנצחה 'לעד'
המביא את סיפור חייהם ומותם של האזרחים
שנספו בפעולות איבה משנת 1851 ועד היום

**טקס האזכרה הממלכתי
לחללי פעולות האיבה**

הטקס יתקיים ביום רביעי, ב' באייר, 30.4 בשעה 13:00,
באנדרטת הזיכרון לחללי פעולות האיבה בהר הרצל בירושלים.

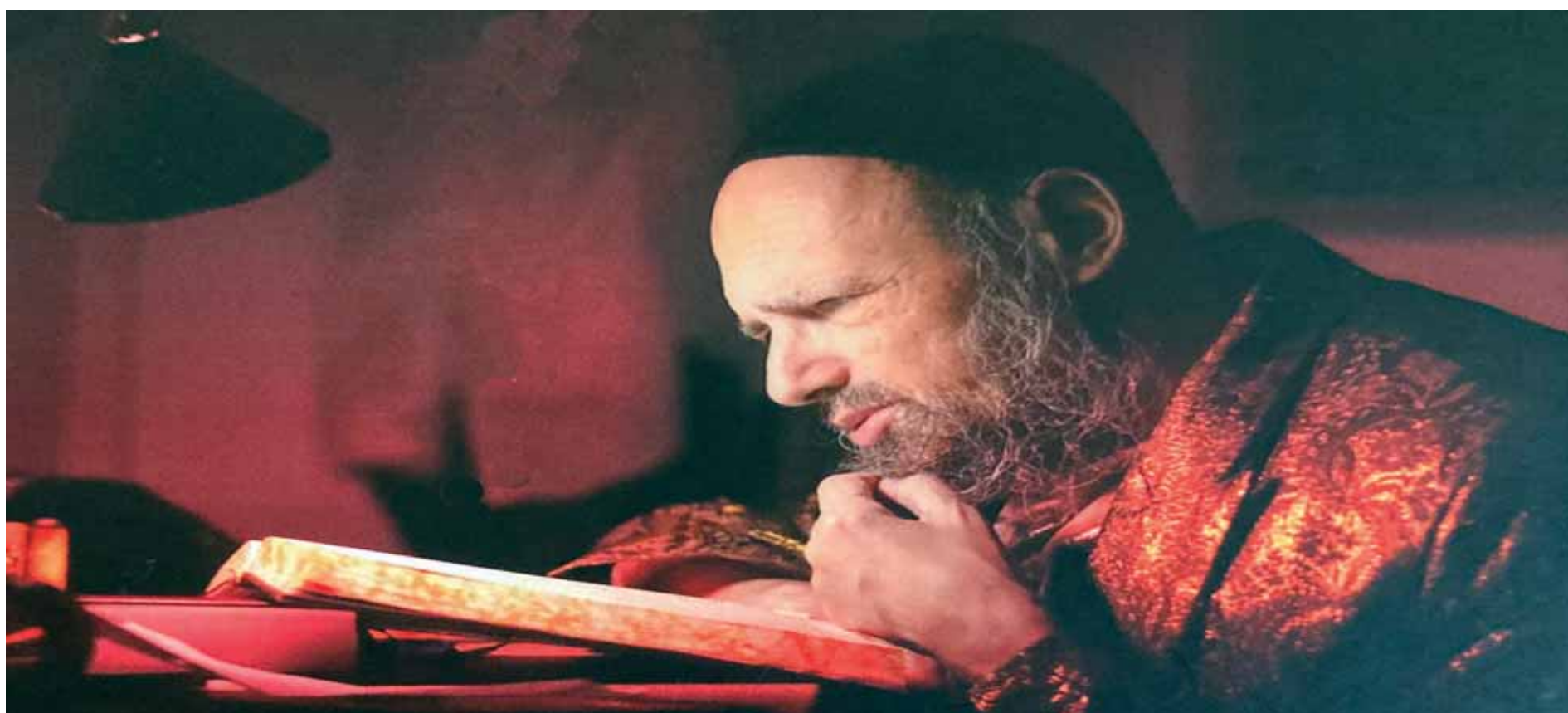
שימו! ההשתתפות בטקס נועדה למשפחות שכולות שאיבדו את יקיריהם
ומותנית ברישום מראש באתר הביטוח הלאומי.

בס"ד מהצדיק הקדוש, פועל ישועות, המלומד בניסים

בקשת ברכה (ללא תשלום)

רבי דב הכהן קוק שליט"א - טבריה

למען כבלי זיווג

ניתן לבקש ברכה גם:
רפואה, פרנסה, בן זכר

נא לשלוח: שם ■ שם האם ■ בקשת הברכה (בקצרה) (אפשרי עד 3 שמות)
לשלוח למייל P5785783@gmail.com
נא לצרף מס' טלפון (למקרה שתהיה לנו תשובה מורכבת)

מכת פתיחה

ביום שבו הצפירה מטלטלת אותנו ואנו מתייחדים עם זכר הקורבנות ונשבעים "לא עוד", ראוי לבחון גם את הרקע שהביא למלחמת העולם השנייה, ובאכסניה זו - את ההיבט שפחות נהוג להתעכב עליו: הרקע הכלכלי.

המשבר הכלכלי לא הוליד את השואה. את השואה חוללו המפלצות הנאציות, אלפי שנים של "עשו שונא ליעקב" וקונספציית הגולה של העם היהודי, אבל המשבר שריסק את כלכלת גרמניה סיפק את ההזדמנות. הוא יצר את החלל שאליו נכנסו קיצונים שביקשו מנהיג חזק וסימון מיידی של שעיר לעזאזל.

המיתון הגדול בארצות הברית פרץ באוקטובר 1929, אך שורשיו נטועים מוקדם יותר. בשנים שקדמו לו ניהל הבנק המרכזי האמריקני, הפדרל ריזרב, מדיניות מוניטרית מקילה - ויש שיאמרו בלתי אחראית. בשנת 1927, לאחר פגישת חירום של הבנקים המרכזיים בלונג איילנד, הפד הוריד את הריבית ורכש אג"ח כדי לסייע לבריטניה לשמור על הפאונד. אלא שהמהלך הציף את השווקים בהון זול וניפח בועות במניות, בסחורות ובנדל"ן.

במקביל, כלכלת גרמניה נבנתה על אשראי חיצוני - בעיקר מארצות הברית. הסכמי דוו ויאנג יצרו מעגל סגור: ארצות הברית הלוחה לגרמניה, גרמניה שילמה פיצויים לבריטניה וצרפת, ואלה פרעו את חובות המלחמה לארצות הברית. מערכת שלמה התבססה על המשך זרימת הון - שנקטעה ברגע שוול סטריט קרסה.

ואז בא חוק סמוט-האוילי (1930), שהטיל מכסים כבדים על מאות מוצרי יבוא. מדיניות אירופה הגיבו במכסי נקמה, והסחר העולמי הצטמק בכ-25% בנפח, וכמעט בחצי במונחי ערך כספי. בלי יצוא ואספקה של מטרע זר, גרמניה, שעוד קודם התקשתה לעמוד בתשלומים, הפסיקה לחלוטין את תשלומי הריבית והקון למלווים בחו"ל והאשראי שניתן לה פסק לחלוטין. גם היבוא הוגבל מאוד, מערכת הבנקאות קרסה, והמשק שקע בדפלציה ובאבטלה המונית. הבחירות של ספטמבר 1930 שיגרו את הנאצים מהמדרון למרכז הבמה. בינואר 1933 היטלר כבר היה קנצלר.

המכסים לא יצרו את השואה - אבל הם האיצו את הסחף הכלכלי והחברתי שגרם לעם הגרמני לבקש לעצמו מנהיג סמכותני, ואויב נצחי שיהיה נוח להאשים בכול - היהודי.

מאז חלפו כמעט מאה שנים. שוב ריביות נמוכות ניפחו בועות, ושוב הזרמות כספים - הפעם בתקופת הקורונה - הביאו איתן אינפלציה עולמית. שוב אירופה תלויה, מבחינה כלכלית וביטחונית, בארצות הברית. שוב נשמעות קריאות על "תחרות לא הוגנת" ו"עצמאות תעשייתית".

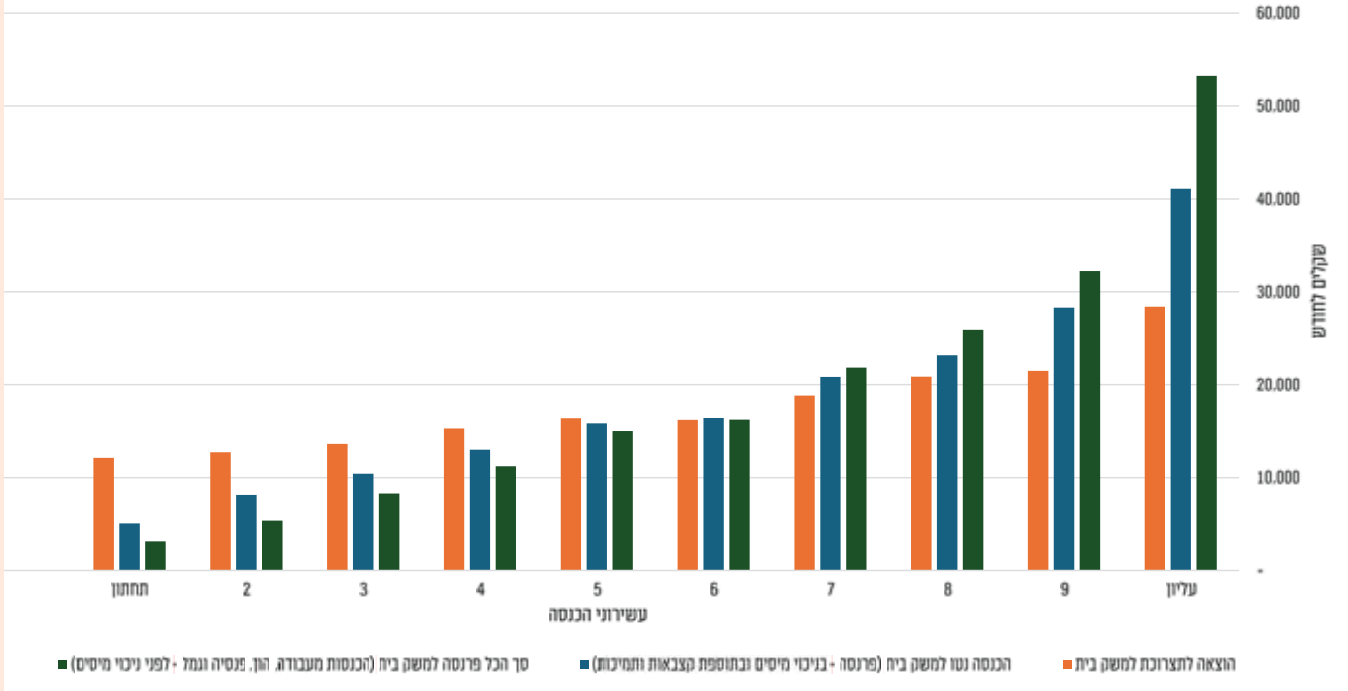
אני מעריך שמלחמת הסחר הנוכחית שונה, ושמדובר בנקודת פתיחה למשא ומתן, שאולי אף יתקן את התחלואים הקיימים - כלכליים וגאופוליטיים גם יחד. אבל צריך לזכור: היינו בסרט דומה. ומבחינת העם היהודי הוא לא נגמר טוב.

הכותב הוא ד"ר לכלכלה ומנכ"ל קבוצת הייעוץ תבורי סמקאי TCG

יותר מאלף מילים

הוצאות משק הבית לתצרוכות לעומת פרנסה מעבודה וקצבאות

סקר ההוצאות של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה הוא סקר שצריך להתייחס אליו בזהירות. הלמ"ס בעצמו מפרסם הסתייגויות לנתונים המפורטים בו, ומחקרים הוכיחו שכשהסקר מבוסס על דיווח עצמי המושיבים לא תמיד מדווחים

בצורה מדויקת, בין אם כתוצאה משכחה ובין אם מסיבות אחרות כמו בושה לדווח על הוצאות שנויות במחלוקת כמו הימורים וסיגריות. גם רכיב ההכנסות ככל הנראה לוקה בעיוותים, מה שיכול להסביר למשל את הפער בין היקף ההוצאה בעשירונים

1 עד 5 להיקף הפרנסה המדווחת. על הכנסות בשחור, ככל הנראה, פחות אורחים נוטים לדווח. ובכל זאת אפשר ללמוד מהנתונים לא מעט.

על פי הגרף, רק בעשירון השישי הפער בין ההוצאות להכנסות הכשרות

מתחיל להתאזן, וכך גם הפער בין ההכנסה שעשירון זה עבד בשבילה ובין סכום זה לאחר שמורידים ממנו את תשלומי המס ומוסיפים לו קצבאות ותמיכות. קל גם לראות שהעשירון העליון נושא ברוב המכריע של נטל המיסים.

על הפרק ערן בר טל

קרן המטבע הבין־לאומית: תחזית הצמיחה ירדה, אך לא יהיה מיתון

מדיניות המכסים של הנשיא דונלד טראמפ טלטלה את השווקים בעולם והביאה להערכות שהמכסים הגבוהים יגרמו לירידה במסחר העולמי ולחשש ממיתון. אלא שבניגוד לחששותיהם של רבים, קרן המטבע הבין־לאומית קובעת: לא צפוי מיתון עולמי. התחזית העולמית אומנם עודכנה כלפי מטה, אך הקו המסתמן הוא האטה ולא משבר עמוק.

דוח חדש של ארגון הסחר העולמי (WTO) קובע כי הסחר הבין־לאומי צפוי להתכווץ במהלך השנה, במיוחד בשל האווירה המתוחה והפגיעה באמון בין המדינות. מצב זה מחליש את שיתופי הפעולה המסחריים ופוגע בשווקים הפיננסיים והיצרניים כאחד.

בתוך כך, קרן המטבע הבין־לאומית מנסה להציע מענה ולא רק תחזית. מנהלת הקרן, קריסטלינה גאורגייבה, קראה למדינות לא לשקוע בחרדה אלא לפעול לחיזוק מבני של הכלכלות הלאומיות. לדבריה, "יש לפעול בנחישות - ולא בתגובתיות".

תחרות הוגנת? משפט גוגל התחדש

משפט הגבלים עסקיים שהתחדש השבוע בווינגטון נגד חברת גוגל עשוי להשפיע על מבנה שוק מנועי החיפוש באינטרנט בארצות הברית ובעולם. משרד המשפטים האמריקני, לצד מספר רב של תובעים כלליים ממדינות שונות, דורש מהחברה לשנות באופן מהותי את אופן פעילותה בשוק, בטענה כי היא מנצלת את שליטתה במנועי החיפוש ואת הבינה המלאכותית כדי להקשות על תחרות חופשית.

אחד הטיעונים העיקריים במשפט שהתחדש הוא שהחברה משלמת ליצרניות מכשירי הטלפונים החכמים כדי שאלה יטמיעו את מנוע החיפוש ואת יישומון הבינה המלאכותית ג'מיני במכשירים, ובכך זוכה ביתרון ניכר על

המתחרות. השאלה היא אם מדובר במכירה לגיטימית של מוצרי החברה, או שמא בחיזוק המונופול של החברה בתחום החיפוש.

המשפט מתבסס בין היתר על פסק דין קודם של השופט הפדרלי אמיט מהטה, שקבע כי הסכמים בלעדיים בין גוגל ליצרני מכשירים מהווים גורם מחזק למעמד המונופוליסטי של החברה. לדוגמה, גוגל משלמת מדי חודש לסמסונג כדי להבטיח את התקנת אפליקציית Gemini AI במכשירי החברה. הסכם זה, שמתוכנן להימשך לפחות עד 2028, יוצר יתרון עסקי באמצעות נוכחות מתמשכת של אפליקציית AI כברירת מחדל.

הזהב חצה את רף ה־3,500 דולר; הביטקוין מעל 90 אלף דולר

מחיר הזהב טיפס לשיא היסטורי חדש במסחר באסיה, ומחיר אונקיה נסקה לכ־3,500 דולר. העלייה הדרמטית נובעת משילוב בין מתיחות כלכלית גוברת, חוסר אמון בדולר האמריקני ומדיניות מוניטרית לא יציבה של הפדרל ריזרב.

נשיא ארצות הברית דונלד טראמפ המשיך בביקורתו נגד יושב ראש הפדרל ריזרב, ג'רום פאוול, מה שמעורר שאלות לגבי עצמאות הבנק המרכזי. דיווחים על ניסיונות להחלפתו מחזקים את החששות בשווקים, ומחמירים את התנודתיות.

חולשת הדולר תורמת אף היא לעליית מחיר הזהב, שכן המתכת היקרה מתומחרת בדולרים. היחלשות המטבע האמריקני הופכת את הזהב לאטרקטיבי יותר לקונים זרים, דבר שמוביל לעלייה בביקוש.

גם הביטקוין המשיך השבוע להתחזק ושוב חצה את רף ה־90 אלף דולרים ליחידה.

הכותב הוא העורך הראשי של ערוץ הכלכלה, ערוץ 10 בשלט, www.tv10.co.il באינטרנט

יש מושג

קיר הפירעון

דמיינו גרף חובות חלק ונינוח, ואז פתאום עמוד אחד מתנשא לגובה, כמו קיר. קיר הפירעון (Debt Maturity Wall) הוא מצב שבו גוף כלשהו - כמו מדינה, עירייה או חברה - ניצב מול ריכוז חריג של חובות שהפירעון שלהם מגיע כמעט באותו זמן. הקרן כולה דורשת החזר מייד, ובמקום לגלגל בנחת - צריך לגייס סכום עתק בפרק זמן קצר.

כך בדיוק נראים החודשים הקרובים באוצר האמריקני: בין מאי ליוני יפקעו מאות מיליארדי דולרים באיגרות חוב קצרות ובינוניות שהונפקו בתקופת הקורונה. הממשלה אמורה למחזר - כלומר להנפיק איגרות חוב חדשות כדי לשלם על הישנות - אבל עכשיו הריבית גבוהה בהרבה, ותקרת החוב הפדרלית שוב מעל הראש.

וזה לא קורה רק בווינגטון, ולא רק בממשלה. גם בישראל, חברות שגייסו בזול בין 2020 ל־2022 ואף בעידוד המדינה, מגלות פתאום שהן עומדות מול קיר. ואם אין להן תזרים גבוה, נכסים למימוש או קשרים בבנק, הן יידרשו לשלם ריבית גבוהה, או גרוע מזה - לא יצליחו למחזר כלל.

כשבוחנים חברה נהוג לבחון את היחס בין החוב להון או בין החוב למאזן. זה חשוב, אבל לא מספיק. הסתכלו בלוח הפירעונות: האם החוב נפרס על פני שנים, או שכולו מתנקז לנקודה אחת? אם זה קיר - תשאלו מראש: מי הולך לשבור אותו, ובאיזה מחיר?

מוזיאון חי

בסימן גיבורי תרבות

באוהל משה ומזכרת משה בשכונת נחלאות

יום העצמאות ה-77 לישראל
יום חמישי, ג' באייר תשפ"ה 1.5.25
15:00 - 20:30

המסע מתחיל בשנת 1882, עם הקמת השכונות הראשונות מחוץ לחומות העיר העתיקה. השכונות הללו סימנו את תחילתו של עידן חדש בירושלים, והפכו עם השנים לבית לדמויות מופת יוצאות דופן – אנשים שצמחו בתנאים קשים, אך נשאו עמם אהבת אדם, אמונה חזקה במולדת ורוח איתנה.

הדמויות וסיפוריהם יתעוררו לחיים
 באמצעות תיאטרון ומוסיקה

מופע סיום - 19:30
משפחת גרינגליק
החיים ממשיכים לנגן
בגן הצמוד לגן התות, מול אוהל משה 11

הכניסה חופשית

הסדרי תנועה וחניה: ביום האירוע, החל מהשעה 7:00 ייסגר לתנועה רחוב מזכרת משה. מומלץ להגיע בתחבורה ציבורית או לחילופין לחנות בחניון השוק, חניון כלל, חניון מנורה. האירוע נגיש, השירותים נגישים. במופע המרכזי תוצב מערכת עזר לכבדי שמיעה.

פרטים באתר העירייה

הקמת שכונה חדשה לטובת תושבי כפר עזה בקיבוץ רוחמה. צילום: גיא לומר, מערך ההסברה קק"ל

מהשורשים - אל העתיד:

קק"ל כעוגן לאומי בשעת מבחן

הקשה ביותר. קק"ל עתידה להגדיל את התמיכה גם למכונות הקדם-צבאיות המצויות באזורי עדיפות לאומית ובקו עימות, והחלטנו לפעול על מנת לאפשר למכונות תנאים נוחים יותר בכדי שיוכלו לקלוט חניכים בתנאים נוחים יותר. כך אנחנו בקק"ל פועלים לשמור על הרצף החינוכי וההתיישבותי גם באזורים המאתגרים ביותר.

בתחום החוסן הקהילתי, השקנו יחד עם JNF אוסטרליה את פרויקט הקמת הגינות הטיפוליות בבית החולים סורוקה. מרחבים ירוקים של רוגע ושקום בלב הדרום הפצוע - שנועדו לשרת את תושבי האזור באחד הרגעים הקשים של חייהם.

השקענו גם באקדמיה: חילקנו מלגות בשיתוף קרן סיוביצי' ל-1,670 סטודנטים מהעוטף, ומלגות לתארים מתקדמים לסטודנטים שפוננו, כאלו ששירתו מעל 100 ימי מילואים או נפצעו - במסגרות בגליל ובנגב, ובתחומים של סביבה, מים, ביוטכנולוגיה ואקלים. שילוב נדיר של תמיכה אישית וחזון לאומי.

לא שכחנו לרגע לצד התמיכה וחיוזוק ההתיישבות פעלנו גם לחיוזוק החינוך הבלתי פורמאלי. מדריכי קק"ל הגיעו למאות אלפי תושבים בכל רחבי הארץ: חניכי המכונות ותנועות הנוער סייעו לחקלאים, ליוו משפחות, ניקו מקלטים, הפעילו ילדים, אספו ציוד לחיילים, וסיפקו רוח גבית של ערבות הדדית. בד בבד פעלנו גם לקיים פעילויות הפוגה ברחבי המדינה בין השאר בסיוע סליחות, חנוכיות, ט"ו בשבט, קייטנות קיץ, אירועים קהילתיים ומוקדי פינוי.

בתי קק"ל למצוינות ממשיכים לפעול ולצמצם פערים בפריפריה, מתוך מטרה ברורה: להעניק לכל ילד וילדה בישראל את ההזדמנות להגשים את חלומם ורק השנה אנו נחנך עוד 3 בתי קק"ל חדשים על מנת להרחיב את הפעילות של קק"ל בתחומי החינוך.

מול כל אלה, קל להבין את מה שלנו נראה אולי מובן מאלינו: קק"ל היא לא רק היערן של המדינה, קק"ל היא תשתית של תקווה. זרוע ביצוע של ערכים. שילוב נדיר בין עבר שורשי לעתיד פורץ דרך.

בימים שבהם מדינת ישראל מחפשת עוגנים, קק"ל מוכיחה שהיא כאן - יציבה, מתחדשת, וצועדת קדימה עם העם והארץ. זוהי זכות גדולה לקחת חלק בגוף שמחבר בין חזון של פעם, לאתגרים של עכשיו, ולחלומות של המחר. בימים שבהם רבים מחפשים ודאות, תקווה ויציבות - קק"ל ממשיכה להיות שם. בשביל הציבור, בשביל הארץ, בשביל העתיד.

הכותב הוא שמעון (שימי) בראון, מ"מ מנכ"ל ויועמ"ש קק"ל.

לחמת חרבות ברזל והאירועים הביטחוניים שקדמו לה הציבו בפני החברה בישראל אתגרים עצומים. בין לילה מצאנו את עצמנו, בקרן קימת לישראל, מנסים לאמוד את הטרגדיה שנפלה על מדינת ישראל. מדינת ישראל עמדה בפני מציאות מורכבת שבאה לידי ביטוי בהיבטים שונים: מציאות ביטחונית מורכבת, פינוי יישובים, פגיעה בהתיישבות ובחוסן הקהילתי - כל אלה דרשו פתרונות מיידיים בהיקפים נרחבים.

בתוך הסערה הזו, עמדה קרן קימת לישראל ועשתה את מה שהיא יודעת לעשות טוב יותר מכולם - לפעול - בשקט, ביעילות, מתוך שליחות.

רבים רגילים לחשוב על קק"ל כמונחים של ייעור או פיקניק ביערות. אך העשייה של קק"ל בשנה האחרונה שרטטה מחדש את גבולות התפקיד שלה - לא רק כגוף סביבתי או תכנוני, אלא כעוגן לאומי של תמיכה, שיקום והובלה ערכית. קק"ל הייתה שם - מהדרום ועד לצפון - לא כדי לעמוד מן הצד, אלא כדי להיות חלק פעיל, יוזם ומשמעותי.

ברגעי מבחן, כשהמציאות משתנה באחת, ברור עד כמה חיונית היכולת לפעול מהר, באחריות, ובקנה מידה שמבין את גודל השעה. כך עשתה קק"ל - ובמהירות. נרתמה עם כל הכלים שברשותה, ומילאה תפקיד מרכזי בשיקום, תמיכה, העצמה וחיוזוק חוסן אזרחי בכל רחבי הארץ.

בתוך ימים הוקצו חבילות סיוע חירום בהיקף של 225 מיליון שקלים לרשויות שנפגעו - 160 מיליון ליישובי הדרום בהם אופקים, שדרות, מרחבים, נתיבות, חוף אשקלון, אשקלון, אשכול, שער הנגב ושדות נגב, 65 מיליון ליישובי הצפון. הסיוע לא הסתכם בהעברות כספים אלא בתכנון מדויק ומענה לצרכים מיידיים ועתידיים כאחד: מיגון, תשתיות, מערכות חינוך, ופרויקטים של חוסן קהילתי.

העתקתם של מגורי כפר עזה לרוחמה והקמתם של 120 יחידות דיור בבנייה טרומית, כולל כל התשתיות החיוניות - פרויקט שנבנה בשיא המהירות ובסטנדרט גבוה, בעלות של כ-55 מיליון שקלים, משקף את המחויבות של קק"ל ללוות את הקהילות שנפגעו לא רק בהתחלה - אלא לכל אורך הדרך. זוהי רק דוגמה אחת מתוך פרויקטים נוספים, בשותפות עם משרד השיכון ומנהלת תקומה.

גם בתחום החקלאות, שנפגע אנושות מהמציאות הביטחונית, קק"ל לא נשארת אדישה. אנו פועלים להכשיר 9,400 דונם של קרקע חקלאית בדרום - מהלך קריטי לחקלאים שמבקשים לחזור ולעבד את אדמתם למרות האיומים. אנו משלבים בין ידע מקצועי, ראייה תכנונית וציונות מעשית, כדי לשמר את ההתיישבות הכפרית בשעתה

נחמדים מזהב

הרב יצחק ליפשיץ

הלקח של נדב ואביהוא

מות בני אהרן מתואר בתורה בדרמטיות. המשכן נחנך, הקורבנות הוקרבו, אהרן מברך את העם ונכנס עם משה רבנו למשכן, ושניהם יוצאים יחדיו ומברכים את העם שנית ברגע שיא של התרוממות רוח. אש יוצאת מאת ה' ואוכלת את העולה והחלבים, העם שמח ונופל על פניו, ואז באים נדב ואביהו בני אהרן "ויקריבו לפני ה' אש זרה אשר לא ציווה אותם" (ויקרא י, א). כתוצאה מכך יוצאת שוב אש מאת ה' וממיתה את שניהם.

אין ספק שהתורה מדגישה את הלקח הבא: גם מעשה של דבקות בה', שנעשה ברגע הגדול ביותר מתוך הלב הטהור ביותר, איננו מבטיח הגנה מפני אישו הגדולה של הקדוש ברוך הוא. יוזמה דתית, דבקות, רצון להתקרב לקדוש ברוך הוא, כל אלה צריכים להיעשות בתוך מסגרת היענות לציווי האלוהי. קרבה לה' מתוך אש זרה טומנת בחובה סכנה גדולה. להבדיל, גם בשגשוג כלכלי התופעה דומה. רבים מהללים את היוזמה הפרטית, לא פעם ללא הגבלה. תאוריית ה־Laissez-faire, תאוריית טהורה של שוק חופשי. ברם, כפי שלימד פרידריך האייק, שוק חופשי משגשג היטב כאשר הוא נמצא במדינה שומרת חוק. חירות איננה הפקרות. חופש אכן מאפשר יוזמה ויצירתיות, אבל בחברה שבה החוק איננו נשמר, החופש מנוצל על ידי גורמים שונים והנהלים העיקריים ממנו הם הפושעים. כלומר, אישו של הפרט יכולה לשגשג אך ורק במסגרת החוק ושמירתו.

הכותב הוא ד"ר לפילוסופיה ומחבר הספר 'כלכלה וערכי היהדות'

שחר חן

על הנייר

פרוגרסיב PGR

מאחורי אחת מחברות הביטוח החדשניות בעולם מסתתר סיפור צמיחה יוצא דופן, שהחל ביזמות של שני עורכי דין צעירים מקליבלנד. ב־10 במרץ 1937 ייסדו ג'וזף לואיס וג'ק גרין את Progressive Mutual Insurance Company – במטרה להציע ביטוח רכב נגיש במחיר הוגן. בימים ההם ביטוח רכב היה מוצר חדשני יחסית, שכן רוב חברות הביטוח הגדולות בארצות הברית התרכזו בעיקר בביטוחי חיים ובריאות.

כבר מהיום הראשון בלטה פרוגרסיב בגישתה השונה. היא הייתה הראשונה להקים תחנת Drive In לתביעות – שירות שאפשר ללקוחות להגיע פיזית, לדווח על נזק רכב ולקבל טיפול יעיל כמעט בזמן אמת. דמיינו את ישראל של תחילת שנות האלפיים – שירות כזה היה נשמע בדיוני לחלוטין. היום, כמובן, הוא זמין בזכות טרנספורמציה דיגיטלית.

במהלך שנות ה־50 וה־60 של המאה ה־20 התמקדה פרוגרסיב באוכלוסיות לא סטנדרטיות – נהגים עם היסטוריית נהיגה בעייתית ורוכבי דו־גלגלי. ב־1965, עם מינויו של פיטר לואיס למנכ"ל, קיבלה החברה תפנית אסטרטגית. לואיס שם דגש על רווחיות חיתומית – קרי, חיתום מבוסס נתונים ומכירת ביטוחים תוך שמירה על יחס סיכון-פרמיה הגיוני, גם אם משמעות הדבר הייתה ויתור על צמיחה מהירה. גישה זו סייעה לפרוגרסיב לפתוח פערים ברווחיות מול מתחרות שהתבססו בעיקר על תיקי ההשקעות שלהן.

כמו אז, גם כיום, יריבתה המובילה של פרוגרסיב היא GEICO – חברה בת של ברקשייר האת'וואי. שתי החברות הוקמו כמעט באותה שנה (GEICO ב־1936), אך בעוד GEICO התמקדה בביטוח לעובדי ממשל במודל ישיר לצרכן, פרוגרסיב בלטה בזכות חדשנותה, ועם השנים היא הקדימה את GEICO הודות לאימוץ טכנולוגיה מהיר ונרחב.

היתרון הטכנולוגי של פרוגרסיב מתבטא בשלושה מישורים עיקריים: שירות לקוחות מתקדם – כולל הצעת מחיר אונליין

* אין לראות באמור שום המלצה ו/או ייעוץ המותאם לנתוניו, צרכיו ומטרותיו של כל אדם. אין לראות במידע זה משום המלצה או הצעה לביצוע פעולות כלשהן בניירות ערך

אוהד כהן

עצם העניין

אתגרי סחר החוץ של ישראל

היצוא הישראלי וההשקעות הזרות בישראל הם הקטר שדוחף את קרונות הכלכלה הישראלית קדימה. במשך קרוב לעשור גדל היצוא הישראלי בשיעור שנתי ממוצע של כ־10%, והוא הוכפל מכ־83 מיליארד דולר ב־2013 לכ־165 מיליארד דולר ב־2022. בשנתיים האחרונות הגידול ביצוא קפא, בעיקר בשל המלחמה שפרצה ב־7 באוקטובר.

מלחמה ממושכת משפיעה באופן שלילי על היצוא ועל ההשקעות הזרות. החל מהעובדה שחלק לא מבוטל מכוח העבודה של החברות היצואניות מגויס למילואים ולא עסוק בפיתוח מוצרים, בייצור, בשיווק ובמכירה, וכלה בהימנעות כמעט מוחלטת של קניינים ומשקיעים להגיע לישראל, דבר שמקשה על גיוס הון לטובת פיתוח מוצרים, הקמת חברות חדשות והדגמת יכולות טכנולוגיות בפני רוכשים ומשקיעים

פוטנציאליים. גם העובדה שעד לאחרונה רוב חברות התעופה הזרות נמנעו מלטוס לישראל הקשתה על אנשי העסקים וגם ייקרה מאוד את עלויות הנסיעה לחו"ל.

על אתגרי המלחמה נוסף בשבועות האחרונים עוד אתגר: הטלת המכסים על יצוא לארצות הברית על ידי הנשיא טראמפ. חשוב להבהיר כי הטלת המכסים איננה רק על ישראל אלא על כל היבוא לארצות הברית (למעט כמה חריגים), כך שזאת צרת רבים. ברם, חברות ישראליות שעמלו במשך שנים לבסס מכירות בשוק האמריקני עומדות כרגע בפני אתגר גדול מול המתחרים האמריקנים שלהן בדמות 10% מכס המוטל על היבוא מישראל. שיעור זה עשוי להשתנות בהתאם למדיניות של טראמפ. בביקורו האחרון בווינגטון ניסה ראש הממשלה לשכנע את הנשיא להסיר את המכסים על היבוא מישראל, אולם ללא הצלחה בשלב זה.

אתגר נוסף, שאני חושב שלא שמים עליו דגש מספיק והוא פחות מוכר לציבור, הוא אתגר התדמית השלילית שתנועת החרם על ישראל (BDS) מנסה להדביק לכל מה שקשור לישראל, בין אם מדובר במוצרים ישראליים, השקעות בישראל, שיתוף פעולה עם האקדמיה בישראל ואפילו תרבות ישראלית. כולנו זוכרים את ההתמודדות (המרשימה!) של עדן גולן באירוויון הקודם. פרט לכך שמדובר בתופעה מקוממת, הרי שלקריאות לחרם על ישראל עשויים להיות גלים שאנחנו לא דווקא שומעים עליהם. קל יותר להתמודד עם קריאות פומביות לחרם, כי אז המטרה ברורה וניתן לגבש אסטרטגיה לטיפול בה. אני חושש הרבה יותר מ"החרם השקט". זה החרם שלא שומעים עליו. הוא לא נובע מאנטישמיות או משנאת ישראל, אלא בעיקר כתוצאה מגידור סיכונים של מועצות מנהלים והנהלות של חברות

בין־לאומיות. ישראל היא שוק קטן של 10 מיליון איש, וחברות זרות עשויות להחליט לא לפעול בה כדי להימנע ממצב שבו הן תצטרכנה להתמודד עם קריאות של תנועת החרם הרעשנית נגדן. ההחלטה שלהן לא תפורסם באופן רשמי אלא היא תהיה א־פורמלית בנוסח של "כרגע זה לא הזמן לקנות מישראל או להשקיע בישראל או אפילו למכור לישראל".

בעניין זה, לתגובה נחרצת של ממשל טראמפ נגד גופים שלא פעלו באופן ברור נוכח קריאות נגד ישראל ובעד החמאס יש חשיבות קריטית, והיא יכולה לסייע מאוד לממשלה להילחם בתופעה זאת.

הכותב כיהן כראש מינהל סחר חוץ במשרד הכלכלה והתעשייה בשנים 2013-2023

כנס ירושלים תל-חי

התחדשות • צמיחה • חזון

יום שני | ז' באייר | תשפ"ה | 05.05 2025

דוד רזיאל 8, קרית שמונה

מנחה: קובי פינקלר

ט.ל.ח

מושבים

צעירי הצפון
על האתגרים
ועל ההתמודדות

שיח תקשורת
תפקידה של התקשורת
כמנוע לצמיחה

שיקום הצפון
איך משקמים וחוזרים
לפסים של עשייה?

אות החזון והמעש
תשפ"ה 2025
לחברה

אות החזון והמעש
תשפ"ה 2025
לחינוך

אות החזון והמעש
תשפ"ה 2025
לתקשורת

להרשמה ולקניית כרטיסים חפשו בגוגל "כנס ירושלים תל חי"

איסור אמונות טפלות

העיסוק ביישובו של עולם הוא ייעודו של האדם – כל בנייה של בית חדש בארץ ישראל היא שלב נוסף בגאולה – חכמים הביאו דוגמאות לדברים האסורים באיסור 'מנחש' – הכלל הוא שכל אמונה טפלה שאין לה בסיס הגיוני, אסורה מהתורה משום 'ניחוש' – יש סוברים שכל מנהג שגם יהודים יראי שמיים נהגו בו, מותר לחשוש לו – למעשה אסור לחשוש לכל המנהגים הללו שמבוססים על 'אמונות טפלות' – אין לגעור במי שנוהג בהם, שיש לו על מה לסמוך

שהביאו חכמים (שבת סז, ב), לאיסור 'דרכי אמורי': היו שהאמינו שאם תרנגולת קראה בקול של תרנגול, הרי זה סימן רע שכדי להינצל ממנו צריך לשחוט את התרנגולת. כמו כן היו מגדלי אפרוחים שנהגו להטיח ביצים בכותל כסגולה לחיי האפרוחים, והיו נשים שלשם כך רקדו בפני האפרוחים וספרו 71 מהם. וכן היו מנהגים של נשים שקשורים לבישול מאכלים: בעת שהכינו תבשיל כותח רקדו לפני התבשיל כדי שיצליח, כשבישלו עדשים השתיקו את האנשים כדי שלא יזיקו לבישול, וכשבישלו גריסים צווחו כדי שיתבשלו היטב.

ביאור דעת המתירים

אומנם יש סוברים שכל מנהג שגם יהודים יראי שמיים נהגו בו, מותר לחשוש לו. ונראה שהם תלו את דבריהם על שיטת הרמב"ן והראשונים הרבים שהלכו בשיטתו וסברו שאומנם אסור להתיעץ באסטרולוגים, אבל אם נודע שלדעתם דבר מסוים מסוכן - מותר לחשוש לו, כי לעיתים יש אמת בדברי האסטרולוגים, וכן נפסק בשולחן ערוך ורמ"א (יורה דעה קטע, א-ב). וממילא כל מנהג שנכנס לישראל, הרי שסברו שיש בו אמת מסוימת, וממילא גם אין בו איסור 'דרכי האמורי' ו'חוקות הגויים'.

הלכה למעשה

אולם נראה למעשה שאסור לחשוש לכל המנהגים הללו שמבוססים על 'אמונות טפלות'. ראשית, לדעת הרמב"ם וכל ההולכים בשיטתו, ומהם רי"ד, סמ"ג, טור, קרית ספר ותפארת ישראל, אסור להתחשב בדברי אסטרולוגים משום איסור תורה של 'לא תעוננו'. וכן כל המנהגים המובאים למעלה וכיוצא בהם אסורים משום 'מעונן' או 'מנחש'.

אף אם נניח שהרמב"ן וההולכים בשיטתו מתירים לחשוש ל'אמונות טפלות', באיסור תורה נכון לחשוש למחמירים. כמו כן נראה שכיום גם לרמב"ן וההולכים בשיטתו הם אסורים, כי הם התירו לחשוש להם משום שסברו שלעיתים יש אמת בדברי האסטרולוגים והמעוננים, אולם כיום, שידוע לנו שמנהגים כדוגמת המפורטים למעלה הם 'אמונות טפלות', וגם התברר שרובם ככולם נלמדו מהגויים שסבבו את ישראל, חזר להיות דינם כדין כל הדרכות המעוננים והמנחשים, שאסורות משום מעונן ומנחש. ורק אם יש במנהגים אלו גם טעם מוסרי, אפשר לנהוג בהם.

אומנם אין לגעור במי שנוהג בהם, שיש לו על מה לסמוך, וככל שהוא פחות מאמין בדברים הללו, כך חשש האיסור פוחת. אולם אין נכון לכתוב בספרים להיזהר בכך, וכדוגמת מה שהורו הפוסקים שלא לסמוך על התרופות שבש"ס, כדי שלא לעורר תמיהה וקטרוג על דברי תורה (ים של שלמה חולין ט, יב). ■

ביאור איסור 'ניחוש' ו'דרכי האמורי'

אכן יש סוברים שאין במנהגים אלו איסור 'ניחוש', והם גם לא מגדירים את המנהגים הללו כמנהגים שנשענים על 'אמונות טפלות'. אולם למעשה נראה שיש לאוסרם משום איסור תורה של 'ניחוש'. אבאר תחילה את איסור ה'ניחוש', ומתוך כך את היחס ל'אמונות טפלות'.

חכמים (סנהדרין סה, ב) הביאו דוגמאות לדברים האסורים באיסור 'מנחש': "האומר: פיתו נפלה מפיו" - ועל סמך זה דואג מנוק כל אותו היום. וכן מי ש"מקלו נפלה מידו, בנו קורא לו מאחריו, עורב קורא לו, צבי הפסיקו בדרך, נחש מימינו ושוועל משמאלו" וראה בזה סימן רע, ועל סמך זה נמנע מלצאת לדרך או לעשות עסק כפי שתכנן, עובר באיסור 'ניחוש'.

כמו כן הייתה אמונה טפלה, שהמשלם את המכס בתחילת היום, או בתחילת החודש או בתחילת השבוע, יפסיד בעסקיו. לפיכך כאשר המוכס בא לגבות מיסים, מי שמבקש ממנו: "אל תתחיל בי, (כי) שחרית הוא, ראש חודש הוא, מוצאי שבת הוא", עובר באיסור ניחוש (סנהדרין סו, א).

בפשטות, המעשים שפירטו חכמים לגבי איסור 'מנחש' הם רק דוגמאות לאמונות טפלות שאין להן בסיס הגיוני, והכלל הוא שכל אמונה טפלה שאין לה בסיס הגיוני, אסורה מהתורה משום 'ניחוש'. לכן, כמו שהחושש לשועל שעובר בשמאלו עובר באיסור 'ניחוש' (סנהדרין סה, ב), כך החושש לחתול שחור שעובר לפניו עובר באיסור 'ניחוש'. וכמו שהנמנע מלשלם מס בתחילת השבוע עובר באיסור 'ניחוש', כך הנמנע מלשבת בזווית השולחן או הנמנע מלחזור לבית שיצא ממנו עובר באיסור 'ניחוש'.

אומנם אפשר להבין את איסור 'ניחוש' ככולל רק דברים שאדם נמנע מלעשותם אחר שראה דבר מסוים או כדי למנוע סכנה. ואולם נראה יותר שהוא כולל כל עשיית מעשה או הימנעות ממעשה על סמך אמונה טפלה, ואזי כל הדברים האסורים משום 'דרכי האמורי' ('חוקות הגויים'), היינו דברים שהם אמונות טפלות ונלמדו מהגויים, אסורים גם משום 'ניחוש', וגם מהם ניתן ללמוד דוגמאות לאיסור 'ניחוש'. נזכיר כמה דוגמאות

לחופה, בתפילה שיזכו אף הם להקים משפחות מפוארות, ליישב את הארץ ולהוסיף טובה וברכה לעם ישראל ולעולם כולו".

איסור מנהגי אמונות טפלות

לפני כמה חודשים כתבתי שאסור לקיים מנהגים שיסודם באמונה טפלה משום איסור ניחוש. לדוגמה, הרואים בחתול שחור סימן רע, ואם עבר לפניהם, מקפידים לשנות את דרכם מחשש סכנה, וכדוגמת החוששים שחזרה לבית מיד לאחר שיצאו ממנו מביאה מזל רע, ולכן אם יצאו מהבית ונזכרו ששכחו דבר מה, מבקשים ממשהו אחר להוציא להם אותו מהבית, או עושים סיבוב ואחר כך חוזרים ונכנסים לבית. כמו כן יש נוהרים שלא לשרוק בבית, מהחשש שהשריקה תגרום לכך שלא יהיה בו כסף. וכן יש נוהרים שלא לשבת בזווית השולחן, שמא היושב שם לא יתחתן שבע שנים.

כיוצא בזה, יש שנמנעים מלעבור מעל תינוק או ילד מחשש שהתפתחותו תיפגע, וכן יש שנוהרים מאוד מלשבור מראה. ויש שעונדים חוט אדום לסגולה. כל החושש מדברים כדוגמת אלו עובר באיסור 'ניחוש'.

שאלה מדעת המתירים

היו ששאלו כיצד כתבתי בפשטות שמנהגים אלו אסורים, הרי חלק ממנהגים אלו נזכרו בספרי רבנים. לדוגמה מובא בצוואת רבי יהודה החסיד (מג), שהיוצא מביתו לדרך ושכח דבר מה, לא יחזור לביתו אלא יעמוד בחוץ ויבקש שיוציאו לו אותו. דבריו הובאו בכף החיים (אורח חיים קי, כא). וכן יש שלמדו מהרשב"א שיש לקיים את מנהגי הזקנים והזקנות גם אם טעמם לא ידוע (שו"ת א, ט). על סמך זה יש שכתבו חששות נוספים. לדוגמה, בשו"ת מנחת יצחק (ט, ח) חשש למנהג שלא לאכול מקצות הלחם. בשו"ת באר משה (ח, לו) חשש למה שנהגו שלא לתת לילד שטרם צמחו לו שיניים להביט במראה, ושלא לעבור מעל ילד קטן שמא לא יגדל, ולקשור חוט אדום בעגלה של תינוק.

אומנם אפשר להבין את איסור 'ניחוש' ככולל רק דברים שאדם נמנע מלעשותם אחר שראה דבר מסוים או כדי למנוע סכנה. ואולם נראה יותר שהוא כולל כל עשיית מעשה או הימנעות ממעשה על סמך אמונה טפלה, ואזי כל הדברים האסורים משום 'דרכי האמורי' ('חוקות הגויים'), היינו דברים שהם אמונות טפלות ונלמדו מהגויים, אסורים גם משום 'ניחוש', וגם מהם ניתן ללמוד דוגמאות לאיסור 'ניחוש'

חנוכת שכונה חדשה בהר ברכה

ביום ראשון, אסרו חג פסח, זכינו לחגוג את חנוכת שכונת צורים ב' בהר ברכה, שבה נבנו ארבעה בניינים של שש קומות, ובהם 80 דירות גדולות. בחגיגה השתתפו תושבי היישוב, אבי מורי ואימי מורתי, שר הביטחון ישראל כץ, שר המשפטים יריב לוין, השרים העוסקים בחיזוק ההתיישבות, השרה אורית סטרוק והשר יצחק וסרלאוף, יושב ראש ועדת חוץ וביטחון חבר הכנסת יולי אדלשטיין, וחברי הכנסת עמית הלוי, קתי שטרית ואריאל קלנר.

אלו דברי התודה והתפילה שאמרתי בטקס: "קשה להפריז בערך השמחה שראוי לשמוח על חנוכת השכונה. יש בה מצווה וגאולה. מצווה, שאמרו חכמים שמצוות יישוב הארץ שקולה כנגד כל המצוות שבתורה. ראשית, מפני שהעיסוק ביישובו של עולם הוא ייעודו של האדם, שנברא בצלם אלוהים 'לעובדה ולשומרה', ומעל ומעבר לכך, על ידי יישוב הארץ עם ישראל יכול לקיים את כל המצוות באופן הראוי ולהביא ברכה ותיקון לעולם.

"לכן קיום מצווה זו הוא גאולה, וכדברי הנביא ישעיהו: 'כי ימין ושמאלו תפרוצי וזרעך גויים יירש, וערים נשמות יושבו. אל תיראי כי לא תבושי, ואל תיכלמי כי לא תחפירי, כי בושת עלומיך תשכחי וחרפת אלמנותיך לא תזכרי עוד. כי בועליך עושייך ה' ציבאות שמו, וגואלך קדוש ישראל אֵלֹהֵי כל הארץ ייקרא' (נד, ג-ה). על בסיס נבואת גאולה זו תיקנו חכמים לברך על ראיית בתים שגואלים את הארץ מחורבנה 'מציב גבול אלמנה'.

"כל בנייה של בית חדש בארץ ישראל היא שלב נוסף בגאולה, על אחת כמה וכמה כאשר היא בקו הראשון של ההתיישבות בהר ברכה. זכות עצומה לנו ששמחה זו נחגגת במעמד שרים וחברי כנסת, כל שר וכל חבר כנסת מוסיף עוד פן ייחודי לממלכתיות של המעמד, שבשם ממשלת ישראל ובשם כנסת ישראל - אחר גלות ארוכה - אנחנו זוכים לחזור לארץ אבותינו וליישב אותה.

"בדרך לבניית שכונת צורים ב' עברנו קשיים רבים, יותר מהקשיים שליוו את השכונות הקודמות, אולם בעזרת השם תוך התגייסות של המזכירות, ועדת הבנייה והרוכשים, אנחנו זוכים לחגוג את השלמת השכונה. אפשר להעריך ולקוות שלאחר שהצלחנו להתגבר על המשברים שבדרך, נוכל להמשיך לבנות בקצב כפול ומכופל, עד שנוכה לראות את היישוב הופך לעיר ואם בישראל.

"יהי רצון שיהיו בתי השכונה מלאים בתורה ובחסד, כהדרת חכמים במסכת אבות (א, ד-ה): 'יהי ביתך בית ועד לחכמים', 'יהי ביתך פתוח לרווחה ויהיו עניים בני ביתך'. יהי רצון שבבתים האלה יחיו משפחות מפוארות שישגדלו בנים ובנות עוסקים בתורה ובמצוות. מהבתים האלה יצאו הורים ללוות את ילדיהם לשירות הצבאי, בתפילה שיעשו חיל ויחזרו לשלום. מהבתים האלה יצאו ההורים ללוות את ילדיהם

ישיבת הר ברכה מזמינה את הציבור בוקר של תורה ביום העצמאות

חמישי | ג' אייר | 9:00-13:30
בישיבת הר ברכה

לרגל השקת פניני הלכה
'אמונה ומצוותיה'

"זה
היום
עשה ה'
נגילה
ונשמחה
בו"

10:30 'ושא נס לקבץ גלויותינו' - מהו הנס?
סא"ל הרב שמואל סלוטקי

11:20 הניסים בכניסה לארץ ישראל
הרב יאיר רמר
רב היישוב חרשה

11:50 עבודה זרה בשיתוף לגויים
הרב מאור קיים
ראש מכון הר ברכה

12:30 מגורי נכרים ביישוב קהילתי
הרב יהונדב דרורי
רב היישוב שילה

13:05 פניני הלכה אמונה ומצוותיה
הרב אליעזר מלמד
ראש ישיבת הר ברכה ורב היישוב

13:20 מנחה

9:00 דברי ברכה
הרב איתי בר ניצן
י"ר המועצה הדתית שומרון

קיום שבע מצוות בני נח ברחבי
העולם
הרב חיים גולדברג
מנהל ארגון 'ברית עולם'

9:30 הדתל"שים הם רק סימן - בעיות
האמונה בדורנו
הרב דני לביא
ראש מכון עולמות, ר"מ בישיבת אלון מורה

10:00 דברי ברכה
שר האוצר
בצלאל סמוטריץ

יוסי דגן
ראש המועצה האזורית שומרון

שנה
20
בדציפות

כיבוד קל | עזרת נשים כתוחה
שידור חי ב- ערוץ 7

דעות

הרב חברון שילה

אות בני הנביאים

כולנו מכירים את אותות הגבורה על קרבות, לחימה ורעות. הגיע הזמן להוקיר גם את מי שיודעים לצאת נגד הרוע והשחיתות ומוכנים לשלם על כך מחירים כבדים

מעשים מושחתים ואלימים הנעשים מותחת לרדאר. עשרים שנה עברו מרצח ראש ממשלה בישראל, ועדיין לא קם איש אמיץ אחד מתוך המערכת שיאמר לנו מה עשה שם אבישי רביב, מה ידע ראש השב"כ, מי צעק סרק, ועוד שאלות רבות. שנה וחצי עברו מאז הטבח הנורא בשמחת תורה, ועדיין ברור לנו שמסתירים מהציבור את האמת. עדיין לא קם האיש ממתוך המערכת שהחליט להסתכן ולומר לציבור מי בישל את הסרטון משדה תימן. ניצני גבורה התחילו, ישנם כבר אנשים שכן הוציאו דברים וגם התחילו לשלם על כך מחיר כבד מאוד. אם נדע לעודד מעשי גבורה כאלו, לדבר על הכוח של חברה מתוקנת בגבורה גם מהסוג הזה, נוכח למדינה טובה יותר, בבטוחה יותר, שבה ראשי מערכות מבינים שאם הם ינסו לקחת את הכוח שבידיים שלהם ולהשתמש בו נגד האמת והעם, יהיה מי שמוכן לשים את נפשו בכפו ולפעול כדי לחשוף את המעשה שלהם.

בתפילה שנוזה לתקן עולם במלכות ה', בעיקר בעין טובה ועשייה משותפת, בבניין העם והארץ, עם היכולת להיות בני נביאים יהודים גם לעמוד בגבורה ולבקור ולחשוף בעת הנכונה לכך.

**הכותב הוא ראש הישיבה התיכונית
'אור עתניאל', רב-סרן במילואים**

התנ"ך, שיש בו הכול, מזמין לנו אפשרויות להאיר גם הנקודה הזאת. יונתן פועל בגלוי ובסתר נגד אביו, כאשר ברור לו שרצון ה' הוא אחר. נתן בדבר ה' מבקר את דוד על מעשה שנעשה בהסתר. עובדיה סיכן את עצמו ופעל להצלת בני הנביאים תוך חתיירה תחת שלטונו של אחאב. ובעיקר דמותו של ירמיה הנביא, שהוקדש לנביא עם אמירה ברורה ישירות מפי הגבורה, שתפקידו לפעול נגד מדיניות המלך, נגד הדעה הרווחת בעם, מתוך ידיעה ברורה שהדבר יוביל אותו לכלא, לסבל ולסכנת חיים.

ואולי צריך לחשוב על עיטור בעקבות מעשים כאלה. אם ישראל אינם נביאים, בני נביאים הם, עדיין לא זכינו לנביאים שידעו בדבר ה' מתי ואיך לחשוף ולהתריע על שחיתות ופשע של המערכת. אולם תואר "בן נביא" אפשר בהחלט לתת למי שבאומץ רב ידע להוציא במינון ובזמן הנכון דברים שנעשו במחשך, אל אור השמש הציבורי.

צריך להיזהר ולשבת שבעה נקיים לפני שנותנים עיטור כזה ולפני שמעודדים מעשים כאלו בפועל. החשש שמא הדלפות יגרמו לחוסר אמון בין אנשים, וכן החשש שמא אנשים יקלו ראש בחשיפת סודות, הוא עצום. עלינו לעודד ביקורת פנימית, שיה נוקב וזהרבה מאוד עין טובה. אולם יש גם סכנה גדולה מאוד אם חלילה ניצור חברה המפחדת לחשוף ולפעול נגד

היא שיהיו אנשים ששנים יחושו כלפיך כעס וטינה. היא תובעת ממך לפעול הפוך מכל מה שחינו אותך. היא דורשת ממך לזכור מה המטרה הסופית ולפעול לאורא, גם אם זה מחייב פגיעה במטרות הקרובות אליך. ביותר. אולם אם חברה חפצת חיים אנחנו, עלינו לדעת להוקיר גם אנשים כאלו.

בחניון הציונידתי הדברים קשים עוד יותר. קל יותר לבקר אנשים שמראש אין לך אמון בהם, כאשר מראש מחנכים אותך שהם בעלי אינטרסים ויצרים ממניעים שלהם הם תמיד רצון לשררה וטובות הנאה. אולם אהבתנו הגדולה למדינה ולמי שפעל למענה, ממובילה אותנו ובצדק להאיר את המעשים הטובים, את המסירות ואת העוז של כל מי שעוסק בבניין המדינה. ובכלל החניון העמוק לעין טובה, ללימוד זכות, לאהבה בכלית לכל יהודי באשר הוא, מתוך מבטו של הרב קוק וצ"ל לעולם שביסודו פועל ומתקדם לטוב, בקצה שלו יכול להוביל לחוסר יכולת לראות את מה שכן רע ודורש תיקון יסודי. חלילה לנו לנטוש את החניון הזה. חלילה לנו להפוך לצרי עין הרואים את הכול במשקפיים של אינטרסים צרים. ואולם אני בספק אם בבתי החניון שלנו הקדשנו שיעור חינוך אחד לחובה במידת הצורך ללהיות גם חושף שחיתויות. לשאאל מתי מותר וצריך להחליף מעשה שחיתות לעיתונות. מתי חובה לעמוד נגד חבריך גם אם זו פגיעה בהם.

בשבוע הקרוב נעלה על נס את הגיבורים שמסרו נפשם על קדושת העם והארץ. נספר את סיפורם. נלמד על עוז רוחם ועל מידותיהם המיוחדות. סיפורי הגבורה הצבאית, העמידה מול הסכנה והיכולת לנצח את הפחד ולמצוא את הדרך שמובילה לניצחון מרגשים ומעוררים אותנו להידמות לגיבורים ולקחת משהו מדמותם המיוחדת. המדינה יודעת להנציח ולהוקיר מעשי גבורה אלו בדרכים שונות. ישנם סוגים שונים של עיטורים: עיטור הגבורה, עיטור העוז, עיטור המופת וציון לשבח שמחולק ברמות שונות. ויש גם חלוקת תעודות לחיילים מצטיינים. חשוב להמשיך ולעודד את סיפורי הגבורה וההצטיינות ולחנך לאורם את הדורות הבאים.

אולם יש מעשה אחד הדורש גבורה אחרת. גבורה שאין בה אותות. גבורה שדורשת ממך להיות נכון לסבול כאב, השפלה ועונש. גבורה הדורשת ממך לא להילחם למען וביחד עם חבריך ליחידה, אלא לעמוד מולם, להיאבק בהם, לפגוע באמון ביניכם, למען האמת, הצדק וקיומו של העם לאורך שנים. הגבורה לפעול נגד חבריך דורשת כוחות חזקים לא פחות מגבורת המלחמה. ואולם קשה להבין לאיורה. היא דורשת מהירות רבה ביותר, לפעול במידה המדויקת, לא לפגוע יותר על המידה. לנסות תחילה לשנות, להוכיח, לשכנע, ורק כשאין ברירה - לפעול בדרכים אחרות. המשמעות

ממאיר סיידלר

זה הזמן לתת גב לסמוטרייץ'

מי שמוכן אחרי כל מה שעברנו לוותר על השמדת חמאס - כנראה דעתו נטרפה עליו מרוב כאב על החטופים, או שהוא מונע ממניעים פוליטיים. סמוטריץ' ראוי לתמיכה על דבקתו האמיצה באמת הלא פופולרית

הציבור מונסחי הקוד האתי של צה"ל שניסו ללמד את הציבור
יש דוגמאות רבות בהיסטוריה שדווקא יש, והניצחון
על גרמניה הנאצית יוכיח). ובכן, המאמץ התעמולתי
נעשה פרי. כל מי שמדבר היום על ניצחון מוחלט נחשב
לפרימיטיבי. איך הגענו לשם? הגענו לשם כי כמעט
כל המי ומי בגורדיה הישנה, באליטה החברתית
והאקדמית התגייס לקמפיין הזה. אולם לא הם
הצודקים, אלא סמורטיץ'.

מי שלא מבין שאויב כמו חמאס צריך להיות מושמד כדי להיות מורתע, או שדעתו נטרפה עליו מרוב כאב זה המצב אצל חלק ממשפחות החטופים - או שהוא מונע ממניעים פוליטיים. הוויתור, תמורת החטופים, על מיגור מוחלט של חמאס הוא התאבדות מדינית וחזרה לשטעטל. כל בר דעת מבין שאויבינו הערבים צריכים לראות שמי שעוללו לנו את מה שעוללו לנו החמאסניקים לא יזכו לסחוט את מדינת ישראל, אלא יקבלו השמדה טוטלית, העמדה לדין ורדיפה ללא פשרות עד לאחרון שבהם. בדיוק בשביל זה נוסדה מדינת ישראל, ורק כך היא תוכל להבטיח את קיומה ולהרתיע את אויבי העם היהודי באמת.

י"ש כוח גדול לשר בצלאל סמורטיץ', שאינו מתחשב לא בסקרים ולא בתקשורת וממשיך לדבוק באמת הכל כך פשוטה, שבזמנים כתיקונם ובהסתכלות מפוכחת על המציאות הייתה אמורה להיות נחלת הרוב.

רגעית, אך יהיו הרות אסון בהמשך.
מעבר לכל הקונספציות השגויות שעליהן דובר כל כך הרבה, שבעה באוקטובר הוא תוצאה ישירה של הסתכלות יתר בעיניים של אנשים כואבים. עסקת ג'בריל השערורייתית, עסקת טנגבאום ההזויה, עסקת שליט שהייתה תוצאה של לא פחות מאשר פסיכזה תקשורתית-חברתית - כל העסקאות האלה היו בראש ובראשונה תוצאה של העובדה שמקבלי ההחלטות הסתכלו לאנשים כואבים יותר מדי בעיניים. הם הביאו את מדינת ישראל אל סף תהום.

כל מה שמונע מאויבינו, לעת עתה, לסיים את מלאתכם ולעשות לאזרחי ישראל היהודים את מה שהנאצים עשו ליהודים כשמדינת ישראל עוד לא הייתה קיימת, זה לא חוסר רצון אלא חוסר יכולת. לעת עתה, כאמור. כדי שיכולת זו תישלל מהם גם בעתיד, על מדינת ישראל להרתיע את המבקשים להשמיד אותנו בהרתעה האולטימטיבית, כלומר בהשמדה. לא פחות מזה.

בשמאל ובמרכז התחילו לאחרונה לעשות תחרות ציחקוקים מהמושג "ניצחון מוחלט". יש מי שאימצו את האמירה השנונה שחמאס זה רעיון ורעיון אי אפשר לנצח - כלומר מה לעשות?! לשחוט יהודים זה רעיון שאי אפשר לנצח אותו. ויש המצביעים על מצוקת החטופים, שבגללה עלינו לוותר על ניצחון מוחלט. היו גם מי שהרחיקו לכת (ביניהם פרופסורים מחבורת

היה קל לומר (או אפילו לחשוב!) שיש מטרה נעלה וחשובה יותר מאשר החזרת החטופים. למראה אותם חטופים ששוחררו בעסקה האחרונה - לדוגמה אלי שרעבי, אליה כהן, אגם ברגר או אחת התצפיתניות האחרות שקיבלו את החופש שלהן באמצעות העסקה - אין מי שנפש יהודי בקרבו שלא שמח שמחה עצומה בשחרורם, למרות טקסי ההשפלה. איך אפשר להסתכל בעיני האנשים הגיבורים האלה שניצלו חיים, ואף כי לא שלמים, מציפורני ממשכי הימלר ואייכמן, ולומר ששחרור החטופים הוא לא המטרה העליונה?! ואיך אפשר להסתכל בעיני הקרובים של האנשים האהובים שעדיין נמצאים שם, ולומר שהשמדת חמאס היא מטרה חשובה יותר?! האם באמת מישוה מסוגל להסתכל לאלי שרעבי או לאמא של מתן צנגאוקר בעיניים ולומר זאת? אני לא, וכנראה גם סמוטריץ' לא. וכאן בדיוק שורש העניין: ההסתכלות בעיניים של אנשים כואבים לא אמורה להכתיב למקבלי ההחלטות את המדיניות שלהם. היא ללא ספק משפיעה, אבל היא לא אמורה להכתיב את מטרות המלחמה, בוודאי לא בתור ערך עליון שמצדיק לשים כל דבר אחר בצד. תפקידם של מנהיגים אינו להסתכל לאנשים כואבים בעיניים. לא אצלנו ולא בשום מקום בעולם. מסופר על בן גוריון שסירב להיפגש עם משפחות של שבויים, ובצדק. מי שמסתכל לאנשים כואבים יותר מדי בעיניים, יחליט החלטות שיקנו לו אומנם תהילה

בתקופה האחרונה השמעתי יותר מפעם אחת ביקורת חריפה על מפלגת הציונות הדתית בכל מה שנוגע לטיפולו בסוגיית גיוס החרדים, שהיא סוגייה מרכזית בחברה הישראלית. אולם לא על סוגייה אחת לבדה תחיה מפלגה פוליטית, אלא על עמדותיה ופעילותה בשלל הנושאים הגורליים שעומדים לפתחה של המדינה המאוימת והמוסכסכת שלנו.

וכאן המקום לשבח את בצלאל סמוטו'ץ' על עמידתו האיתנה בסוגיה שבה הכי קשה לעמוד איתן (אם אתה לא בצד ה"נכון"): סוגיית החטופים. עמידתו של סמוטריץ' על כך שהחזרת החטופים היא לא המטרה העליונה של המלחמה נגד חמאס וגם לא אמורה להיות, היא ביטוי של חזון נדיר בפוליטיקה הישראלית: נכונות לומר דברים לא פופולריים, בלשון המעטה. יש עוד משהו בפוליטיקה הישראלית שעושה זאת היום בצורה ברורה כל כך? אני זוכר שבתחילת המלחמה, האמריה שניצחון מוחלט על חמאס הוא בעדיפות ראשונה לעומת שחרור החטופים נאמרה על ידי רבים וטובים - ולא דווקא אנשי ימין! אבל אלה נשמתו להם אחד אחד, בעיקר בלחץ התקשורת. כעת נשאר סמוטריץ' כמעט לבדו, יחד עם עמיתו בן גביר, שמסרב גם הוא להתכופף בפני הוצאתו מחוץ לגדר על ידי מי שהיו יודעי דבר לפני שבעה באוקטובר, וממשיכים לאכלס את האולפנים גם היום.

עם זאת אודה ואתוודה: היו רגעים שגם לי לא

עצמאות במוזיאון אגם ראשון לציון

מוזיאון אגם
AGAM MUSEUM
מוזיאון יעקב אגם מוזיאון יעקב אגם

ישראל

ג' באייר תשפ"ה | 1.5.2025 | 18:00-10:00

סיורים מודרכים, סדנאות יצירה קינטיות לילדים ועוד חוויות

מוזיאון אגם, מיש"ר 1, ראשון לציון | 03-5555-900 | yama.co.il

זהו יום השואה השני לאחר טבח שמחת תורה תשפ"ד, יום השואה השני שבו כולנו עדיין במבוכה - כיצד במשך כמה שעות לא הייתה מדינה, ודם יהודי היה להפקר? ההבטחה "לעולם לא עוד" עמדה למבחן. ואף שבמבחן התוצאה, ברוך ה', לא חרבנו ויכולנו לאויבינו, הרי שבמשך שעות ארוכות ובעבור יהודים רבים מדי ההבטחה הזאת הופרה. בימים אלו, כשאנו מציינים את יום השואה, אפשר ללמוד לא מעט וקצרה היריעה מלהכיל, אבל יש שאלה אחת שחוזרת ומהדהדת גם השנה: מה זוכרים ולשם מה? ישנו הבדל תהומי בין קביעתו של יום הזיכרון לשואה ולגבורה על ידי מדינת ישראל, לבין קביעת יום החורבן הלאומי הראשון שלנו - תשעה באב - על ידי חז"ל. ההבדל העיקרי נעוץ בעובדה שיום הזיכרון לחורבן הבית נקבע בשעת חורבנו של העם ביציאתו לגלות, ואילו יום הזיכרון לשואה ולגבורה נקבע בעת תקומתו של העם לאחר חורבנו. אם תשעה באב מבקש להתרכז במה שאיבדנו ובסיבות שהובילו לכך, הרי שיום הזיכרון לשואה ולגבורה מבקש להנכיח את זיכרון השואה בתוך החיים הריבוניים שלנו. היסטוריה מרוכזת כולה בעבר, זיכרון מבקש להנכיח משהו מן העבר בחיים של ההווה. בעקבות השואה מוטמעים בחיינו ערכי הציונות וקריאה עמוקה לאחריות בכל רבדי החיים, ואנו מבינים את הצורך בקיומה של מדינה משגשגת וחזקה ובהכרחיות שבאחווה וברעות הלאומית. השואה

דעות

הרב איתמר נחמני

זיכרון של חורבן ותקומה

יום השואה הוא הזדמנות להיזכר בסל הערכים של העם היהודי. הכוח של מדינת ישראל הוא לא מטרה, אלא אמצעי לתיקון עולם בטוב, בחסד וברחמים

לדאוג לקיומו בכוחות עצמו, אלא על מנת להיות זיכרון מכונן לעולם הערכים, הרוח והמוסר של העם היהודי שבונה את חייו הריבוניים מחדש בארץ ישראל, מתוך התפיסה כי הכוח הוא אמצעי ולא מטרה. אמצעי להשגת הטוב, הרחמים, הצדק, החסד והשלום. לצד אלו, העם הזה יודע להפעיל את הכוח ואת העזות הפנימית שלו כנגד הקמים עליו לכלותו. היכולת להחזיק את שני הקטבים האלה יחד היא פלא בפני עצמו, שמחלחל עמוק להוויה הישראלית מתוך המסורת היהודית ומתוך זיכרון השואה.

בימי המלחמה האלה הוכיח העם הזה, שוב, כמה הוא יודע לנהל מלחמה מול תהומות הרוע האנושי לא רק במיגור האויב מבחינה פיזית אלא אף במיגורו במישור הרוחני והמוסרי. חיילינו נלחמים ושומרים על מדינתנו מפני אויבים אכזריים צמאי דם, אך גם שומרים על רוחו הטהורה של העם הזה בדרך ניהול המלחמה. לוחמי צה"ל הגיבורים נלחמים בתקיפות ברוע, בעוצמה וללא פשרות תוך שמירה על אמות המוסר הגבוהות ביותר האפשריות. ניהול המלחמה באופן הבלתי נתפס הזה הוא הניצחון הגדול ביותר של מלחמת הקוממיות שאנו בעיצומה, והיא ביטוי עמוק ואותנטי של זיכרון השואה האיומה בתוך החיים הריבוניים שלנו בארץ ישראל.

הכותב הוא מנחה פדגוגי בארגון יסודות לחינוך, תורה ודמוקרטיה

למען זכות ההגנה העצמית שלו לצאת לפעולה צבאית כדי לנתק את טבעת החנק המתהדקת סביב צווארם של ילדיו..."

דבריו של בגין מבטאים תפיסה דמוקרטית עמוקה ולפיה אחד מעקרונות היסוד בדמוקרטיה הוא הגבלת הכוח המוחלט מכל גורם שלטוני אפשרי. הדמוקרטיה מדברת על "הגבלת השלטון" באמצעים שונים: עריכת בחירות בפרקי זמן קבועים על מנת להעמיד את הנבחרים לביקורת הציבור, הפרדת רשויות המאפשרת את ביזור הכוח בין כל רשויות השלטון וכך מחייבת את האיוון הבריא ביניהן, שמירה על זכויות אדם והמיעוט ועוד. הכוח והשלטון כשלעצמם אינם מטרה, אלא הם באים לשרת את התכלית, את "העם". "הוגנות הריבון" היא מצווה ממצוות התורה: "ואהבתם את הגר כי גרים הייתם בארץ מצרים". התורה שטורחת להזכיר בכל מקום את בית העבדים של מצרים, היא התורה המצווה את העם היהודי בהיותו ריבון, לאהוב את הגר אהבה מחייבת: "וכי יגור איתך גר בארצכם, לא תגנו אותו. כאורח מכם יהיה לכם הגר איתכם ואהבת לו כמוך כי גרים הייתם בארץ מצרים, אני ה' אֱלֹהֵיכֶם". הקב"ה מצווה אותנו להעניק יחס שווה לגר דווקא משום שאותנו הפלו בארץ נכר.

זכירת הכאב והסבל אינה פתח לנקמה אלא פתח למיגור הרוע. בדומה לכך, השואה חייבת להיזכר לא רק על מנת לבסס את ההבנה שהעם היהודי חייב

מחזקת את דבריו של האמורא הגדול רבי יוחנן (גיטין נ"ה ע"א), הרואה בפסוק "אשרי אדם מפחד תמיד ומקשה ליבו ייפול ברעה" את העיקרון המארגן של חורבן ירושלים, ביתר והר המלך. על פי רבי יוחנן, אשרי אדם הפועל בזהירות ובשיקול דעת, הרגיש לנסיבות המציאות. לעומתו "המקשה את ליבו", זה המתעלם מהמציאות הזועקת וסכנותיה - הוא "ייפול ברעה". לדאבון הלב, טבח שמחת תורה הוכיח לכולנו כמה הזיכרון הזה חשוב גם בהיותנו ריבוניים בארצנו. אבל לצד העקרונות החשובים האלה עומד עיקרון חשוב נוסף. עם תקומתה של מדינת ישראל ועד היום, עם ישראל העמיד מודל אחר לשימוש בכוח. העם היהודי הוכיח שהוא יודע להשתמש בכוח בשירות הצדק, ההוגנות והשלום. איש אינו טוען שעם ישראל ומדינת ישראל לא טעו בדרך. טעויות נעשות. אולם הכיוון הכללי שהמדינה הלכה בו מיום הקמתה ועד היום הוא הושטת יד לשלום, גם אל מול הגרועים שבאויביה. את צבאה היא כינתה "צבא הגנה לישראל", שכן תכלית הפעלת הכוח גם בהתקפה היא הגנה וקיום.

דבריו המצמררים של מנחם בגין ז"ל (בחדש ניסן תשט"ז) בכנסת, מהדהדים בהקשר הזה: "העם הזה שדמו נשפך כמים בדור האחרון, יותר מאשר בכל דור אחר, שונא את המלחמה, הוא כולו שונא את המלחמה, אבל הנה הוא נתון במצב מיוחד שאויביו מתכוננים בגלוי לקדש עליו מסע השמדה והוא נאלץ

עמיחי אליהו

הפקרות במדים

רון בר נכשל בתפקידו, ואת המחיר כולנו משלמים. העובדה שהוא ממשיך לכהן בראשות השב"כ חרף מחדליו וחוסר האמון, פוגעת ישירות בביטחון המדינה. מי שנכשל צריך לפנות את מקומו

כשמדובר במי שאחראי לחיי מיליוני אזרחים ולביטחון הלאומי. טוב שהציבור מתחיל לראות את האמת - במה עסוקים ראשי מערכות הביטחון והמשפט. לא באויב, אלא בנו. לא בהגנה, אלא בפוליטיקה. הגיע הזמן לעצור את ההזגה הזאת. לא בגלל ימין או שמאל, אלא משום שכללי המשחק הדמוקרטי דורשים זאת. מי שנכשל - מפנה את מקומו. מי שמסרב להוראות הדרג המדיני - עובר את הקו. ומי שמנצל את תפקידו לרדיפת יריבים אידאולוגיים - צריך ללכת, כאן ועכשיו.

- אינו יכול ולא צריך לעבוד עם אדם שהוא לא סומך עליו. אם בג"ץ שוקל להתערב בהחלטת ראש הממשלה להדיח את בר, מדובר בשיבוש מוחלט של עקרונות הדמוקרטיה. במדינה דמוקרטית הציבור קובע, לא הפקידות. ואותו ציבור ממנה ממשלה, והממשלה ממנה את ראשי השירותים. העובדה שבר ממשיך לכהן חרף מחדליו, חרף חוסר האמון מצד ראש הממשלה וחרף שורת מהלכים חתרניים היא בגדר הפקרות. זו לא רק פגיעה במשילות, זו פגיעה ישירה בביטחון המדינה. אם רופא מנתח שנכשל מודח מיידית, קל וחומר

במשטרה. כן, בזמן שהטרור הפלשתיני מתארגן, משתכלל ותוקף - ראש השב"כ בוחר לחפש אג'נדות פוליטיות בתוך כוחות הביטחון. המציאות הזאת לא רק אבסורדית, היא מסוכנת. בעוד המערכת הפוליטית מתכופפת בפני פרשנויות משפטיות, ובר משדר מסרים סותרים וחוסר נאמנות לממשלה הנבחרת, השטח בוער. הציבור מבין זאת, ולכן גם לא נענה הפעם לקריאות המחאה. גם בשמאל מתחילים להבין: מי שמנהלים כאן את המדינה באמת אינם נבחרי הציבור, אלא קומץ פקידים שלא רואים עצמם כפופים לשלטון נבחר.

רון בר לא מתפקד עוד כראש שירות ביטחון, אלא כפעיל פוליטי במדים. במקום לשרת את המדינה, הוא עסוק בחתרנות, בפוליטיזציה ובאכיפה בררנית. הוא בוחר להתעלם מעבירות חמורות, כל עוד הן משרתות את "המחנה הנכון", ויוצא במסע טיהור פוליטי כלפי קצינים וחיילים מהצד השני. זהו שימוש ציני ומסוכן בכוח שניתן לו. לא לשם כך הציבור מינה את נבחרייו.

הבעיה איננה רק בר, אלא המבנה המאפשר לו להישאר בתפקיד. ראש ממשלה - כל ראש ממשלה

דמיינו רופא בכיר, מנתח ותיק ובעל שם, שנכנס לחדר הניתוח עם צוותו, מתעלם מהתראות מוקדמות, מתנהל בביטחון מופרז - והחולה על שולחן הניתוח מת. לא בגלל גורה משמיים, אלא בגלל התרשלות ברורה, כישלון מערכתי ואי־קבלת החלטות. האם מישוהו היה מעלה על דעתו להשאיר את אותו רופא בתפקידו? ודאי שלא. אז איך ייתכן שכאשר מדובר בראש השב"כ, רונן בר - אדם שכשל בתפקידו, והמדינה כולה שילמה בדם - הוא ממשיך לכהן כאילו דבר לא קרה? בר, בהיותו ראש שירות הביטחון הכללי, היה אמון בדיוק על מה שקרה ב־7 באוקטובר: מניעת חדירה של טרוריסטים לשטח ישראל, הגנה על אזרחי עוטף עזה, חיזוי איומים ושיבושם מבעוד מועד. במקום זאת קיבלנו את היום הקשה בתולדות המדינה. מאות נרצחו, אלפים נפצעו ונחטפו, והאמון הציבורי בשירותי הביטחון התרסק.

במקום לקחת אחריות, בר נשאר בתפקידו, ובמקום להתמקד באויבי המדינה, השקיע את מרצו בחיפוש שדים פנימיים. החקירה שיום, בשיתוף היועצת המשפטית לממשלה, לא כוונה נגד חוליות חמאס אלא נגד "כהניזם" מדומיין

לאליענה ועומר רחמים

מזל טוב
להולדת הבת

שתזכו לגדלה לתורה
לחופה ולמעשים טובים
בשבוע

לנופר ורון לוי

מזל טוב
להולדת הבן שילה

שתזכו לגדלו לתורה
לחופה ולמעשים טובים
בשבוע

הרב אלעד הלחמי

פשטות, ענווה וגדלות אמיתית

הרב מאיר מאזוז זצ"ל ניחן בגדלות אמיתית בתורה, בשמירה על המסורת ובהבנה פוליטית ומדינית, ללא חנופה או מחויבות לקודים חברתיים, רק אמת טהורה

את שמו של הרב מאיר מאזוז אני מכיר מאז שאני זוכר את עצמי. בבית אבא וסבא, המרא דאתרא היה הרב מאזוז. שנים רבות לפני שנכנסתי לעולם הישיבות הדתי־לאומי, הכרתי וביקרתי כילד וכנער ב'ישיבת 'כיסא רחמים', הישיבה שהקים הרב מאזוז יחד עם אחיו הרב צמח, ייבדל לחיים טובים וארוכים. מחלון ביתנו בגבעת שמואל היה אפשר לראות את גג הישיבה, שעליו מתנוסס עד היום שם ה' כשלט חוצות ענק.

בהיותנו משפחה מיוצאי תוניסיה, זו תמיד הייתה גאווה לנו ולעדה - שאומנם לא כולם יודעים, אבל לנו ישנו אחד מגדולי הדור, שממשיך את השושלת המפוארת של יהדות תוניסיה. מספריו ומשיחותיו של הרב מאזוז למדתי להכיר את תלמידי החכמים של ג'דבה ותוניס. להלן כמה מהם, שרבים מאיתנו אינם מכירים את שמותיהם, אך הם חלק מענף ענק של לימוד ועיון תוניסאי הנמשך מאות שנים, בהם הרב מרדכי אמיס הכהן, הרב שאול הכהן - מחבר ספר 'לחם הביכורים', הרב ישועה בסיס, בעל 'משמרות כהונה' הרב אברהם הכהן יצחקי, ועוד רבים אחרים.

אף על פי שדמות הרב הייתה נוכחת במשפחתנו, זכיתי לפגוש אותו פנים אל פנים רק פעמיים: הפעם הראשונה הייתה לפני הגיוס, כאשר אבי הכניס אותי

אליו לקבל ברכה. הוא היה חם ולבבי, בירך אותי שאלך לשלום ואשוב לשלום, התעניין בישיבת מצפה רמון שלמדתי בה, ושוחחנו מעט בהלכה. המפגש השני היה לפני שלוש שנים, בביקור של משלחת רבנים מהציבור הדתי־לאומי אצל הרב. הפגישה נערכה בבית הכנסת שלו בבני ברק, ללא מלווים, ללא משב"קים. פשטות וגדלות במקום אחד.

להלן קווים קצרים לדמותו: בקיאות פנומנלית בכל מקצועות התורה, שליטה מוחלטת בכל רחבי הש"ס והפוסקים, עמידה על לימוד בשיטת העיון התוניסאית הכוללת לימוד מהרש"א ומהר"ם על הסדר, ודקדוק אין־סופי ברש"י. הרב שילב ידע רחב בכל הספרות התורנית, הכוללת גם ספרים בתחום מחשבת ישראל כמורה נבוכים ועוד. הוא רכש ידע מקיף מספרי מחקר, והיה מצטט מהם. היה לו זיכרון פנומנלי, ולא פעם היה מצטט מספר שבו עיין לפני עשרות שנים. כמו כן עודד את תלמידיו לכתוב חידושי תורה. הרב זצ"ל היה בקי גדול בתנ"ך ודחף ללימוד אותו על הסדר בקביעות, דבר שאינו שכיח בציבור החרדי. לימוד טעמי המקרא וקריאת התורה היו אצלו יסוד חינוכי מגיל ינקות, והדבר ניכר בתלמידי הישיבה. אחד מתלמידיו המובהקים הוא הרב משה לוי, שכתב את הספר המוכר 'מנוחת אהבה'

על הלכות שבת. זהו חלון הצצה נהדר לדרך הלימוד של הישיבה.

כמו כן הרב עסק רבות בדקדוק הלשון, מפסוקי התנ"ך ועד לראשונים ואחרונים שכתבו על כך. הדבר ניכר גם בעיסוקו הכביר של הרב זצ"ל בפיוטים. עלוני 'בית נאמן' (נאום מאיר ניסים, כך היה חותם את שמו) נפתחו לעיתים קרובות בתודה לפייטן כפיר פרטוש ובעיון מחודש ומדויק במילים שהושמעו, מריה"ל, אבן גבירול או חכמי ישראל אחרים. ואכן בהלוייתו קיבל קהל המלווים חוברת קטנה ובה פיוטים שהרב ביקש שייאמרו במסע ההלוויה. בפיוט האחרון, 'בן אדמה', היו הערות והארות של הרב עליו. עיסוקו המדוקדק של הרב בסידורים ובמחזורים של הוצאת 'איש מצליח' מלווה אותי עד היום בכל שבת ומועד.

אהבתו של הרב לארץ ישראל הייתה עצומה. בכל פעם שעמדה גזרה חדשה היה הראשון לזעוק, בלשון חריפה וברורה. בתקופת הגירוש מגוש קטיף צעק וזעק נגד העוול והרשע. בשל חווייתו האישית המטלטלת בעקבות רצח אביו הרב מצליח מאזוז הי"ד, שנרצח על ידי מחבל בתוניס, הרב מעולם לא שוכנע באמיתות "שיחות השלום" עם הערבים. בניגוד לרוח הרווחת בעולם החרדי, הרב ביטל

דב מימון

מלחמה רחוקה - השפעה קרובה

גלות מזרח אירופה כמעט הגיעה לסיומה, כשהיא מותירה את יהדות אמריקה ומערב אירופה להתמודד לבדה עם האנטישמיות המבעבעת. על מדינת ישראל להיות בית לכל יהודי באשר הוא, ולהשכיל להיות מדינה קולטת עלייה גם מארצות רווחה

על פניו, אוקראינה רחוקה מאיתנו. גאוגרפית, פוליטית, תרבותית. עוד מלחמה בין מעצמות? עוד סכסוך זר שלא נוגע לחיים שלנו כאן, בארץ הקודש? אבל המציאות טופחת על פנינו ומזכירה: גם מלחמה רחוקה יכולה לעצב את עתידנו. המלחמה באוקראינה משנה את פני היהדות הגלובלית, וקוראת למדינת ישראל לשוב ולהיות מה שהיא נועדה להיות: בית.

מתחת לפני השטח, יש קשרים עמוקים בין המתרחש באוקראינה לבין המרחב שלנו. נפילתו של נשיא סוריה, למשל, הייתה תולדה של שינויי כוחות גלובליים שהתעצמו בעקבות הקרע הרוסי-מערבי. מדינת ישראל, בתגובה, מתקרבת למנהיגים חזקים בעולם וכורתת בריתות חדשות במערכת בין־לאומית שהולכת ונעשית פחות יציבה, פחות מוסרית ויותר מבוססת כוח.

אך מעבר לכל אלו קיימת תובנה היסטורית עמוקה יותר: המלחמה הזאת היא קו הסיום של גלות יהדות מזרח אירופה. כשבנימין זאב הרצל פרסם את מדינת היהודים, רוב מוחלט של יהדות העולם חי באימפריה הרוסית וסביבתה. מאה שנה אחר כך הגלות הזאת תמה. כמו יהודי ארצות ערב, גם יהודי אוקראינה,

ואמריקה. ישראל לא הציבה אז אלטרנטיבה אמיתית. הפעם יש בידינו לתקן. קליטה מארצות מצוקה אנו יודעים לעשות, אך קליטה מארצות רווחה? זו משימה עדינה, מורכבת וחשובה לאין ערוך. מדובר באנשים עם מקצוע, עם רמת חיים, עם חלופות. הם יעלו רק אם נאפשר להם להשתלב: בתעסוקה ראויה, במערכות חינוך מותאמות, בחיי קהילה תורניים וחמים.

קליטה כזו אינה עניין לממשלה בלבד. היא מחייבת את החברה האזרחית, את מוסדות החינוך, את הרשתות הקהילתיות. הציונות הדתית, שחרתה על דגלה את קיבוץ הגלויות כחלק ממיימוש חזון הגאולה,

ניצבת כאן מול מבחן היסטורי. האם נצליח להיות בית אמיתי ליהודים מרחבי העולם, גם כשיש להם ברירות אחרות? האם נדע להאיר פנים, לא רק לברך על בואם אלא גם להכין בעבורם מקום - בגוף, בנפש ובהוויה הישראלית? זה תלוי רק בנו.

הכותב הוא עמית בכיר במכון למדיניות העם היהודי (JPPJ) ואחראי על פעילות המכון באירופה. ספרו האחרון, 'מלחמת אוקראינה: נקודת מבט יהודית וישראלית', יצא לאור על ידי JPPJ

לר' חיים ושרה רחל פרקל משתתפים בצערכם עם פטירת בינכם

רפאל יחזקאל
(חזקי) **פרקל** ז"ל

המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים ולא תוסיפו לדאבה עוד

בשבע

ל**אירים פדידה** משתתפים בצערך עם פטירת אמך

בתיה טובי ז"ל

המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים ולא תוסיפו לדאבה עוד

בשבע

הניצחון היהודי

זיכרון השואה בגלגולו הנוכחי במדינת ישראל הוא בדיוק מה שרצה היטלר יימח שמו בתוכנית הפתרון הסופי. אם רק נציץ במה שכתב הצורך הזה עצמו, נגלה מה הדרך לנצח את הרעיון הנאצי

איור: שאול גרד

היטלר היה מוכן לשלם הון למען כל מי שקורא להעלים את הייחוד היהודי, לטשטש את הזהות ולהפסיק את לימוד התורה. המאבק הזה בינו לבין היהודים על השליטה בעולם היה מוכרע ללא קרב. אם מישוהו באמת רוצה לנצח את היטלר ולהפיק את לקחי השואה - עליו דווקא לחזק את הקיום היהודי

תהליך ההפרטה

החלק השלישי בזיכרון השואה נולד בד בבד עם פריחתה של הפוסט־מודרנה. יחד עם תהליכי ההפרטה החריפים שעברו כל מושגי הקולקטיב בעולם, גם השואה הופרטה לחלוטין. לכאורה היה צידוק לזה - קשה לתפוס את המספר שישוה מיליון, קשה להבין את המושג השמדת עם. הרבה יותר פשוט לשמוע סיפור אישי פוצע לב ולהזדהות. אלא מה, סיפורים אישיים קורעי לב היו לא רק בשואה. זה קרה בשואה הארמנית, זה קרה בימי דאע"ש העליונים, וכן, זה קורה היום, וממש בקרבת מקום. כשתולשים את הווזעה האנושית מהקונטקסט הגדול, הכול משתבש.

השיבוש הכי גדול התרחש בכך שההדגשה עברה מהיותו של היטלר בראש ובראשונה אנטישמי להיותו לאומן גזען. כבר כמעט לא מדברים על רדיפת היהדות והיהודים בימי השואה. מדברים על גזענות ולאומנות.

ההשלכות החינוכיות מיידיות - אם לאומנות וגזענות הן מחוללות השואה, הרי שחייבים לטשטש ככל הניתן את ההבדלים בין העמים השונים, ולתנך ככל הניתן להומניות נטולת השתייכות לאומית. שיר כמו "אימג'ן" של ג'ון לנון, שקורא לעולם בלי מדינות ובלי דתות, הוא סנונית ראשונה. אחריו יבואו "אדם נשאר אדם, אל תקרא לי עם" של שלום חנוך, ו"בואו נצעד לחלום בלי גזע ולאום" של אביב גפן. אחר כך ה"אתה בחרתנו" בתפילה יעורר תחושת פלצות,

יש לי התנגדות עצומה לאופי זיכרון השואה כפי שהוא נלמד בבתי הספר, גם הדתיים, בעיקר החילוניים. זה נושא למאמר רחב ועמוק בהרבה ממה שמאפשר טור בעיתון, אבל בכל במה אפשרית אני מנסה כבר כמה שנים לצעוק את זה, אולי יקרה משהו. אז הנה, גם כאן.

סבונים

לזיכרון השואה מאז קום המדינה היו שלושה גלגולים, הראשון היה האומלל ביותר. המדינה הציונית הצעירה, שרבים ממקימיה עזבו בגיל צעיר את משפחותיהם בגלות ועלו לארץ מתוך מחשבה שצריכים לעשות סוף לפסיביות הגלותית, לא יכלו לקבל את מה שהם ראו כהפך הגמור מתפיסתם. בשל כך הייתה בושה להיחשב ניצול שואה במדינה הצעירה. הביטוי הארסי "סבונים" והדבקת ה"כצאן לטבח" המזלזל בניצולים ובנטבחים, היה גל המשנה של הצונאמי. דמיינו לעצמכם שהיו אומרים היום לניצול "נובה" שהם ברחו כמו שפנים במקום להילחם, תבינו את הטראומה שאחרי הפוסט טראומה של הניצולים ההם.

אבל הימים היו ימים אחרים, וכנראה צריך הרבה כוח כדי להסתכל לשואה בעיניים, ואת הכוח הזה לא היה למדינה הצעירה. לכן באופן טבעי נבחר התאריך של מרד גטו ורשה ליום הזיכרון לשואה ולגבורה. תאריך שיותר משהוא מעניק הכרה לניצולים, הוא מעניק להם סטירה מצלצלת, שהרי איך שלא נהפוך את זה, כל המשתתפים במרד גטו ורשה עם כל המורדים הקטנים והגדולים בימי השואה, לא מגיעים אפילו לעשירית האחוז משיעור היהודים שעברו את אימי השואה, ומדינת ישראל בחרה לומר להם שהיא מוקירה את המעטים שנלחמו, לא את אלה שהלכו כצאן לטבח. לכן הלכו ניצולי שואה עם שרולים ארוכים והתביאו מספר. אולי בגלל זה על סבתא שלי מצד אמא אני יודע רק שהייתה במחנה השמדה, מפני שנשבעה שלא לגזור את שערה לעולם לאחר הקרחת שנכפתה עליה, אבל אפילו באיזה מחנה הייתה לא סיפרה. שתיקת המבושים. והיא רק דוגמה אחת להמונים רבים.

ששת המיליונים

הגלגול השני של זיכרון השואה התחיל עם משפט אייכמן, ששינה את היחס. פתאום נשמעו עדויות, פתאום התחילה הכרה בכאב ובצער. בבתי הספר דיברו כל הזמן על האנטישמיות הנאצית, על הסיפור הגדול של השמדת עם ועל המספר ששת המיליונים. היה ברור לגמרי שאומנם היטלר ראה גם בגורמים אחרים ראויים להרג, אבל היהודים הם לב העניין, כמו שהתבטא חתן פרס נובל אלי ויזל: "לא כל הקורבנות היו יהודים, אבל כל היהודים היו קורבנות". בהיותי תלמיד בימי הגלגול השני של זיכרון השואה, על זה גדלתי: על שנאת היהודים והיהדות של הנאצים, על הפתרון הסופי שביקשו לממש בעם היהודי ועל איך נראית אנטישמיות שמממשת את חלומותיה. היה ברור מבלי לומר שיהודים שדבקים בזהותם הם הניצחון הכי גדול על האנטישמיות הזאת.

להצליח, לנצל את החלש לצרכיו ולא חלילה לעשות עימו חסד. המוסר איננו גמילות חסדים כי אם הישרדות והצלחה.

זה מתיישב היטב עם תורת הגזע - הגזעים העליונים צריכים לנצל את הגזעים הנחותים לצורכיהם, או להשמידם על מנת לא להשקיע בהם משאבים מיותרים. זוהי הסיבה שהיטלר ירצה או ינצל צוענים, כהי עור, נכים וכדומה. אלא שהוא עצמו מגדיר שבסולם הדרוויניסטי עם ישראל דווקא נמצא במקום גבוה מאוד:

"אין כמעט עם בעולם שאינסטינקט ההישרדות מפותח בו יותר מאשר בזה הנקרא 'עם הבחירה'. איזה עם עבר מכשולים רבים יותר מהעם הזה והצליח להימלט מהאסונות הכבדים ביותר של האנושות מבלי להשתנות. איזה רצון נוקשה ואינסופי לחיות ולשמר את המין ניכר מעובדות אלה."

הוא מגדיר את "עם הבחירה" כשורד, כסתגלן, כבעל כוח חיים עצום. על פי הקריטריונים שלו עצמו אין שום סיבה גזעית לפגוע ביהודים. אלא מה, בציטוט נוסף יוצא המרצע הלא פחות ממדהים מן השק, הנה הסיבה האמיתית לשואה, והיא לא גזענות ולא לאומנות, שימו לב:

"המאבק על השליטה בעולם הוא ביני לבין היהודים. כל השאר חסר משמעות. היהודים הטילו שני מומים באנושות: המילה - הפוגעת בגוף, והמצפון - הפוגע בנשמה. אני בא לשחרר את האנושות מכבלים אלה."

אילו היינו שואלים את היטלר איך הוא מגדיר את עצמו, הוא היה אומר שהוא לוחם חופש. החופש של הגוף ותאוותיו מברית המילה, החופש של הנפש האנושית מהמצפון. היטלר אכן היה גזען, שבשל הגזענות היה מוכן לפגוע בעמים הנחותים, אבל המתחרה שלו על השליטה בעולם הוא לדבריו עם ישראל, והתחרות היא תחרות על ההגמוניה המוסרית. כשיושמד עם ישראל ואיתו היהדות שהביאה לעולם את הרחמנות וגמילות החסד, לא יהיה אף גורם מצפוני שיעמוד בפני הפיכת האדם לחיה שיכולה להשמיד את כל החלשים. היטלר משמיד את היהודים שמפריעים מצפונית לכל החלומות החייתיים שלו.

לקחי השואה המדויקים

היטלר היה מוכן לשלם הון למען כל מי שקורא להעלים את הייחוד היהודי, לטשטש את הזהות ולהפסיק את לימוד התורה. המאבק הזה בינו לבין היהודים על השליטה בעולם היה מוכרע ללא קרב. אם מישוהו באמת רוצה לנצח את היטלר ולהפיק את לקחי השואה - עליו דווקא לחזק את הקיום היהודי שהלאומנות שלו וה"אתה בחרתנו" אינם רוויי שנאה, אלא קריאה לעולם ללכת בדרך של רחמנים, ביישנים וגומלי חסדים. ■

כלל ופרט וכלל

על רקע מצוות פדיון השבויים

ובמקביל החיילים, שהם נציגי האורגניזם הכללי, נחלצים להגן על האזרחים גם במחיר סיכונם האישי. לכן מותר להם להסתכן למען הכלל. כשם שהגוף האורגני מוותר באופן ספונטני ואינסטינקטיבי על איבר אחד לשם הצלת הגוף כולו, כך גם האומה בכללה. כל פרט ערב לכלל כולו, וכן להפך.

על העומדים בראש המדינה להתעלות מעל ראייה פרטנית ולראות את התמונה כולה. הם אחראים להצלת כל פרט, אך לא פחות מכך אם לא יותר, הם גם אחראים לכלל כולו. הם חייבים לראות לטווח רחוק. הכלל לא מורכב רק מפרטים, שהם איברים בגוף הכללי. הוא לא רק סך הכול של הפרטים. הוא עם, הוא מדינה שיש לה אחריות לכלל אזרחיה, בהווה ובעתיד.

ו. מזווית ראייתה של התפיסה המדינית הערכית, מלחמת שמיני עצרת, בה אנו עדיין נתונים כבר כשנה ומחצה, מורכבת משני אלמנטים שהם אחד: מלחמת קיום לאומית, ומלחמת תרבות אוניברסלית. הברוטליות החייתית החמאסית שוללת את עצם קיומו של עם ישראל בכלל, ובארצנו זו בפרט. לדעתם, על פי דתם, זוהי "אדמת קודש" ('וואקף') בה אין זכות קיום לשום גורם אחר אלא רק לאסלאם. ודת האסלאם לפי הבנתם (והבנת מוסלמים רבים בעולם) מחייבת אלימות, רצח, אונס וסדיזם כלפי "כופרים" בכלל ויהודים בפרט, ובארץ ישראל בפרט שבפרט - מנער ועד זקן טף ונשים ביום אחד. זו תרבות שונה מהתרבות האנושית, שאחד ממקורותיה הוא היהדות. א' לוחי ישראל שונה מאלוהי מוחמד. הוא א'לוהי החסד, הרחמים והשלום לכל מי שנברא בצלם. להבדיל בין ישראל לבנים, לפי תורתנו, יש מקום גם למיעוט נוכרי בארץ. לא כופים עליו את היהדות, הוא יכול להישאר בארץ כגר תושב בעל זכויות. מה שנדרש ממנו הוא רק קיום שבע מצוות בני נוח, שהן עקרונות מוסריים אלמנטריים. מלחמתנו זו היא מלחמת תרבות בין היהדות והעולם החופשי מחד גיסא, לבין האסלאם הרדיקלי מאידך גיסא.

ז. מזווית ראייה זו, המלחמה עדיין בעיצומה. אומנם האויב נהדף למנהרותיו, אך הוא ממשיך להילחם בנו ביתר שאת. הוא לא נרתע. אדרבה, חרף החורבן הנורא שהמיט על עצמו, הוא רואה בהחזקת חטופים ניצחון. הוא מכתוב את כללי המשחק. הוא מתעלל בהם וברגשות משפחותיהם מתוך סדיזם נורא. הוא מחזיק את הקלפים בידו, ברצותו יסכים לשחרר טיפין טיפין, ברצותו יקשיח את עמדותיו. ברצותו ישפיל וברצותו ירומם. מטרתו להתכבד בקלון השפלתנו.

אומנם מלכות שמחלה על כבודה אין כבודה מחול, אך מלכות ערכית ומוסרית יכולה גם להתכבד במצוות פדיון שבוייה, חרף רמיסת כבודה. הבעיה אינה כבוד. הכבוד זוקף את קומתו של חמאס לא להרפות משאיפתו לחסל חלילה את מדינת ישראל. את האסון שהמיט על עצמו הוא מנצל, יחד עם יתר המדינות המוסלמיות, למלחמה מדינית נגדנו בהאג

שהיא ערך מוסרי. רק במסגרת חברתית־מדינית יכול האדם לפתח את אישיותו המוסרית, לצאת מקונכיותו האגואיסטית ולהיות אלטרואיסט. אין אפשרות להיטיב עם הזולת ללא קיומו של אותו זולת. רק במסגרת חברתית ניתן לפתח מידות טובות. "לא טוב היות האדם לבדו" - אדם לבדו אינו טוב.

זהותו של הפרט, ללא גיבויה של מסגרת לאומית, היא מטושטשת. הוא גרגר קטנטן באבק המכיל מיליארדי גרגרים כמותו, ללא ייחודיות ערכית ותרבותית. הפרט ללא כלל הוא בעצם לא פרט. הוא כמעט ולא קיים. הוא פרט הצריך לכלל.

והיא הנותנת: מכיוון שהמדינה נושאת ערך מוסרי, ערכי המוסר מחייבים אותה להגן על

היא הוקמה. כל אזרח משלם בדמו ובדמיו לשם קיומו וקיומם של האזרחים האחרים. באחריותה של המדינה להגן על כל אזרחיה, ובפרט אלו שנשקפת להם סכנה מיידית ומוחשית. הפרט למען הכלל, והכלל למען הפרט.

סליחה על ההשוואה הלא מדויקת, מבחינה משפטית יבשה - המדינה היא מעין חברת ביטוח. כל אזרח משלם פרמיות בגופו וברכשו, על מנת שהמדינה תעשה הכול למען הצלתו והצלחתו. הפרת החוזה היא לא חוקית ולא מוסרית.

כבר לפני דורות רבים ציטט הרמב"ם בשם אריסטו: "האדם מדיני בטבע" (מורה נבוכים ח"ב, מ). כלומר האדם, בעצם מהותו, הוא יצור חברתי. הוא זקוק למסגרת חברתית לשם

יצאנו למלחמה גם בשם העולם החופשי כולו, למגר אידאולוגיה מושחתת ומשחיתה זו. להוריד את דגלה ולהניף במקומו את דגל השלום, הרחמים והחמלה. כניעה לחמאס היא המשך העריצות והברוטליות. היא סכנה חמורה לא רק לעם ישראל, אלא לעולם כולו

הישרדותו מבחינה קיומית וכלכלית, ולשם כך הוא מוכן לשלם טבין ותקילין. רק חברה מאורגנת מסוגלת להתמודד עם בעיות הקיום של הפרט, ולהבטיח לו מזון, מדור, מלבוש, מרפא ומגן מפני פגעי טבע ואדם. המנהיגות נבחרת על ידי הציבור למימוש מטרה זו על הצד הטוב ביותר. אם לא תעשה כן, היא מועלת בשליחותה. הכלל זקוק לפרט שימלא את חובותיו, ובמקביל - הפרט זקוק לכלל שימלא את אחריותו להישרדותו והגנתו. אי לכך, משימתה העיקרית של המדינה בשעה זו היא להחזיר את החטופים לחיק משפחותיהם, מיד ועכשיו!

ד. אולם יש גם זווית ראייה אחרת. המדינה איננה אוסף של פרטים. היא לא רק אינדוקציה אלא דדוקציה. היא לא רק צורך, אלא ערך בפני עצמו. לא הפרטים יוצרים את הכלל, אלא להפך - הכלל הוא היוצר את הפרטים. המדינה היא אידיאה, שהפרטים מיישמים אותה בחיי המעשה.

הרמב"ם לא מסתפק באמירתו של אריסטו שהאדם מדיני בטבע, הוא יוצק בה גם תוכן ערכי. האדם זקוק לחברה לא רק מפני שהיא צורך קיומי להישרדותו הפיזית, אלא משום

א. הלוואי שעד לפרסום מאמר זה ישובו כל השבויים לחיק משפחותיהם. עם זאת, האידאולוגיות שעליהן נשען הדיון הציבורי בנושא, רלוונטיות גם לנושאים אחרים.

מאמר זה לא מתיימר להציע פתרון מעשי לדילמה הכאובה והחמורה של פדיון השבויים מול סיכוני הכניעה לחמאס, אלא להציג שתי גישות אידאולוגיות שעל פיהן יש להתייחס לנושא.

הנחת יסוד מוסכמת על הכול היא דברי הרמב"ם (הל' מתנות עניים פ"ח הלכה י):

"אין לך מצווה גדולה כפדיון שבויים, שהשבוי הרי הוא בכלל הרעבים והצמאים והערומים ועומד בסכנת נפשות. והמעלים עיניו מפדיונו הרי זה עובר על 'לא תאמץ את לבבך ולא תקפוץ את ירך', ועל 'לא תעמוד על דם רעך', ועל 'לא ירדנו בפרך לעיניך', וביטל מצוות 'פתוח תפתח את ירך לו' ומצוות 'וחי אחיך עימך', 'ואהבת לרעך כמוך', ו'הצל לקוחים למוות' והרבה דברים כאלו, ואין לך מצווה רבה כפדיון שבויים".

ראשית יש להקדים, שלמשפחות ולמקורבים שמורה הזכות להקים קול זעקה גדולה ומרה ולדרוש את השבת יקיריהן בהקדם האפשרי, מבלי להתחשב בנושאים ביטחוניים, מדיניים ואחרים. אדם קרוב אצל עצמו. מול המשנה הידועה (גיטין מה, א) "אין פודין את השבויים יתר על כדי דמיהן", יש משנה אחרת (כתובות נב, א) על אשתו שנשבית, והיו מבקשין ממנו עד עשרה בדמיה - פודה, מבלי להתחשב בהשלכות שהדבר עלול לעודד חטיפות אחרות. וכתבו שם התוספות: לא תיקנו שלא יוכל לפדות אדם את עצמו יותר מכדי דמיו, שהרי "עור בעד עור וכל אשר לאיש ייתן בעד נפשו" (איוב ב), ואשתו כגופו.

יש מקום גם להבין לליבן של המשפחות הדואבות והדואגות, בצדק, בהתפרצויות של כעס. אין אדם נתפס על צערו.

ב. אך הציבור הרחב, והמנהיגות בפרט, חייבים להיות מאוזנים, ענייניים, שקולים ואובייקטיביים, ולבחון את הדברים מתוך אספקט כללי. אומנם גם מתוך ראיית המכלול יש להתייחס לפדיון השבויים כאל ערך נעלה, שיש לתת לו עדיפות על פני צרכים אחרים. זהו ערך שהחברה כולה מחויבת לו. כל ישראל ערבין זה בזה.

הרבה טענות מושמעות, רבות מהן ענייניות, אם כי לא כולן. העולה על כולן היא הטענה שמבחינת כלל אזרחי המדינה, הסכנה המוחשית הישירה שהיינו בה בשמיני עצרת תשפ"ד כבר חלפה. תושבי הדרום והצפון חוזרים לבתיהם ומשקמים את יישוביהם, שדותיהם ועסקיהם. נותרה רק משימה אחת - להציל את החטופים הנתונים בצרה ובשביה וחרב חדה מונחת על צווארם. יש לפדותם מיד ועכשיו כדי להציל את חייהם מן הגיהנום בו הם שרויים. הם בסכנה ודאית ועכשווית, בעוד למדינה עצמה אין סכנה מוחשית דחופה.

ג. הערבות ההדדית היא היסוד האידאולוגי של עצם קיומה של מדינה. לשמה של הערבות

צמיחה מתוך השבירה

ללמוד לפתור את הבעיות מהשורש

9 שיעורים מוקלטים ומעמיקים על פי תורת הקבלה והחסידות

הרב אליהו לוי

טראומה

קורס טיפול והתמודדות עם טראומות צמיחה מתוך השבירה

זוגיות

קורס הקוביה הזוגית לטיפול בכל הבעיות מהשורש

כלים מעשיים לטיפול עצמי ולמטפלים מתחילים ומנוסים

לפרטים והרשמה: hanna.tipul@gmail.com

עלות כל קורס: 990 ש"ח

עכשיו תורכם! ריטריט זוגות משקיעים בזוגיות

במלון גראנד ביץ' תל אביב / גראנד קורט ירושלים
בהנחיית יהונתן ויסכה שומר - יועצי זוגיות ומיניות מרכז כלים שלובים

דווקא בימי המלחמה משקמים ומחדשים את הקשר הזוגי. התחדשות של יומיים הכוללת 6 סדנאות זוגיות המשלבות לימוד מעשי ותרגול חוויתי.

*אין אינטרקציה בין הזוגות.

להפגש מחדש

לימוד ותרגול חוויתי המעמיק בתקשורת ובאינטימיות הזוגית על כל רבדיה. כולל חידוש חוזה זוגי, תרגול זוגי מגוון ויצירתי.

25-26/6/2025 כ"ט-ל' סיון - ירושלים

אומנות המפגש

תרגול מפגש מרתק ומעמיק בכל הרבדים של הזוגיות והאינטימיות בהשראת תרפיית המפגש בגישת הדי שליפר תרגול של חציית הגשר אחד אל עולמו של השנייה

7-8/5/2025 ז' באייר - תל אביב

לתאריכים נוספים לשנת תשפ"ה שלחו הודעה

לפרטים והרשמה: שילת הפקות 054-3977033

עלות הריטריט 1960 ש"ח כולל סדנאות, לינה וחצי פנסיון אפשרות למימוש הטבת מילואים*

שאל את הרב

בשיתוף: Yeshiva.org.il

זמני ספירת העומר

שאלה: 1. מה השעה המוקדמת ביותר שניתן לספור בה ספירת העומר? 2. עד מתי אפשר לברך לכל המאוחר? 3. האם ניתן לספור לפני ערבית? 4. האם יש הבדל בין השעות הללו לבין השעות שבהן מותר להתפלל ערבית?

תשובה:

1. אציע כמה אפשרויות, מהזמן הטוב ביותר: א. לכתחילה ניתן לספור מזמן צאת הכוכבים (18-13.5 דקות זמניות אחרי השקיעה, ויש נוהגים להמתין כ-20 דקות כדי לצאת לרוב הדעות, ויש לעיין בלוחות).

ב. מזמן השקיעה והלאה (כל זמן בין השמשות) - נחלקו הפוסקים, ונכון לחזור ולספור ללא ברכה לאחר צאת הכוכבים. ואם רוצים לצאת לכל הדעות יש לספור ללא ברכה ולהתנות שאם יזכור לספור אחר צאת הכוכבים - הספירה הראשונה לא תיחשב כלל, ובצאת הכוכבים יספור בברכה. ג. פלג המנהג - בשעות דחק גדולה, כאשר יש חשש שישכח לספור בצאת הכוכבים, יש לספור ללא ברכה ויתנה בליבו שאם יזכור לספור אחר צאת הכוכבים, לא תיחשב ספירה זו, ויספור אחר כך עם ברכה.

2. כל הלילה כשר לברכה, עד עלות השחר. אולם לכתחילה מצווה מן המובהר לספור בתחילת הלילה. אם עבר עלות השחר יספור בלא ברכה, וימשיך לספור בלילה הבא עם ברכה (שולחן ערוך סי' תפט א', שולחן ערוך הרב שם סע' ג').

3. ניתן לספור לפני ערבית, אלו מצוות נפרדות. אלא שכבר נהגו ישראל לספור בציבור לאחר ערבית.

4. יש הבדל, כיוון שערבית מדרבנן ומקילים בה יותר, ואילו ספירת העומר לחלק מהפוסקים מהתורה, ולכן נוהגים לספור מצאת הכוכבים.

הרב נועם דביר מייזלס

לימוד נגינה בספירת העומר

שאלה: האם מותר לשמוע מוזיקה לצורך לימוד נגינה בספירת העומר?

תשובה: במקרה של לימוד אפשר. המטרה של השמיעה היא ללמוד ולא ליהנות מהמוזיקה. אבל עדיף לעשות זאת בשירים שקטים ולא בשירים משמחים (מקור ההיתר ללימוד נגינה הוא בשו"ת זכר שמחה סימן סז).

הרב בנימין במברגר

מנהגי אבלות בספירת העומר

שאלה: מה בספירת העומר אסור מעיקר הדין?

תשובה: כל דיני האבלות בימי ספירת העומר מבוססים על מנהג ישראל ואינם תקנת חז"ל. בגמרא (יבמות סב ע"ב) מוזכר מותם של תלמידי רבי עקיבא בתקופה זו, אך לא מצוינים מנהגי אבלות כתוצאה מכך. מנהגי האבלות מופיעים לראשונה בכתבי הגאונים, לפני כאלף שנה. המנהגים העיקריים והמבוססים הם איסור נישואין ואיסור תספורת, ואלו הוזכרו בשולחן ערוך (סי' תצג), וכן איסור ריקודים ומחולות (מגן אברהם שם ס"ק א). על פי זה כתבו פוסקים בומננו לאסור גם על שמיעת מוזיקה. לאמיתו של דבר, מאז חורבן הבית יש לאסור בכל ימות השנה שמיעת מוזיקה שמחה (סי' תקס"ג), אלא שבמשך השנה מקובל להסתמך על דעות מקילות ולאסור שמיעת מוזיקה רק באופנים מסוימים, ובימי האבלות של ספירת העומר וכן בימי בין המצרים יש להחמיר יותר (שו"ת אגרות משה אורח חיים ח"א סי' קסו; שו"ת יחווה דעת ח"ו סי' לד). בעניין זה הקלו כמה פוסקים במוזיקה שקטה שאינה מריקדה (פניני הלכה' זמנים עמ' 63, וכן דעת דודי הרב יעקב אריאל שליט"א). מותר לברך "שהחיינו" בימים אלו (משנה ברורה סי' תצג סק"ב). יש שנהגו להחמיר שלא לקנות בגד משמח שמברכים בקנייתו "שהחיינו" (יביע אומר ח"ג אורח חיים סי' כו).

הרב עזריה אריאל

ובאו"ם, באקדמיה ובמדינות רבות בעולם בהן יש מהגרים מוסלמים. הוא מציג את עצמו כקורבן אומלל, כנרדף תמים ומסכן, ורוכש בכך את אהדתם של שונאי ישראל.

הוא מנהל נגדנו מלחמה פסיכולוגית, שאינה נופלת בחומרתה ממלחמה בתותחים ומטוסים. הוא זוקף את קומתו השפופה ומראה ראשית כול לעצמו ולעמו שהוא "מנצח" כביכול. ובאותה שעה הוא מנסה להחדיר זאת גם למוחנו (ואכן יש בתוכנו כאלה שרעל המלחמה הפסיכולוגית חדר לתודעתם). ובחסות לוחמה זו הוא ממשיך להתעצם, לאמן חיילים חדשים, להצטייד, לייצר כלי משחית ולהשתקם. שותפיו ביהודה ושומרון ובמקומות אחרים ממשיכים במלחמתם נגד אזרחים תמימים וחפים מפשע.

למשפחות ולמקורבים שמורה הזכות להקים קול זעקה גדולה ומרה ולדרוש את השבת יקיריהן בהקדם האפשרי, מבלי להתחשב בנושאים ביטחוניים, מדיניים ואחרים. יש מקום גם להבין לליבן של המשפחות הדואבות והדואגות, בצדק, בהתפרצויות של כעס. אין אדם נתפס על צערו

המלחמה נגד כלל ישראל לא הסתיימה, היא בעיצומה. רק הכניעתו של חמאס תגדע את זרועו של האסלאם הפנאטי, הנמצא בתוכנו ומקיף אותנו מסביב סביב.

חובתנו להציל את החטופים כוללת הצלת כולנו ממלחמות הרשע, החמס והעוול. כל עוד האויב מחזיק בחטופים, הוא מניף לעין כול את האלימות והאטימות שהן דגלו, סמלו ואמונתו. יצאנו למלחמה, גם בשם העולם החופשי כולו, למגר אידאולוגיה מושחתת ומשחיתה זו. להוריד את דגלה ולהניף במקומו את דגל השלום, הרחמים והחמלה. כניעה לחמאס היא המשך העריצות והברוטליות. היא סכנה חמורה לא רק לעם ישראל, אלא לעולם כולו.

התפקיד הקשה המוטל על העומדים בראש המערכה הוא למצוא דרך יצירתית כיצד להציל את השבויים, תוך כדי הכניעת חמאס. כי הא בהא תליא. המוח היהודי, בעזרת החונן לאדם דעת, יוכל אם ירצה השם לשבור את החבית ועם זאת גם לשמור את יינה. ■

צילום: הר ברכה

שהחיינו וקיימנו והגיענו לזמן הזמן

בשעה טובה נחנכה שכונה חדשה ביישוב המתפתח הר ברכה. שר הביטחון ישראל כ"ץ, שר המשפטים יריב לוין, שרת ההתיישבות אורית סטרוק, שר הנגב, הגליל והחוסן הלאומי יצחק

וסרלאוף, יו"ר ועדת חוץ וביטחון ח"כ יולי אדלשטיין, ח"כ עמית הלוי, ח"כ אריאל קלנר וח"כ קטי שטרית השתתפו בטקס המרגש בהר ברכה וקראו להחלת ריבונות ביו"ש ולחזיון ההתיישבות. **יוני הישראלי, יו"ר מזכירות היישוב הר ברכה:** "אנו מצויים בתקופה מיוחדת שבה עם ישראל מנהל מלחמה רב זירתית על עצם קיומו, והחוסן הלאומי שלנו הוא זה שיכריע את המערכה. האירוע כאן מצטרף לעשייה החשובה והקריטית להצלחת המאמץ הלאומי של חזרת עם ישראל לארצו, יישוב הארץ בגדלות ובעוז, ולא רק במלל ובשאיפות גבוהות אלא בעשייה מלאה בשטח".

ביקור השר באוניברסיטה

בהשתתפות יו"ר ההסתדרות הלאומית, מר יואב שמחי, נשיא אוניברסיטת אריאל פרופ' אהוד גרוסמן, מנכ"ל ההסתדרות הלאומית, מר יאיר שלם, פרופ' משה עינת ויו"ר ועד העובדים של אוניברסיטת אריאל, גב' חמדה חדי, ביקר שר האנרגיה, אלי כהן באוני' אריאל. במהלך הפגישה נדונו נושאים הקשורים לשיתופי פעולה עתידיים, ותרומתה של האוניברסיטה לפיתוח ההתיישבות והאקדמיה והאנרגיה בישראל.

צילום: טוא הקשורות

הביקור באוניברסיטה התמקד בפעולות האנרגטיות הנדרשות לשיפור התשתיות, יעילות צריכת האנרגיה והטמעת פתרונות טכנולוגיים חדשניים. הנהלת האוניברסיטה הציגה לשר תכניות עתידיות לשיפור תהליך אנרגיה פורץ דרך וחדשני.

הביקור חיזק את המחויבות המשותפת של משרד האנרגיה, ההסתדרות הלאומית והאוניברסיטה לקידום קיימות, חדשנות ושיפור איכות החיים בקמפוס ובאזור.

יואב שמחי, יו"ר ההסתדרות הלאומית: אני מברך את השר כהן על פועלו החשוב. אני סמוך ובטוח כי בזכותו אוניברסיטת אריאל תמשיך להיות מרכז אקדמאי מוביל בישראל ומחוצה לה".

מסכמים פסח גדוש בארגון החשוב

בארגון "חסדי נעמי" מסכמים פעילות רחבת היקף לקראת חג הפסח. במסגרת ההיערכות חולקו כמויות אדירות של מזון לאלפי משפחות, בסיוע אלפי מתנדבים. סגן יו"ר הכנסת ויו"ר ועדת הרווחה, ח"כ הרב ישראל אייכלר, ביקר במרכז הלוגיסטי בתל אביב, התרשם מהעשייה והביע הערכה רבה.

הרב יוסף כהן, מייסד הארגון, הציג את האתגרים והפתרונות היצירתיים שמאפשרים המשך פעילות שוטפת. **המנכ"ל הרב משה כהן** סקר את תהליכי קבלת הסחורות, שינוע ואריזה.

מנהלי הארגון נפגשו גם עם שר הפנים, הרב משה ארבל, שהתעניין בעשייה הענפה ובהתמודדותו האישית של הרב כהן עם טיפולי דיאליזה.

הרב כהן ציין כי זה מפעל חייו וכי בנו שותף מרכזי לנשיאת העול. בסיום הביקור, ביקש השר ארבל מהרב ברכה אישית.

הרב יוסף כהן, מייסד הארגון, הציג את האתגרים והפתרונות היצירתיים שמאפשרים המשך פעילות שוטפת.

מנהלי הארגון נפגשו גם עם שר הפנים, הרב משה ארבל, שהתעניין בעשייה הענפה ובהתמודדותו האישית של הרב כהן עם טיפולי דיאליזה.

הרב כהן ציין כי זה מפעל חייו וכי בנו שותף מרכזי לנשיאת העול. בסיום הביקור, ביקש השר ארבל מהרב ברכה אישית.

5000 כתומים

במהלך חול המועד פסח לקחו חלק בפעילות מרכז מורשת גוש קטיף וצפון השומרון כ-5000 איש. ביישוב מבוא דותן פגשו האורחים הרבים בפעילויות הפנינג, בהצגות רחוב ובלמידה חוויתית היסטורית על הקשר היהודי לחבל הארץ עוד מימי התנ"ך ועד לימים אלה. במרכז המבקרים בניצן צפו המבקרים במציג "קונפליקט עזה" צפו בסרטים שעסקו בגוש, נהגו בפינות יצירה ובתוכן ערכי לצד חוויה. **מנהל המרכז מיכה חדר**

צילום: מרכז קטיף

אמר בהתרגשות "בקץ נציין 20 שנה לעקירה, הפסח הזה הוכיח שעם ישראל לא שכח, לא את רוח ההתיישבות והשליחות ולא את הרוח הכתומה שנאבקה ונאבקת למען ארץ ישראל ואנשיה. אנחנו שמחים שיש לנו את היכולת לדבר אל כל הגילאים ולייצר חוויה משפחתית שמדברת אל כולם".

מבט חדש על אוטיזם ושונות נוירולוגית

יום עיון ייחודי לרגל יום המודעות הבינלאומי לאוטיזם, תחת הכותרת: "אוטיזם ושונות נוירולוגית - שינויי תפיסות ברוח הזמן בשדה החינוכי והטיפול" התקיים במכללה האקדמית לחינוך גבעת ושינגטון.

במהלך יום העיון התקיימו הרצאות קצרות בסגנון TED מאנשי חינוך וטיפול, חלקם על הרצף האוטיסטי בעצמם. בין המרצים בלט **סרן אודי הלר, מייסד תוכנית "תתקדמו"** לשילוב צעירים עם אוטיזם בצה"ל. את המעמד ריגש הפסנתרן המחונן איתי בנישו, אדם על הרצף האוטיסטי עם שמיעה אבסולוטית, אשר ביצע קטעים מוזיקליים מרשימים. כמו כן, הוקרן סרטון מרגש בו שיתפו סטודנטיות מהחוג לחינוך מיוחד את חוויותיהן מההתנסות הקלינית עם תלמידים על הרצף. האירוע נחתם בפאנל מרתק בהשתתפות אנשי אקדמיה, חינוך, טיפול ונציגי עמותות, אשר דנו בגישות חדשניות להבנת השונות הנוירולוגית ובדרכים להוביל לשינוי תפיסתי וחברתי.

צילום: קרן אברמוביץ'

צילום: ארינוח בוטאני

זיכרון בסלון ירושלמי

כ-50 ירושלמים וירושלמיות הגיעו לבית משפחת ליאון כדי לשמוע מקרוב את סיפורו האישי והמרתק של אמיל פיש - שורד שואה, מהנדס, יום ואיש קהילה הפועל מזה שנים לשימור הזיכרון היהודי ולהנחלתו לדור הבא. פיש, יליד 1935 מהעיירה ברדיוב שבמזרח צ'כוסלובקיה, נשלח בגיל תשע עם אמו ואחותו למחנה בגן-בלזן, המשפחה שרדה את המלחמה ואמיל המשיך את חייו בישראל, קנדה ולבסוף בארה"ב, שם הפך ליוזם מצליח ולמנהיג קהילתי. בעשור האחרון הוא משקיע את מרצו בשימור מורשת קהילתו שנמחקת. **ראש העיר ירושלים, הצעיר משה ליאון:** "היה לרעייתי סתוית ולי הכבוד לארח את אמיל פיש - אדם שמעבר להיותו שורד, הוא סמל לחיים של בחירה, תקווה ועשייה".

שר הרווחה יעקב מרגי בסיום מיוחד בעמותת 'עלי שיח'

לרגל יום המודעות הבינלאומי לאוטיזם, קיים שר הרווחה יעקב מרגי סיור במרכז עמותת 'עלי שיח' בירושלים. במהלך הביקור נחשף למודל המקצועי הייחודי של העמותה ולשיתוף הפעולה ההדוק עם משרד הרווחה. השר התרשם ממרכז היום "וייס", ומהתוכניות המקצועיות של מערך הדיוור והתעסוקה, המתאמות אישית לכל משתתף. סיפורו של יוסי, משתתף בתוכניות, המחיש את ההשפעה הרבה של המסגרת: מלימודים, לעבודה בשכר ועד התנדבות משמעותית. **שר הרווחה יעקב מרגי:** "זו עבודת קודש. נמשיך להשקיע בשותפות הזו למען אנשים עם צרכים מיוחדים".

היערכות שיא בארגון 'דרכי ישעי'ה'

בארגון מדווחים על פעילות מסביב לשעון בהובלת עשרות מתנדבים, העובדים במרץ לקראת יום ההילולא של הצדיק מקרעסטיר בשבוע הבא. ההכנות נמשכות זה ימים רבים, במטרה לבצע את חלוקת הסלים ביום אחד מרוכז - כדרכו של הצדיק, שנהג בעצמו להאכיל רעבים ולא נתן להם להמתין. ההיערכות כוללת לוגיסטיקה מתקדמת, תכנון מדויק ומעורבות מתנדבים רחב. באולם הארזיה באשדוד מתבצע מבצע שינוע ואריזה של כ-3,800 סלי מזון, הכוללים עופות, דגים, שתנייה מתוקה, ממתיקים ומוצרי יסוד. כל סל נארו בכבוד, ומועבר באופן דיסקרטי.

צילום: עמרי סגן

שורדי השבי למצעד החיים

שורדי שבי יחד עם משפחותיהם, למעלה מ-30 ראשי ערים, עובדי ההסתדרות הציונית העולמית ונכי צה"ל ממלחמת חרבות ברזל השתתפו במשלחת של ההסתדרות הציונית העולמית למצעד החיים בפולין. המשלחת בראשות יו"ר ההסתדרות הציונית העולמית יעקב חגואל יצאה למסע של ארבעה ימים שכלל סיורים באתרי מפתח בוורשה לובוקרקוב ושיאו שיתוף פעולה במצד החיים שמתקיים השנה בסימן 80 שנה לשחרור מהמוות אושוויץ. בין המשתתפים במסע המרגש שורדי השבי הגר ברודץ, אלמוג מאיר ג'אן, מורן סטלה ינאי, גד מוזס וקית סגל וכן משפחותיהם של החיילת שני לוק שגופתה נחטפה לעזה.

צילום: אוריה הלר

פסח בחברון

במהלך חג הפסח ביקרו כ-60,000 אנשים במערת המכפלה ובחברון, ביום שלישי התקיימה עצרת חג חגיגית עם אמני זמר חסידי מובילים כמו חיים ישראל, ביני לנדאו ואלחנן שטיינמן. המבקרים סיירו במערת המכפלה, אתרי היישוב היהודי, סמטאות הקסבה ומערת עתניאל בן קנז. בתל חברון הוצגו חידושים, כולל אתר "קבר ישי ורות" שעבר שימור ועיצוב מחדש, משחקים לילדים ונוער, ומדרגות נוחות לאתר הארכאולוגי הקדום. כמו כן, נפתח בית "גאון יהודה" בראשות עמותת "הרחבי מקום אהלך". ביום רביעי נערכה תפילה חגיגית מרגשת במערת המכפלה, בהשתתפות אלפים, כולל לוחמים, משפחות שכולות ורבנים. המארגנים הודו לכוחות הביטחון על הצלחת האירועים והדגישו את חשיבות הביסוס וההתרחבות של עיר האבות.

ראשון	שני	שלישי	רביעי	חמישי	שישי	שבת
1 פגישת שבועית בניית מערכים	2 ישיבת צוות להתקשר להורים של קרן	3 פלאטים	4 אסיפת הורים 1800	5 יום חופשי אצט"י	6 יום חופשי אצט"י	7
8 פגישת שבועית בניית מערכים	9 ישיבת צוות פגישת עמ' הועצת 1530	10 פגישת עמ' המנהל פלאטים	11 יום חופשי אצט"י	12 יום חופשי אצט"י	13	14
15 פגישת שבועית בניית מערכים	16 ישיבת צוות שיחה עם ההורים של דוד	17 פלאטים	18 דופא שנייה עזרה ואווירה 1830	19 יום חופשי אצט"י	20 יום חופשי אצט"י	21
22 פגישת שבועית בניית מערכים	23 ישיבת צוות אסיפת הורים 1900	24 פגישת עמ' ההורים של יהוי פלאטים	25 חילוקי דוד ונחמה 1900	26 יום חופשי אצט"י	27	28

איפה אכנים תואר שני?
בזמן ובמקום שלחנאים!*

חדש וייחודי בהרצוג
תואר שני היברידי בהתאמה אישית

בשעות הבוקר, בשעות הערב
או בכלל, ביום שישי

הרצוג. לדעת. לחנך.

לפרטים: 077-9915237 או היכנסו לאתר המכללה: herzog.ac.il

יום עצמאות שמי
עם

הרב חגי לונדין במלון קסיה ירושלים

שבת פרשת
תזריע מצורע,
ה' באייר
תשפ"ה
2.5.2025

תכילה בכותל המערבי למעוניינים © מחיר מוזל
למגיעים מיום חמישי © כשרות המלון גלאט
מהדרין - רבנות ירושלים

להרשמה לשבתות באתר מאובטח:
yeshiva.org.il/sales

או בטלפון: 055-2901010

בסוד מיוחד לחברי ארגון המורים,
5% הנחה למשלמים בכרטיס תמורה

לוח שבת

03-9185553

נדל"ן

דירות

מכירה

עושים נדל"ן בדובאי, תתחילו להשקיע נכון!!! העתיד בידיים שלכם, השקעה בטוחה עם תשואה של 10% לפרטים: 053-3331717

אשכולות

באשכולות!!! למכירה, וילה נהדרת עם גוף מדהים, 10 דקות מלהבים, 2,000,000 ש"ח. 052-3334719

יד בנימין

קוטג' דו משפחתי, 8 חדרים, 3 קומות הכולל עליית גג גדולה, מיקום מרכזי, למכירה ביד בנימין. "דינה נכסים" 0544-978133

וילה יפופיה, גדולה ויחודית, ברמת גימור גבוהה, על חצי דונם עם אפשרות ליחידת דיור, מיקום נהדר, שכנים מצוינים. למכירה ביד בנימין. "דינה נכסים" 0544-978133

מורשת

קוטג' דו משפחתי, 5 חדרים, למכירה ביד בנימין. מיוג מרכזי, גינה גדולה, מיקום מצוין ושכנים נהדרים. "דינה נכסים" 0544-978133

להשכרה

דירה 3 חדרים

ברחוב חיים קוברסקי 13, קומה 2, דירה 10

שכונת נוף ציון - ירושלים

2 חדרי שינה

מקלחת ושירותים

מרפסת סוכה חדשה מרווחת

דמי שכירות: 4,500 ₪

התחייבות לשנה לפחות.

לפרטים: 0507125452/0542188880

יחיאל גרינברג נכסים
להשקיע בתבונה 052-2631597

המגרשים והבתים הטובים ביותר

בישובים המבוקשים ביותר!

ברוכין, פדואל, נטע, צופים
בני דקלים, מבוא מודיעים,
אלומה הירוקה, אבן שמואל,

וגם השירות האמין והיעיל ביותר

יחיאל גרינברג נכסים 052-2631597

מעוניין לקנות
ספרי תורה ישנים
(גם גניזה)

משלם מחיר טוב
054-6420392

המהדורה
הדיגיטלית
השבועית שלך.

בשבוע
בלחיצת כפתור

כל חמישי אצלכם במייל!
מוזמנים להצטרף למשפחה הדיגיטלית!

פתח תקוה

"הס נכסים" - למכירה, בית ייחודי, בכפר גנים א', על גבול כפר גנים ג'. הבית על שטח של 590 מ"ר, בנוי 330 מ"ר, 8 חדרים, אזור שקט. יהודה הס: 050-3003455

מגרשים

מכירה

בנצר חזוני!!! מגרש למכירה, במיקום מרכזי, קרוב לגן שעשועים ולבית כנסת. "דינה נכסים" 0544-978133

מגרש חצי דונם, למכירה, בישוב יד בנימין. "דינה נכסים" 0544-978133

נדל"ן ירושלים

דירות

מכירה

קרית משה

במציאה!!! עסקה מצינית בקרית משה, רחוב נת, 2.5 חדרים, הקודם זוכה, בלעדי למשרד תיווך ת.ק.מ. - הדסה: 058-4931070

רמות

מל קניון רמות: 3 חד' (62 מ"ר נטו) + סוכה (5 מ"ר) + גינה משותפת (420 מ"ר) צמודה לדירה, גישה לנכה ללא מדרגות! רק 2,490,000 ש"ח! בלעדי ל"תיווך הכוכבים": 02-571-3375

השכרה

פסגת זאב

להשכרה מיידי, וילה בפסגת זאב, 6 חד', בנוי כ-250 מ"ר על מגרש 540 מ"ר, חניה. בלעדי ל-ת.ק.מ. - מאיה דייאני 052-4419405

שידוכים

שידוכים

בן זוג

בן 73, מעוניין להכיר אישה טובה, לקשר רציני. 052-3374405

בן 73, 1.80, גרוש, נאה, מסורתי, עובד. במתאימה, למטרה רצינית. 053-7295940

גרוש, 68, מעוניין באישה עד גיל 65, לפרק ב' בחיים. 050-5476752

נופש

נופש

גליל מערבי

במושב ליד נהריה, צימרים למשפחות, חדר אוכל גדול וחדר תפילה, משחקים בחצר, בריכה מחוממת והכל באווירה כפרית ודתית. 04-9969141, 052-8669090

קרית שמונה

יח' נופש לאירוח, בקרית שמונה!!! 2 חדרים, מרוהטת + מרפסת לחרמון, לכל ימות השנה, מקום שקט, קרוב לבית כנסת, מחירים אטרקטיביים. 052-7464608

ואתם יכולים לקנות בית!

הגיע הזמן להתקדם ולרכוש את הבית שתמיד חלמתם עליו.

הריזהב

לפרטים נוספים:

076-599-6094

עד 60% הלוואת קבלן. השאר במסירה. ל-20 הרוכשים הראשונים.
בפרויקטים בנגהות, דותן וריחן, ניתן לקבל הטבה של 10/90. מל"ח.